

ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี

ที่ ๕๒/๒๕๕๓

เรื่อง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๑๙ เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๓) และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ สภาวิชาชีพบัญชี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ในการประชุม ครั้งที่ ๑๘ (๓/๒๕๕๓) เมื่อวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ข้อ ๒ ให้ใช้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๑๙ เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

ศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษรี ณรงค์เดช

นายกสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19

เรื่อง

ผลประโยชน์ของพนักงาน

คำแถลงการณ์

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ซึ่งเป็นการแก้ไขของคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศที่สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม 2551 (IAS 19 : Employee Benefits (Bound volume 2009))

สารบัญ

	ย่อหน้าที่
บทนำ	บทนำ 1 – บทนำ 13
วัตถุประสงค์	
ขอบเขต	1-6
คำนิยาม	7
ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน	8-23
การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า	10-22
ผลประโยชน์ระยะสั้นทั้งหมดของพนักงาน	10
สิทธิการลางานในระยะสั้นที่ได้รับค่าตอบแทน	11-16
โครงการส่วนแบ่งกำไรและโครงการโบนัส	17-22
การเปิดเผยข้อมูล	23
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน – ความแตกต่างระหว่างโครงการ สมทบเงินที่กำหนดไว้และโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้	24-42
โครงการของกลุ่มนายจ้าง	29-33
โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ที่กิจการต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้	
การควบคุมเดียวกันร่วมรับความเสี่ยง	34-34ข
โครงการระดับภาครัฐ	36-38
ผลประโยชน์ที่มีการประกัน	39-42
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน – โครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้	43-47
การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า	44-45
การเปิดเผยข้อมูล	46-47
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน – โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้	48-119
การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า	49-62
การบัญชีสำหรับภาระผูกพันจากการอนุমান	52-53
งบแสดงฐานะการเงิน	54-60
กำไรหรือขาดทุน	61-62
การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า – มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน	
ผลประโยชน์ที่กำหนดไว้และต้นทุนบริการปัจจุบัน	63-101
วิธีกำหนดมูลค่าจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	64-66
การจัดสรรผลประโยชน์ไปยังงวดการบริการ	67-71

	ย่อหน้าที่
ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	72-77
ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย- อัตราคิดลด	78-82
ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย - เงินเดือน ผลประโยชน์ และค่ารักษาพยาบาล	83-91
ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	92-95
ต้นทุนบริการในอดีต	96-101
การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า - สินทรัพย์โครงการ	102-107
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ	102-104
สิทธิที่จะได้รับชดเชย	104ก-104ง
ผลตอบแทนจากสินทรัพย์โครงการ	105-107
การรวมธุรกิจ	108
การลดขนาดโครงการลงและการจ่ายชำระผลประโยชน์	109-115
การนำเสนอข้อมูล	116-119
การหักกลบ	116-117
การแยกประเภทรายการหมุนเวียนและไม่หมุนเวียน	118
องค์ประกอบทางการเงินของต้นทุนผลประโยชน์หลังออกจากงาน	119
การเปิดเผยข้อมูล	120-125
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน	126-131
การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า	128-130
การเปิดเผยข้อมูล	131
ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง	132-143
การรับรู้รายการ	133-138
การวัดมูลค่า	139-140
การเปิดเผยข้อมูล	141-143
การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง	153-156
วันถือปฏิบัติ	157-161
ภาคผนวก	
ก. ตัวอย่างการคำนวณ	
ข. ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูล	
ค. ตัวอย่างการปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58ก	
ง. การปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น	

บทนำ

- บทนำ 1 มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดวิธีการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลโดยนายจ้างสำหรับผลประโยชน์ของพนักงาน มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ได้ใช้กับการรายงานของโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน (ดูมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 เรื่อง การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน)
- บทนำ 2 มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้แบ่งผลประโยชน์ของพนักงานออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้
- 2.1 ผลประโยชน์ระยะสั้นสำหรับพนักงาน เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน เงินสมทบกองทุนประกันสังคม เงินที่จ่ายสำหรับการลาหยุดพักผ่อนประจำปีและการลาป่วย ส่วนแบ่งกำไรและโบนัส (หากจ่าย ภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นงวด) และผลประโยชน์ที่ไม่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้แก่พนักงาน ปัจจุบัน (ค่ารักษาพยาบาล ค่าที่พักอาศัย ค่ายานพาหนะ และสินค้าหรือบริการที่ให้เปล่าหรือ ในลักษณะอุดหนุน)
  - 2.2 ผลประโยชน์หลังออกจากงาน เช่น บำนาญ ผลประโยชน์อื่นเมื่อออกจากงาน ประกันชีวิตหลังออกจากงาน และค่ารักษาพยาบาลหลังออกจากงาน
  - 2.3 ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นๆ ของพนักงานประกอบด้วย ผลประโยชน์ที่จ่ายจากการทำงานเป็นระยะเวลานาน ผลประโยชน์ที่จ่ายสำหรับการหยุดทำงาน ผลประโยชน์จากการทำงานครบ 50 ปี หรือผลประโยชน์อื่นที่จ่ายจากการทำงานเป็นระยะเวลานาน ผลประโยชน์ที่จ่ายจากการทุพพลภาพเป็นระยะเวลานาน รวมส่วนแบ่งกำไร โบนัส และค่าตอบแทนที่จะจ่ายในภายหน้า หากมีการจ่ายภายหลัง 12 เดือน หรือมากกว่านับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน
  - 2.4 ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง
- บทนำ 3 มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการรับรู้ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานเมื่อพนักงานได้ให้บริการเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ดังกล่าว
- บทนำ 4 โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานแบ่งเป็นโครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้ หรือโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ได้ให้แนวปฏิบัติที่เป็นการเฉพาะในการจัดประเภท โครงการของกลุ่มนายจ้าง โครงการระดับภาครัฐ และโครงการที่มีการประกันผลประโยชน์
- บทนำ 5 ภายใต้โครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้ กิจการมีการจ่ายเงินสมทบเป็นจำนวนแน่นอนให้กิจการซึ่งแยกต่างหาก (กองทุน) และไม่มีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุमानที่จะต้องจ่ายเงินสมทบเพิ่มเติมหากกองทุนไม่สามารถดำรงสินทรัพย์เพียงพอที่จะจ่ายผลประโยชน์ทั้งหมดของพนักงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริการซึ่งพนักงานได้ให้บริการในงวดปัจจุบันและงวดก่อน มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการรับรู้เงินสมทบที่จ่ายเข้าโครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้เมื่อพนักงานได้ให้บริการเพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินสมทบดังกล่าว
- บทนำ 6 โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานอื่นทั้งหมดถือเป็นโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ โครงการ ผลประโยชน์ที่กำหนดไว้อาจยังไม่ได้มีการเตรียมเงินกองทุนหรืออาจจะมีการเตรียมเงินกองทุน ทั้งหมดหรือบางส่วน มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการ

- 6.1 บันทึกบัญชีทั้งภาระผูกพันทางกฎหมายและภาระผูกพันจากการอนุমানใด ๆ ที่เกิดจากการดำเนินการของกิจการ
- 6.2 กำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันของผลประโยชน์ที่กำหนดไว้และมูลค่ายุติธรรมใด ๆ ของสินทรัพย์โครงการอย่างเพียงพอเป็นปกติ โดยจำนวนที่รับรู้ในงบการเงินไม่แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญจากจำนวนที่กำหนดได้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน
- 6.3 ใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) เพื่อวัดมูลค่าภาระผูกพันและต้นทุนของกิจการ
- 6.4 ถือว่าผลประโยชน์เป็นของงวดที่ได้มีการปฏิบัติงานของพนักงานตามสูตรการคำนวณผลประโยชน์ของโครงการ เว้นแต่การให้บริการของพนักงานในปีต่อ ๆ มาจะนำไปสู่ระดับผลประโยชน์ที่สูงขึ้นอย่างมีสาระสำคัญกว่าปีก่อน ๆ
- 6.5 ใช้ข้อสมมติการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เป็นกลางและเหมาะสมร่วมกัน เกี่ยวกับตัวแปรด้านประชากร (เช่น อัตราการหมุนเวียนของพนักงานและอัตราการเสียชีวิต) และตัวแปรทางการเงิน (เช่น การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต การเปลี่ยนแปลงของต้นทุน ค่ารักษาพยาบาล และการเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์ของรัฐบางประการ) ข้อสมมติทางการเงิน ต้องอิงตามการคาดการณ์ทางการตลาด ณ วันสิ้นงวดที่รายงานสำหรับงวดที่ภาระผูกพันได้รับการชำระ
- 6.6 กำหนดอัตราคิดลดโดยอ้างอิงอัตราผลตอบแทนตามตลาด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานของหุ้นกู้ภาคเอกชนที่มีอันดับความน่าเชื่อถือในระดับคุณภาพดี (ในประเทศที่ตลาดหุ้นกู้ภาคเอกชนมีขนาดไม่ใหญ่เพียงพอ ให้ใช้พันธบัตรรัฐบาล) และใช้สกุลเงินและเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสกุลเงินและเงื่อนไขของภาระผูกพันผลประโยชน์หลังจากออกจากงาน
- 6.7 หักมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการออกจากจำนวนภาระผูกพันยกมา สิทธิที่จะได้รับชดเชยที่ไม่มีคุณสมบัติเพียงพอที่จะเป็นสินทรัพย์โครงการให้ปฏิบัติในลักษณะเดียวกับสินทรัพย์โครงการ ยกเว้นว่าสิทธิเหล่านั้นแสดงเป็นสินทรัพย์แยกต่างหากแทนที่จะนำไปหักออกจากภาระผูกพัน
- 6.8 จำกัดจำนวนยกไปของสินทรัพย์ไม่ให้เกินผลรวมสุทธิของ
  - 6.8.1 ต้นทุนบริการในอดีตที่ยังไม่ได้รับรู้ และผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้ บวกด้วย
  - 6.8.2 มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่อยู่ในรูปของการชดเชยเงินคืนให้จากโครงการ หรือเงินสมทบแก่โครงการในอนาคตที่ลดลง
- 6.9 รับรู้ต้นทุนจากการบริการในอดีตด้วยวิธีเส้นตรงตลอดระยะเวลาเฉลี่ยจนกว่าผลประโยชน์ที่มีการปรับปรุงจะกลายเป็นผลประโยชน์ที่ได้รับเป็นสิทธิขาด
- 6.10 รับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการลดลงของขนาดโครงการ หรือการชำระเงินตามโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ เมื่อการลดลงของขนาดโครงการหรือการชำระเงินเกิดขึ้น ผลกำไรหรือขาดทุนต้องประกอบด้วยผลจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันของ

ผลประโยชน์ที่ระบุได้และผลจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ และ ส่วนที่ยังไม่ได้รับรู้ของผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย และต้นทุนจากการบริการในอดีต

6.11 รับรู้ส่วนที่ระบุไว้ของผลสะสมสุทธิของกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกินมูลค่าที่สูงกว่าระหว่าง

6.11.1 ร้อยละ 10 ของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันของผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ (ก่อนหักสินทรัพย์โครงการ) และ

6.11.2 ร้อยละ 10 ของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ

ส่วนของผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่จะรับรู้ของแต่ละโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ คือ ส่วนที่เกินร้อยละ 10 ของช่วงจำนวนเงินที่กำหนด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานก่อนหน้า หากด้วยอายุงานที่เหลืออยู่ถัวเฉลี่ยที่คาดไว้ของพนักงานที่เข้าร่วมโครงการ

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้อนุญาตให้ใช้วิธีการรับรู้ที่เร็วกว่าอย่างเป็นระบบโดยใช้เกณฑ์เดียวกันทั้งผลกำไรและขาดทุนและใช้อย่างสม่ำเสมองวดต่องวด วิธีการที่อนุญาตประกอบด้วยการรับรู้ผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทั้งหมดทันทีในกำไรหรือขาดทุน นอกจากนี้ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้อนุญาตให้กิจการรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทั้งหมดดังกล่าวในงวดที่เกิดขึ้นในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

บทนำ 7 มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดวิธีการทางบัญชีที่ง่ายกว่าสำหรับผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน แทนผลประโยชน์หลังออกจากงาน โดยผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย และต้นทุนบริการในอดีตจะรับรู้ทันที

บทนำ 8 ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง คือ ผลประโยชน์ของพนักงานที่ต้องจ่ายอันเนื่องมาจากการตัดสินใจของกิจการที่จะเลิกจ้างงานพนักงานก่อนวันออกจากงานตามปกติ หรือการตัดสินใจของพนักงานที่จะยอมรับการออกจากงานโดยสมัครใจเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างดังกล่าว เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดภาระผูกพันคือการเลิกจ้างงานมากกว่าการให้บริการของพนักงาน ดังนั้น กิจการต้องรับรู้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเมื่อกิจการแสดงให้เห็นว่าได้ผูกพันตามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้เท่านั้น

8.1 ยกเลิกจ้างพนักงาน หรือกลุ่มพนักงานก่อนวันออกจากงานตามปกติ

8.2 ให้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างซึ่งเป็นผลมาจากการให้ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนให้มีการออกจากงานโดยสมัครใจ

บทนำ 9 กิจการแสดงให้เห็นว่าได้ผูกพันกับการเลิกจ้างเมื่อกิจการมีโครงการที่มีรายละเอียดอย่างเป็นทางการ (พร้อมเนื้อหาขั้นต่ำที่ระบุไว้) สำหรับการเลิกจ้างและปราศจากความเป็นไปได้ว่าจะมีการถอนโครงการนั้นได้

- บทนำ 10   กิจการต้องคิดลดผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเมื่อผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างดังกล่าวครบกำหนดเกินกว่า 12 เดือนนับจากรอระยะเวลารายงาน ในกรณีที่มีการให้ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนให้มีการออกจากงานโดยสมัครใจ การวัดมูลค่าของผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างต้องอิงจากจำนวนพนักงานที่คาดว่าจะรับข้อเสนอั้น
- บทนำ 11   (ย่อหน้านี้ไม่ใช่)
- บทนำ 12   มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป และสนับสนุนให้ปฏิบัติก่อนวันที่ถือปฏิบัติ ในการนำมาใช้ครั้งแรก กิจการสามารถทยอยรับรู้ส่วนเพิ่มในหนี้สินสำหรับผลประโยชน์หลังออกจากงานได้ไม่เกิน 5 ปี แต่หากนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้แล้วมีผลทำให้หนี้สินลดลง กิจการต้องรับรู้ผลของการลดลงดังกล่าวทันที
- บทนำ 13   (ย่อหน้านี้ไม่ใช่)

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ประกอบด้วยย่อหน้าที่ 1 ถึง 161 ทุกย่อหน้ามีความสำคัญเท่ากัน และมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ต้องอ่านโดยคำนึงถึงข้อกำหนดของแม่บทการบัญชี ในกรณีที่ไม่ได้ให้แนวปฏิบัติในการเลือกและการใช้นโยบายการบัญชี ให้กิจการถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน

วัตถุประสงค์

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลของผลประโยชน์ของพนักงาน มาตรฐานกำหนดให้กิจการต้องรับรู้

- (1) หนี้สิน เมื่อพนักงานได้ให้บริการเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ของพนักงานที่บริษัทจะจ่ายในอนาคต และ
- (2) ค่าใช้จ่าย เมื่อกิจการได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เกิดจากการให้บริการของพนักงานเป็นการแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ของพนักงาน

ขอบเขต

1. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ใช้ถือปฏิบัติกับนายจ้างสำหรับวิธีการบัญชีสำหรับผลประโยชน์ของพนักงานทั้งหมด เว้นแต่ผลประโยชน์ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
2. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ใช้กับการรายงานโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน (ดูมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 เรื่อง การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน)
3. ผลประโยชน์ของพนักงานตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ รวมถึง
  - 3.1 ผลประโยชน์ที่ให้ภายใต้โครงการหรือข้อตกลงอื่นที่เป็นทางการระหว่างกิจการกับพนักงานแต่ละคน กลุ่มพนักงาน หรือตัวแทนของพนักงานหรือกลุ่มพนักงาน
  - 3.2 ผลประโยชน์ที่ให้ภายใต้ข้อกำหนดทางกฎหมายหรือผ่านทางข้อตกลงของกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งกำหนดให้กิจการจ่ายสมทบเข้าโครงการระดับประเทศ โครงการระดับภาครัฐ โครงการอื่นของกลุ่มอุตสาหกรรมหรือโครงการของกลุ่มนายจ้าง หรือ
  - 3.3 ผลประโยชน์ที่เกิดจากการปฏิบัติอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งก่อภาวะผูกพันจากการอนุमान การปฏิบัติอย่างไม่เป็นทางการซึ่งก่อให้เกิดภาวะผูกพันจากการอนุमानเมื่อกิจการไม่มีทางเลือกที่เป็นจริงได้ทำให้จำต้องจ่ายผลประโยชน์ของพนักงาน ตัวอย่างของภาวะผูกพันจากการอนุमान ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติที่ไม่เป็นทางการของกิจการที่จะทำให้เกิดความเสียหายที่ไม่สามารถยอมรับได้ต่อความสัมพันธ์ที่มีต่อพนักงาน

4. ผลประโยชน์ของพนักงานรวมถึง

- 4.1 ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน เงินสมทบกองทุนประกันสังคม เงินที่จ่ายสำหรับการลาหยุดพักผ่อนประจำปีและการลาป่วย ส่วนแบ่งกำไรและโบนัส (หากจ่ายภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน) และผลประโยชน์ที่ไม่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้แก่พนักงานปัจจุบัน (เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าที่พักอาศัย ค่ายานพาหนะ และสินค้าหรือบริการที่ให้เปล่าหรือในลักษณะอุดหนุน)
  - 4.2 ผลประโยชน์หลังออกจากงาน เช่น บำนาญ ผลประโยชน์อื่นเมื่อออกจากงาน ประกันชีวิตหลังออกจากงาน และค่ารักษาพยาบาลหลังออกจากงาน
  - 4.3 ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานประกอบด้วย ผลประโยชน์ที่จ่ายจากการทำงานเป็นระยะเวลานาน ผลประโยชน์ที่จ่ายสำหรับการหยุดทำงาน ผลประโยชน์จากการทำงานครบ 50 ปีหรือผลประโยชน์อื่นที่จ่ายจากการทำงานเป็นระยะเวลานาน ผลประโยชน์ที่จ่ายจากการทุพพลภาพเป็นระยะเวลานาน รวมถึงส่วนแบ่งกำไร โบนัส และค่าตอบแทนที่จะจ่ายในภายหน้า หากมีการจ่ายภายหลัง 12 เดือน หรือมากกว่านับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน
  - 4.4 ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง
เนื่องจากผลประโยชน์แต่ละกรณีตามย่อหน้าที่ 4.1 ถึง 4.4 มีลักษณะแตกต่างกัน มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จึงกำหนดให้การปฏิบัติแต่ละกรณีแยกออกจากกัน
5. ผลประโยชน์ของพนักงานให้รวมถึงผลประโยชน์ที่จ่ายให้พนักงานหรือ ผู้ที่พนักงานให้การอุปการะ และอาจจ่ายชำระเป็นเงิน (หรือเป็นการให้สินค้าหรือบริการ) โดยตรงให้แก่พนักงาน คู่สมรส บุตร หรือผู้อื่นที่พนักงานให้การอุปการะ หรือจ่ายให้บุคคลอื่น เช่น บริษัทประกันภัย
  6. พนักงานอาจให้บริการแก่กิจการในลักษณะเต็มเวลา ไม่เต็มเวลา ถาวร ไม่เป็นทางการ หรือชั่วคราว ภายใต้วัตถุประสงค์ของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ พนักงานให้รวมถึงกรรมการบริษัทและบุคลากรระดับบริหารอื่นด้วย

คำนิยาม

7. คำศัพท์ที่ใช้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีความหมายเฉพาะ ดังนี้

<i>ผลประโยชน์ของพนักงาน</i>	หมายถึง	สิ่งตอบแทนทุกรูปแบบที่กิจการให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับบริการที่ได้รับจากพนักงาน
<i>ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน</i>	หมายถึง	ผลประโยชน์ของพนักงาน (ที่มีใช้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง) ซึ่งมีกำหนดจ่ายชำระภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นงวดที่พนักงานได้ให้บริการ
<i>ผลประโยชน์หลังออกจากงาน</i>	หมายถึง	ผลประโยชน์ของพนักงาน (ที่มีใช้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง) ซึ่งมีการจ่ายหลังจากการจ้างงานสิ้นสุดลง
<i>โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน</i>	หมายถึง	ข้อตกลงที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการที่กิจการตกลงจะจ่ายผลประโยชน์หลังออกจากงานให้แก่พนักงานตั้งแต่หนึ่งรายขึ้นไป

โครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “โครงการสมทบเงิน”)	หมายถึง	โครงการผลประโยชน์หลังออกจากราชการที่กิจการจ่ายเงินสมทบในจำนวนที่แน่นอนให้แก่กิจการที่แยกต่างหาก (กองทุน) และไม่มีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমানที่ต้องจ่ายเงินสมทบอีก หากกองทุนไม่สามารถดำรงสินทรัพย์เพียงพอที่จะจ่ายผลประโยชน์ของพนักงานทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของพนักงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อน
โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “โครงการผลประโยชน์”)	หมายถึง	โครงการผลประโยชน์หลังออกจากราชการที่มีใช้โครงการสมทบเงิน
โครงการของกลุ่มนายจ้าง	หมายถึง	โครงการสมทบเงินหรือโครงการผลประโยชน์ (ที่ไม่ใช่โครงการระดับภาครัฐ) ซึ่ง 1) รวมสินทรัพย์ที่สมทบจากกิจการต่างๆ ที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน และ 2) ใช้สินทรัพย์เหล่านั้นให้เกิดประโยชน์ต่อพนักงานของกิจการมากกว่าหนึ่งแห่งตามเกณฑ์ของระดับเงินสมทบและระดับผลประโยชน์ที่กำหนดไว้โดยปราศจากการกำหนดโดยกิจการที่จ้างพนักงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน	หมายถึง	ผลประโยชน์ของพนักงาน (ที่มีใช้ผลประโยชน์หลังออกจากราชการและผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง) ซึ่งไม่ได้ถึงกำหนดจ่ายชำระภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นสุดที่พนักงานได้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง
ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง	หมายถึง	ผลประโยชน์ของพนักงานที่จะจ่ายซึ่งเป็นผลจากข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ 1) การตัดสินใจของกิจการที่จะเลิกจ้างพนักงานก่อนวันออกจากราชการตามปกติ 2) การตัดสินใจของพนักงานที่ยอมรับจะออกจากราชการโดยสมัครใจเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์จากเรื่องดังกล่าว
ผลประโยชน์ของพนักงานที่ได้รับเป็นสิทธิขาด	หมายถึง	ผลประโยชน์ของพนักงานที่ไม่ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการจ้างงานในอนาคต

มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์	หมายถึง	มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคตก่อนหักสินทรัพย์โครงการ เพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันที่เกิดจากบริการที่พนักงานได้ให้บริการในงวดปัจจุบันและงวดก่อน
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	หมายถึง	ส่วนเพิ่มของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันของผลประโยชน์ที่เกิดจากบริการที่พนักงานได้ให้บริการในงวดปัจจุบัน
ต้นทุนดอกเบี้ย	หมายถึง	ส่วนที่เพิ่มขึ้นระหว่างงวดของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ที่เกิดจากการที่ผลประโยชน์ดังกล่าวมีระยะเวลาที่จะจ่ายชำระใกล้เคียงเข้ามาอีกหนึ่งงวด
สินทรัพย์โครงการ	ประกอบด้วย	1) สินทรัพย์ที่ถือไว้โดยกองทุนผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน และ 2) กรมธรรม์ประกันภัยที่เข้าเงื่อนไข
สินทรัพย์ที่ถือไว้โดยกองทุนผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	หมายถึง	สินทรัพย์ (ที่ไม่ใช่เครื่องมือทางการเงินที่ไม่สามารถเปลี่ยนมือได้ออกโดยกิจการที่เสนอรายงาน) ซึ่ง 1) ถือไว้โดยกิจการ (กองทุน) ที่มีสถานะตามกฎหมายแยกออกจากกิจการที่เสนอรายงาน และตั้งขึ้นเพียงเพื่อไว้จ่ายหรือสมทบเป็นผลประโยชน์ของพนักงานเท่านั้น และ 2) มีไว้พร้อมที่จะใช้เพื่อจ่ายหรือสมทบเป็นผลประโยชน์ของพนักงานเท่านั้น ซึ่งไม่ได้มีไว้เพื่อเจ้าหน้าที่ของกิจการที่เสนอรายงาน (แม้ว่าจะเป็นที่กรณีล้มละลายก็ตาม) และไม่สามารถจ่ายคืนแก่กิจการที่เสนอรายงาน เว้นแต่กรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้ 2.1) สินทรัพย์ที่เหลืออยู่ของกองทุนมีเพียงพอที่จะครอบคลุมถึงภาระผูกพันของผลประโยชน์ของพนักงานของโครงการหรือกิจการที่เสนอรายงาน 2.2) สินทรัพย์ที่คืนกลับมายังกิจการที่นำเสนอรายงานเพื่อชดเชยส่วนของผลประโยชน์ของพนักงานที่ได้จ่ายออกไปแล้ว

กรรมธรรม์ประกันภัย ที่เข้าเงื่อนไข¹	หมายถึง	กรรมธรรม์ประกันภัยที่ออกโดยผู้รับประกันที่ไม่ใช้กิจการที่เกี่ยวข้องกันของกิจการที่เสนอรายงาน (ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน) หากเงินที่ได้จากกรรมธรรม์นั้น 1) สามารถใช้เพียงเพื่อจ่ายหรือเป็นเงินกองทุนเพื่อผลประโยชน์ของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์เท่านั้น และ 2) ไม่ได้มีไว้เพื่อจ่ายให้เจ้าหน้าที่ของกิจการที่เสนอรายงาน (แม้ว่าจะเป็นกรณีล้มละลายก็ตาม) และไม่สามารถจ่ายให้กิจการที่เสนอรายงานได้ เว้นแต่กรณีใดกรณีหนึ่งดังนี้ 2.1) สิ่งตอบแทนที่ได้ถือเป็นสินทรัพย์ส่วนเกินที่ไม่จำเป็นสำหรับกรรมธรรม์เพื่อให้ครอบคลุมถึงภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของพนักงานทั้งหมด 2.2) สิ่งตอบแทนที่ได้คืนกลับมายังกิจการที่นำเสนอรายงานเพื่อชดเชยส่วนของผลประโยชน์ของพนักงานที่ได้จ่ายออกไปเรียบร้อยแล้ว
ผลตอบแทนของ สินทรัพย์โครงการ	หมายถึง	ดอกเบี้ย เงินปันผล และรายได้อื่นที่เกิดจากสินทรัพย์โครงการ รวมทั้งผลกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นและที่เกิดขึ้นแล้วจากสินทรัพย์โครงการ หักด้วยต้นทุนการบริหารโครงการ (นอกเหนือจากรายการที่รวมอยู่ในข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเพื่อวัดภาระผูกพันของผลประโยชน์) และหักด้วยภาษีค้างจ่ายที่โครงการต้องจ่าย
ผลกำไรขาดทุนจากการ ประมาณตามหลัก คณิตศาสตร์ประกันภัย	ประกอบด้วย	1) การปรับปรุงจากประสบการณ์ (ผลกระทบของความแตกต่างระหว่างข้อสมมติเดิมที่ใช้ในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยกับสิ่งที่ได้เกิดขึ้นจริง) และ 2) ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

¹ กรรมธรรม์ประกันภัยที่เข้าเงื่อนไข ไม่จำเป็นต้องเป็นสัญญาประกันภัยตามคำนิยามในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย (เมื่อมีการประกาศใช้)

ต้นทุนบริการในอดีต

หมายถึง

การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์สำหรับบริการที่พนักงานได้ให้บริการในงวดก่อน ซึ่งส่วนเพิ่มนี้เกิดในงวดปัจจุบันจากการเริ่มจัดตั้งเป็นครั้งแรกหรือการเปลี่ยนแปลงของผลประโยชน์หลังออกจากงานหรือผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน ต้นทุนบริการในอดีตอาจเป็นได้ทั้งผลบวก (เมื่อผลประโยชน์จากการที่ได้เริ่มจัดตั้งเป็นครั้งแรกทำให้มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันของผลประโยชน์เพิ่มขึ้น) หรืออาจเป็นผลลบ (หากผลประโยชน์ที่มีอยู่เปลี่ยนแปลงไปทำให้มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันของผลประโยชน์ลดลง)

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

8. ตัวอย่างของผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน ได้แก่
  - 8.1 ค่าจ้าง เงินเดือน และเงินสมทบกองทุนประกันสังคม
  - 8.2 การลาระยะสั้นที่ยังได้รับค่าตอบแทน (เช่น ลาพักผ่อนประจำปีและลาป่วยที่ยังได้รับค่าตอบแทน) เมื่อคาดว่าจะต้องจ่ายค่าตอบแทนสำหรับการลาภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นสุดงวดที่พนักงานได้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง
  - 8.3 ส่วนแบ่งกำไรและโบนัสที่จะต้องจ่ายภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นสุดงวดที่พนักงานได้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง
  - 8.4 ผลประโยชน์ที่ไม่เป็นตัวเงิน (เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าที่พักอาศัย ยานพาหนะ และสินค้าหรือบริการที่ให้เปล่าหรือในลักษณะอุดหนุน) สำหรับพนักงานปัจจุบัน
9. โดยทั่วไป วิธีการบัญชีของผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานค่อนข้างตรงไปตรงมา เนื่องจากไม่ต้องใช้ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเพื่อวัดมูลค่าภาระผูกพันหรือต้นทุน และไม่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย นอกจากนี้ การวัดมูลค่าภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานเป็นไปตามเกณฑ์การไม่คิดลด

การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า

ผลประโยชน์ระยะสั้นทั้งหมดของพนักงาน

10. เมื่อพนักงานได้ให้บริการแก่กิจการในระหว่างงวดบัญชี กิจการต้องรับรู้จำนวนที่ไม่คิดลดของผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานที่คาดว่าจะจ่ายเพื่อแลกเปลี่ยนกับบริการที่ได้รับจากพนักงาน โดย
  - 10.1 รับรู้เป็นหนี้สิน (ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย) หลังหักจำนวนเงินที่จ่ายแล้ว หากจำนวนที่จ่ายแล้วสูงกว่าจำนวนเงินที่ไม่คิดลดของผลประโยชน์ กิจการต้องรับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์ (ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า) ในจำนวนเงินที่ส่งผลให้การจ่ายล่วงหน้านั้นจะทำให้ลดการจ่ายของส่วนในอนาคตลงหรือรับเงินสดกลับคืนมา และ

- 10.2 รับรู้เป็นค่าใช้จ่าย เว้นแต่มาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นจะกำหนดหรืออนุญาตให้รวมผลประโยชน์ เป็นราคาทุนของสินทรัพย์ได้ (เช่น มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง สินค้า คงเหลือ และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์) ย่อหน้าที่ 11 14 และ 17 อธิบายวิธีที่กิจการจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดนั้นต่อผลประโยชน์ระยะสั้น ของพนักงานในรูปแบบของการกลางานที่ได้รับค่าตอบแทน โครงการส่วนแบ่งกำไร และโบนัส สิทธิการกลางานในระยะสั้นที่ได้รับค่าตอบแทน
11. กิจการต้องรับรู้ต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานในรูปการกลางานที่ได้รับ ค่าตอบแทนตามย่อหน้าที่ 10 ดังนี้
- 11.1 ในกรณีของสิทธิการกลางานที่ได้รับค่าตอบแทนที่สะสมได้ ให้รับรู้เมื่อพนักงานให้บริการ ซึ่งก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของสิทธิการกลางานที่ยังได้รับค่าตอบแทนในอนาคต
- 11.2 ในกรณีของสิทธิการกลางานที่ได้รับค่าตอบแทนที่สะสมไม่ได้ ให้รับรู้เมื่อมีการกลางานเกิดขึ้น
12. กิจการอาจให้พนักงานลาโดยยังจ่ายค่าตอบแทนให้หลายกรณี เช่น การลาพักผ่อนประจำปี การลาป่วย และ การลาเนื่องจากการทุพพลภาพชั่วคราว การลาคลอดบุตรหรือการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร การลาเพื่อกิจของการ ศาลยุติธรรมและกิจของราชการทหาร สิทธิในการกลางานที่ยังได้รับค่าตอบแทนมี 2 ประเภท ดังนี้
- 12.1 ชนิดสะสม
- 12.2 ชนิดไม่สะสม
13. สิทธิการกลางานที่ยังได้รับค่าตอบแทนชนิดสะสม คือ สิทธิการกลางานที่สามารถยกยอดไปใช้ในอนาคตได้ หากไม่ได้ใช้สิทธิในงวดปัจจุบันทั้งหมด สิทธิการกลางานที่ยังได้รับค่าตอบแทนชนิดสะสมอาจเป็นสิทธิขาด (พนักงานได้รับสิทธิโดยการจ่ายเป็นเงินสดสำหรับสิทธิในการลาที่ยังไม่ได้ใช้เมื่อออกจากกิจการ) หรือไม่ เป็นสิทธิขาด (พนักงานไม่ได้สิทธิที่จะได้รับการจ่ายเป็นเงินสดสำหรับสิทธิในการลาที่ยังไม่ได้ใช้เมื่อออกจาก กิจการ) ภาวะผูกพันจะเกิดขึ้นเมื่อพนักงานได้ให้บริการซึ่งเพิ่มสิทธิในการได้รับการกลางานที่ยังได้รับ ค่าตอบแทนในอนาคตเพิ่ม แม้ว่าสิทธิการกลางานที่ยังได้รับค่าตอบแทนจะไม่ใช่สิทธิขาด และความเป็นไปได้ ที่พนักงานจะออกจากงานก่อนใช้สิทธิแบบไม่เป็นสิทธิขาดสะสมจะมีผลต่อการวัดมูลค่าของภาวะผูกพัน ก็ถือว่าภาวะผูกพันเกิดขึ้นและต้องรับรู้ภาวะผูกพันนั้น
14. กิจการต้องวัดมูลค่าของต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสิทธิการกลางานที่ยังได้รับค่าตอบแทนชนิดสะสม ตามจำนวนซึ่งกิจการคาดว่าจะจ่ายเพิ่มเนื่องจากมีสิทธิที่พนักงานยังไม่ได้ใช้สะสมอยู่ ณ วันสิ้นรอบ ระยะเวลารายงาน
15. วิธีการที่ระบุในย่อหน้าก่อนวัดมูลค่าภาวะผูกพันตามจำนวนเงินที่จะจ่ายเพิ่มซึ่งคาดว่าจะเกิดจากการสะสม ผลประโยชน์ ในหลายกรณี กิจการอาจไม่จำเป็นต้องคำนวณอย่างละเอียดเพื่อประมาณการว่าไม่มีภาวะ ผูกพันที่มีสาระสำคัญจากการกลางานที่ยังได้รับค่าตอบแทนเหลืออยู่ เช่น ภาวะผูกพันที่เกิดจากการลาป่วยมี แนวโน้มที่จะเป็นสาระสำคัญก็ต่อเมื่อมีความเข้าใจทั้งที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการว่าสิทธิการลาป่วยที่ ไม่ได้ใช้ที่ยังได้รับค่าตอบแทน อาจได้รับชดเชยด้วยวันหยุดที่ได้รับค่าตอบแทนเท่านั้น

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 14 และ 15

กิจการมีพนักงาน 100 คน ซึ่งมีสิทธิที่จะลาป่วยโดยได้รับค่าจ้างปีละ 5 วันทำการ วันลาป่วยที่ไม่ได้ใช้จะยกไปใช้ได้ในปีปฏิทิน การใช้สิทธิลาป่วยจะเริ่มใช้จากสิทธิของปีปัจจุบันก่อนแล้วจึงใช้สิทธิที่ยกมาจากปีก่อน (วิธีเข้าหลัง-ออกก่อน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 สิทธิที่ยังไม่ได้ใช้โดยเฉลี่ยคือ 2 วันต่อคน กิจการคาดการณ์จากประสบการณ์ในอดีต ซึ่งคาดว่าจะยังคงมีอยู่ต่อไปว่า ในปี 25X2 พนักงาน 92 คน จะลาป่วยคนละไม่เกิน 5 วัน และอีก 8 คนที่เหลือจะลาป่วยเฉลี่ยคนละ 6.5 วัน

กิจการคาดว่าจะมีการจ่ายเพิ่มเติมเป็นเวลา 12 วัน สำหรับการลาป่วยซึ่งเป็นผลมาจากสิทธิที่ยังไม่ได้ใช้สะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 เท่ากับ 12 วัน (8 คน * 1.5 วันต่อคน) ดังนั้น กิจการจะรับรู้หนี้สินเท่ากับจำนวนเงินที่จ่ายสำหรับการลาป่วย 12 วัน

16. สิทธิการลางานที่ยังได้รับค่าตอบแทนชนิดไม่สะสมจะไม่ถูกยกยอดไป สิทธิการลางานดังกล่าวจะหมดสิทธิไปหากสิทธิในงวดปัจจุบันไม่ได้ถูกใช้ทั้งหมด และพนักงานไม่มีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนสำหรับสิทธิการลางานที่ไม่ได้ใช้ดังกล่าวเมื่อออกจากงาน กรณีดังกล่าวมักเป็นกรณีของการลาป่วย (สิทธิในอดีตที่ไม่ได้ใช้ไม่ได้ทำให้สิทธิในอนาคตเพิ่มขึ้น) การลาคลอดบุตร หรือการลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร และการลาเพื่อกิจของศาลยุติธรรมหรือการลาเพื่อราชการทหารที่ยังได้รับค่าตอบแทน กิจการไม่ต้องรับรู้หนี้สินหรือค่าใช้จ่ายจนกว่าจะมีการลางานเกิดขึ้น เนื่องจากการให้บริการของพนักงานไม่ได้ทำให้จำนวนของผลประโยชน์เพิ่มขึ้น

โครงการส่วนแบ่งกำไรและโครงการโบนัส

17. กิจการต้องรับรู้ต้นทุนที่คาดว่าจะต้องจ่ายของส่วนแบ่งกำไรและโบนัสตามย่อหน้าที่ 10 หากเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้
- 17.1 กิจการมีภาระผูกพันทางกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমানในปัจจุบันที่จะต้องจ่ายเนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต
- 17.2 สามารถประมาณภาระผูกพันได้อย่างน่าเชื่อถือ
- ภาระผูกพันในปัจจุบันจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อกิจการไม่มีทางเลือกอื่นที่เป็นไปได้นอกจากจะต้องจ่ายเงิน
18. ภายใต้โครงการส่วนแบ่งกำไรบางโครงการ พนักงานจะได้รับส่วนแบ่งกำไรต่อเมื่อยังคงทำงานกับกิจการตามระยะเวลาที่ระบุไว้ โครงการดังกล่าวจะก่อให้เกิดภาระผูกพันจากการอนุমানเมื่อพนักงานได้ให้บริการ ซึ่งจะเพิ่มมูลค่าของจำนวนเงินที่กิจการต้องจ่ายหากพนักงานยังคงให้บริการจนครบระยะเวลาที่กำหนด การวัดมูลค่าของภาระผูกพันจากการอนุมานนี้สะท้อนความเป็นไปได้ที่พนักงานบางคนอาจออกจากงานโดยไม่ได้รับการจ่ายส่วนแบ่งกำไร

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 18

โครงการส่วนแบ่งกำไรกำหนดให้กิจการจ่ายกำไรสำหรับปีตามสัดส่วนที่ระบุไว้ให้พนักงานที่ทำงานตลอดปี หากไม่มีพนักงานลาออกจากงานระหว่างปี ส่วนแบ่งกำไรที่จะจ่ายทั้งหมดสำหรับปีจะเท่ากับร้อยละ 3 ของกำไรสุทธิ กิจการคาดว่าอัตราการเข้าออกของพนักงานทำให้การจ่ายส่วนแบ่งกำไรลดลงเป็นร้อยละ 2.5 ของกำไร

กิจการรับรู้หนี้สินและค่าใช้จ่ายที่ร้อยละ 2.5 ของกำไรสุทธิ

19. กิจการอาจไม่มีภาระผูกพันตามกฎหมายที่จะจ่ายโบนัส อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีกิจการอาจมีธรรมเนียมปฏิบัติในการจ่ายโบนัส ซึ่งในกรณีเช่นนี้กิจการมีภาระผูกพันจากการอนุমানเนื่องจากกิจการไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากจะต้องจ่ายโบนัสนั้น การวัดมูลค่าของภาระผูกพันจากการอนุมานนี้สะท้อนความเป็นไปได้ที่พนักงานบางคนออกจากงานไปโดยไม่ได้รับโบนัส
20. กิจการสามารถประมาณภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุมานสำหรับโครงการส่วนแบ่งกำไรหรือโครงการโบนัสได้อย่างน่าเชื่อถือ เมื่อเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้
  - 20.1 เงื่อนไขที่เป็นทางการของโครงการมีสูตรในการคำนวณจำนวนผลประโยชน์
  - 20.2 กิจการกำหนดจำนวนที่จะจ่ายก่อนวันที่อนุมัติให้ออกงบการเงิน
  - 20.3 ธรรมเนียมปฏิบัติในอดีตทำให้ทราบชัดเจนถึงจำนวนเงินของภาระผูกพันจากการอนุมาน
21. ภาระผูกพันจากโครงการส่วนแบ่งกำไรและโครงการโบนัสเกิดจากการให้บริการของพนักงานและไม่ใช่เกี่ยวข้องกับเจ้าของกิจการ ดังนั้น กิจการจะรับรู้ต้นทุนของโครงการส่วนแบ่งกำไรและโครงการโบนัสเป็นค่าใช้จ่าย ไม่ใช่การจัดสรรจากกำไรสุทธิให้กับเจ้าของกิจการ
22. หากการจ่ายส่วนแบ่งกำไรและโบนัสยังไม่ถึงกำหนดจ่ายทั้งจำนวนภายใน 12 เดือนหลังวันสิ้นงวดที่พนักงานให้บริการที่เกี่ยวข้อง การจ่ายเงินนี้ถือเป็นผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน (ตามย่อหน้าที่ 126 ถึง 131)

การเปิดเผยข้อมูล

23. แม้มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ได้กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน โดยเฉพาะ แต่มาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น ๆ อาจกำหนดให้เปิดเผยไว้ เช่น มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งกิจการจะต้องเปิดเผยข้อมูลเรื่องผลประโยชน์ของพนักงานที่เป็นผู้บริหารสำคัญ และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ซึ่งกำหนดให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของพนักงาน

ผลประโยชน์หลังออกจากงาน – ความแตกต่างระหว่างโครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้ และโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

24. ผลประโยชน์หลังออกจากงานตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้รวมถึงตัวอย่างต่อไปนี้
  - 24.1 ผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน เช่น บำนาญ และ
  - 24.2 ผลประโยชน์อื่นหลังออกจากงาน เช่น การประกันชีวิต และการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน

การจัดการเรื่องของผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงานดังกล่าวถือว่าเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน กิจการต้องนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาถือปฏิบัติกับการจัดการดังกล่าวทั้งหมด ไม่ว่าจะมีการตั้งกิจการแยกออกมาต่างหากเพื่อรับเงินสมทบและจ่ายผลประโยชน์หรือไม่
25. โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสามารถจัดประเภทเป็นโครงการสมทบเงินหรือโครงการผลประโยชน์ โดยขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระเชิงเศรษฐกิจซึ่งพิจารณาจากกฎเกณฑ์และเงื่อนไขหลักของโครงการภายใต้โครงการสมทบเงิน

- 25.1 ภาวะผูกพันตามกฎหมายหรือภาวะผูกพันจากการอนุমানของกิจการจะจำกัดเพียงจำนวนเงินที่กิจการตกลงจะสมทบเข้ากองทุน ดังนั้น จำนวนผลประโยชน์หลังจากออกจากงานที่พนักงานได้รับ จะกำหนดจากจำนวนเงินที่กิจการจ่ายสมทบ (และบางครั้งพนักงานร่วมสะสมด้วย) ให้กับโครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงานหรือให้กับบริษัทประกัน รวมทั้งผลตอบแทนการลงทุนที่เกิดจากเงินสมทบดังกล่าว
- 25.2 ดังนั้น ความเสี่ยงจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (ในกรณีผลประโยชน์จะน้อยกว่าที่คาดการณ์ไว้) และความเสี่ยงจากการลงทุน (ในกรณีสินทรัพย์ที่นำไปลงทุนไม่เพียงพอต่อการจ่ายผลประโยชน์) จะตกอยู่กับพนักงาน
26. ตัวอย่างของกรณีภาวะผูกพันของกิจการไม่จำกัดอยู่เพียงจำนวนเงินที่กิจการจ่ายสมทบเข้ากองทุนเท่านั้น คือการที่กิจการก่อให้เกิดภาวะผูกพันตามกฎหมายหรือภาวะผูกพันจากการอนุমানโดย
- 26.1 ใช้สูตรคำนวณผลประโยชน์ของโครงการซึ่งไม่ได้เชื่อมโยงกับจำนวนเงินจ่ายสมทบเพียงอย่างเดียว
- 26.2 มีการประกันผลตอบแทนของเงินสมทบไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมผ่านโครงการ หรือ
- 26.3 มีธรรมเนียมปฏิบัติอย่างไม่เป็นทางการที่ก่อให้เกิดภาวะผูกพันจากการอนุমান เช่น กิจการมีประวัติการเพิ่มผลประโยชน์ให้แก่พนักงานที่มีอยู่เดิม เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเงินเฟ้อ จนถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ แม้จะไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมายก็ตาม
27. ภายใต้โครงการผลประโยชน์
- 27.1 ภาวะผูกพันของกิจการคือ การที่ต้องจัดหาผลประโยชน์ที่ตกลงไว้ให้พนักงานปัจจุบันและพนักงานในอดีต และ
- 27.2 โดยเนื้อหาแล้ว กิจการต้องรับความเสี่ยงจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (ในกรณีต้นทุนของผลประโยชน์สูงกว่าที่คาดการณ์ไว้) และความเสี่ยงจากการลงทุน ดังนั้น หากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยหรือการลงทุนไม่เป็นไปตามที่คาด ภาวะผูกพันของกิจการอาจเพิ่มขึ้น
28. ตั้งแต่ย่อหน้าที่ 29 ถึง 42 จะอธิบายความแตกต่างระหว่างโครงการสมทบเงินกับโครงการผลประโยชน์ในแง่ที่เป็นโครงการของกลุ่มนายจ้าง โครงการระดับภาครัฐ และผลประโยชน์ที่มีการประกัน

โครงการของกลุ่มนายจ้าง

29. กิจการต้องจัดโครงการของกลุ่มนายจ้างเป็นโครงการสมทบเงินหรือโครงการผลประโยชน์โดยพิจารณาตามเงื่อนไขของโครงการ (รวมทั้งภาวะผูกพันจากการอนุমানนอกเหนือจากเงื่อนไขที่เป็นทางการ) หากโครงการของกลุ่มนายจ้างเป็นโครงการผลประโยชน์ กิจการต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดทุกข้อต่อไปนี้
- 29.1 รับรู้ภาวะผูกพันของโครงการผลประโยชน์ สินทรัพย์โครงการ และต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามสัดส่วนที่เป็นของกิจการในลักษณะเดียวกับโครงการผลประโยชน์โครงการอื่น
- 29.2 เปิดเผยข้อมูลตามย่อหน้าที่ 120ก
30. เมื่อมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะใช้การบัญชีเกี่ยวกับโครงการของกลุ่มนายจ้างในลักษณะของโครงการผลประโยชน์ กิจการต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดทุกข้อต่อไปนี้
- 30.1 บันทึกบัญชีโครงการตามย่อหน้าที่ 44 ถึง 46 เสมือนเป็นโครงการสมทบเงิน

30.2 เปิดเผยข้อมูลทุกข้อต่อไปนี้

30.2.1 ข้อเท็จจริงที่ว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์ และ

30.2.2 เหตุผลที่ทำให้กิจการมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะบันทึกบัญชีเป็นโครงการผลประโยชน์ได้ และ

30.3 ในกรณีที่กิจการเกิดส่วนเกินหรือส่วนขาดในโครงการที่อาจส่งผลกระทบต่อถึงจำนวนเงินที่จะจ่ายสมทบในอนาคต ให้กิจการเปิดเผยข้อมูลทุกข้อต่อไปนี้เพิ่มเติม

30.3.1 ข้อมูลที่มีเกี่ยวกับส่วนขาดหรือส่วนเกินของโครงการ

30.3.2 หลักเกณฑ์ที่ใช้กำหนดส่วนขาดหรือส่วนเกินนั้น

30.3.3 นัยของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับกิจการ (ถ้ามี)

31. ตัวอย่างรูปแบบหนึ่งของโครงการของกลุ่มนายจ้างที่เป็นโครงการผลประโยชน์ ได้แก่

31.1 การจ่ายเงินเข้าโครงการตามความจำเป็นในแต่ละงวด เช่น การจ่ายเงินสมทบ ถูกกำหนดให้อยู่ในระดับที่คาดว่าจะเพียงพอสำหรับผลประโยชน์ที่จะต้องจ่ายภายในงวดนั้น ส่วนผลประโยชน์ในอนาคตที่ได้รับในงวดปัจจุบันก็จะจ่ายจากเงินสมทบในอนาคต และ

31.2 ผลประโยชน์ของพนักงานกำหนดจากระยะเวลาการทำงานและกิจการที่เข้าร่วมโครงการไม่มีวิธีอื่นที่เป็นไปได้ที่จะไม่รวมโครงการ นอกจากการจ่ายเงินสมทบสำหรับผลประโยชน์ที่พนักงานควรได้รับจนถึงวันที่กิจการไม่รวมโครงการ โครงการนี้ก่อให้เกิดความเสี่ยงจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยแก่กิจการ ทำให้กิจการจะต้องเพิ่มเงินสมทบหรือชักจูงให้พนักงานรับผลประโยชน์ลดลงในกรณีที่ผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานทำให้กิจการมีต้นทุนของผลประโยชน์ที่ได้รับแล้วมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ โครงการนี้ถือเป็นโครงการผลประโยชน์

32. เมื่อมีข้อมูลเพียงพอเกี่ยวกับโครงการของกลุ่มนายจ้างที่มีลักษณะเป็นโครงการผลประโยชน์ กิจการต้องรับรู้ภาระผูกพันของผลประโยชน์ สิทธิประโยชน์โครงการ และต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับโครงการผลประโยชน์หลังจากงานในลักษณะเดียวกับโครงการผลประโยชน์อื่นๆ ตามสัดส่วนที่เป็นของแต่ละกิจการ อย่างไรก็ตาม ในบางกรณี กิจการอาจไม่สามารถระบุส่วนแบ่งของตนเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของโครงการได้อย่างน่าเชื่อถือเพียงพอที่จะบันทึกบัญชี ซึ่งอาจเกิดขึ้นหาก

32.1 กิจการไม่ได้รับข้อมูลของโครงการเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ หรือ

32.2 โครงการทำให้กิจการที่เข้าร่วมเกิดความเสียหายจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเกี่ยวกับพนักงานปัจจุบันและพนักงานในอดีตของกิจการอื่น ซึ่งส่งผลให้ไม่มีหลักเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือและสม่าเสมอในการจัดสรรภาระผูกพัน สิทธิประโยชน์ และต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับโครงการในส่วนของแต่ละกิจการที่เข้าร่วม

ในกรณีดังกล่าว กิจการต้องรับรู้โครงการเสมือนโครงการดังกล่าวเป็นโครงการสมทบเงินของกิจการและเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมตามย่อหน้าที่ 30

32ก หากมีข้อตกลงภายใต้สัญญาระหว่างโครงการของกลุ่มนายจ้างและผู้เข้าร่วมโครงการถึงวิธีกำหนดการจ่ายส่วนเกินของโครงการให้ผู้เข้าร่วมโครงการ (หรือจัดหาเงินสำหรับส่วนขาด) ผู้เข้าร่วมในโครงการของกลุ่มนายจ้างตามสัญญาดังกล่าวที่รับรู้โครงการของกลุ่มนายจ้างลักษณะนี้เป็นโครงการสมทบเงินตามย่อหน้าที่ 30 ต้องรับรู้สิทธิหรือหนี้สินที่เกิดจากข้อตกลงภายใต้สัญญาดังกล่าว และรับรู้รายได้หรือค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 32ก

กิจการเข้าร่วมโครงการผลประโยชน์ของกลุ่มนายจ้างที่ไม่ได้จัดเตรียมการประเมินมูลค่าของโครงการตามเกณฑ์มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ดังนั้นกิจการต้องบันทึกบัญชีเสมือนว่าเป็นโครงการสมทบเงิน การวัดมูลค่าของกองทุนซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้แสดงให้เห็นถึงส่วนขาด 100 ล้านบาทในโครงการโครงการมีข้อตกลงตามสัญญาเกี่ยวกับกำหนดการสมทบเงินของนายจ้างที่เข้าร่วมโครงการเพื่อลดส่วนขาดลงภายในเวลา 5 ปี เงินสมทบทั้งหมดที่เป็นส่วนที่กิจการต้องสมทบเข้าตามสัญญาคือ 8 ล้านบาท

กิจการรับรู้หนี้สินสำหรับเงินสมทบที่ปรับมูลค่าเงินตามเวลาและค่าใช้จ่ายในจำนวนเท่ากันในกำไรหรือขาดทุน

32ข มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น กำหนดให้กิจการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นบางรายการ โครงการของกลุ่มนายจ้างอาจก่อให้เกิดหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นซึ่งอาจเกิดจากตัวอย่างดังต่อไปนี้

- (1) ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกี่ยวข้องกับกิจการอื่นที่เข้าร่วมโครงการ เนื่องจากแต่ละกิจการที่เข้าร่วมโครงการของกลุ่มนายจ้างต้องมีส่วนร่วมรับความเสี่ยงจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของกิจการอื่นทุกกิจการที่เข้าร่วมโครงการด้วย หรือ
- (2) ความรับผิดชอบภายใต้เงื่อนไขของโครงการที่จะต้องรับผิดชอบทางการเงินในส่วนที่ขาดของโครงการหากกิจการอื่นหยุดเข้าร่วมโครงการ

33. โครงการของกลุ่มนายจ้างแตกต่างจากโครงการรวมกลุ่มบริหาร โครงการรวมกลุ่มบริหารเป็นเพียงการนำโครงการของนายจ้างแต่ละรายมารวมกันเพื่อให้นายจ้างที่เข้าร่วมนำสินทรัพย์มาร่วมกันลงทุนและลดค่าใช้จ่ายในการบริหารและจัดการการลงทุน โดยสิทธิเรียกร้องของนายจ้างแต่ละรายยังคงแยกจากกันเพื่อผลประโยชน์ของลูกจ้างของแต่ละกิจการโดยเฉพาะ โครงการรวมกลุ่มบริหารดังกล่าวไม่ทำให้เกิดปัญหาในการบันทึกบัญชี เพราะกิจการมีข้อมูลเพียงพอที่จะปฏิบัติเช่นเดียวกับโครงการอื่น ๆ ที่เป็นของนายจ้างรายเดียว เนื่องจากโครงการดังกล่าวไม่ทำให้กิจการที่เข้าร่วมเกิดความเสียหายจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเกี่ยวกับพนักงานปัจจุบันและพนักงานในอดีตของกิจการอื่น ๆ คำนิยามในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการจัดประเภทโครงการรวมกลุ่มบริหารเป็นโครงการสมทบเงินหรือโครงการผลประโยชน์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของโครงการ (รวมทั้งภาระผูกพันจากการอนุমানนอกเหนือจากเงื่อนไขที่เป็นทางการด้วย)

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ที่กิจการต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันร่วมรับความเสี่ยง

34. โครงการผลประโยชน์ที่กิจการต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน (เช่น บริษัทใหญ่และบริษัทย่อย) ร่วมรับความเสี่ยง ไม่ถือเป็นโครงการของกลุ่มนายจ้าง

34ก กิจการที่เข้าร่วมในโครงการประเภทดังกล่าวต้องเก็บข้อมูลเกี่ยวกับโครงการโดยรวมซึ่งวัดมูลค่าตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ โดยอาศัยข้อสมมติพื้นฐานที่ใช้กับโครงการโดยรวม กรณีที่มีข้อตกลงหรือนโยบายให้รับภาระต้นทุนของผลประโยชน์สุทธิสำหรับโครงการโดยรวม ซึ่งวัดมูลค่าตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็นของแต่ละกิจการในกลุ่ม กิจการต้องรับรู้ต้นทุนผลประโยชน์สุทธิดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการหรืองบการเงินแต่ละบริษัท หากไม่มีข้อตกลงหรือนโยบายดังกล่าว ต้นทุนของผลประโยชน์สุทธิต้องรับรู้ในงบการเงินเฉพาะกิจการหรืองบการเงินแต่ละบริษัทของกิจการในกลุ่มที่มีนายจ้างให้การ

สนับสนุนโครงการตามกฎหมาย กิจกรรมอื่นในกลุ่มต้องรับรู้ต้นทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการหรือ
งบการเงินแต่ละบริษัทเท่ากับส่วนที่ต้องจ่ายสมทบสำหรับงวดนั้น

- 34ข การเข้าร่วมโครงการดังกล่าวเป็นรายการเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันของแต่ละกิจการในกลุ่ม
ดังนั้นกิจการต้องเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้ในงบการเงินเฉพาะกิจการหรืองบการเงินแต่ละบริษัท
- (1) ข้อตกลงหรือนโยบายการรับภาระต้นทุนของผลประโยชน์สุทธิ หรือข้อเท็จจริงว่าไม่มีนโยบาย
ดังกล่าว
  - (2) นโยบายการกำหนดส่วนที่กิจการต้องจ่ายสมทบ
  - (3) หากกิจการบันทึกการปันส่วนต้นทุนของผลประโยชน์สุทธิตามย่อหน้าที่ 34ก กิจการต้องเปิดเผย
ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับโครงการในภาพรวมตามย่อหน้าที่ 120 ถึง 121
  - (4) หากกิจการบันทึกจำนวนที่ต้องจ่ายสมทบสำหรับงวดตามย่อหน้าที่ 34ก กิจการต้องเปิดเผยข้อมูล
ทั้งหมดเกี่ยวกับโครงการในภาพรวมตามย่อหน้าที่ 120ก (2) ถึง 120ก (5) 120ก (10) 120ก
(14) 120ก (15) 120ก (17) และ 121 ข้อมูลอื่นที่กำหนดไว้ตามย่อหน้าที่ 120ก ไม่ต้อง
เปิดเผย

35. (ย่อหน้านี้ไม่ใช่)

โครงการระดับภาครัฐ

36. กิจการต้องรับรู้โครงการระดับภาครัฐในลักษณะเดียวกับโครงการของกลุ่มนายจ้าง (ตามย่อหน้าที่ 29
ถึง 30)
37. โครงการระดับภาครัฐเป็นโครงการที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายเพื่อบังคับใช้กับทุกกิจการ (หรือทุกกิจการในหมวด
ใดหมวดหนึ่ง เช่น อุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่งโดยเฉพาะ) และดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ
ในระดับประเทศหรือท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่น (เช่น หน่วยงานอิสระที่ตั้งขึ้นมาเพื่อโครงการนี้โดยเฉพาะ)
ซึ่งไม่อยู่ภายใต้การควบคุมหรืออิทธิพลของกิจการที่เสนอรายงาน บางโครงการที่กิจการจัดตั้งจัดให้มี
ทั้งผลประโยชน์ภาคบังคับเพื่อทดแทนผลประโยชน์ที่ครอบคลุมโดยโครงการระดับภาครัฐ และให้
ผลประโยชน์โดยสมัครใจเพิ่มเติมโครงการดังกล่าวไม่ถือเป็นโครงการระดับภาครัฐ
38. โครงการระดับภาครัฐจัดเป็นโครงการผลประโยชน์หรือโครงการสมทบเงิน ซึ่งโดยลักษณะแล้วขึ้นอยู่กับ
ภาระผูกพันของกิจการภายใต้โครงการนั้น โครงการระดับภาครัฐหลายๆ โครงการได้รับการสนับสนุนเงิน
สมทบเข้าโครงการลักษณะเหมาะสมตามความจำเป็นในแต่ละงวด โดยจำนวนเงินที่จ่ายสมทบเข้าโครงการ
ถูกกำหนดให้อยู่ในระดับที่เพียงพอกับผลประโยชน์ที่ต้องจ่ายในงวดนั้น ผลประโยชน์ในอนาคตที่ได้รับใน
งวดปัจจุบันจะจ่ายจากเงินที่จะสมทบเข้าโครงการในอนาคต อย่างไรก็ตาม สำหรับโครงการระดับภาครัฐ
ส่วนใหญ่ กิจการมักไม่มีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุมาณที่จะต้องจ่ายผลประโยชน์
เหล่านั้นในอนาคต มีเพียงภาระผูกพันที่ต้องจ่ายเงินสมทบเมื่อถึงกำหนดเวลาเท่านั้น อีกทั้งหากกิจการ
เลิกจ้างพนักงานที่เป็นสมาชิกของโครงการระดับภาครัฐ ก็ไม่มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายผลประโยชน์
ที่พนักงานได้รับจากโครงการในปีก่อนๆ ด้วย ดังนั้น โครงการระดับภาครัฐจึงมักจัดเป็นโครงการสมทบเงิน
อย่างไรก็ตาม หากเกิดกรณีที่โครงการระดับภาครัฐมีลักษณะเป็นโครงการผลประโยชน์ (ซึ่งมักไม่ค่อย
เกิดขึ้น) กิจการต้องปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 29 ถึง 30

ผลประโยชน์ที่มีการประกัน

39. กิจการอาจจ่ายค่าเบี้ยประกันเพื่อสมทบเงินทุนแก่โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน กิจการต้องถือว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการสมทบเงิน เว้นแต่กิจการจะมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমান (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมผ่านโครงการ) ที่จะต้องทำตามข้อใดข้อหนึ่งดังนี้

39.1 จ่ายผลประโยชน์ของพนักงานโดยตรงเมื่อครบกำหนด

39.2 จ่ายเพิ่มเติมส่วนต่าง หากผู้รับประกันไม่จ่ายผลประโยชน์ของพนักงานทั้งหมดในอนาคตซึ่งเกิดจากการให้บริการของพนักงานในงวดก่อน ๆ และงวดปัจจุบัน

หากกิจการมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุมандังกล่าว กิจการต้องถือว่าโครงการนั้นเป็นโครงการผลประโยชน์

40. ผลประโยชน์ที่มีการประกันตามกรมธรรม์ประกันภัยไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์โดยตรงหรือโดยอัตโนมัติกับภาระผูกพันของกิจการเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพนักงาน โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานที่เกี่ยวข้องกับกรมธรรม์ประกันภัยขึ้นอยู่กับการแยกข้อแตกต่างระหว่างการบัญชี และการจ่ายเงินเข้ากองทุน เช่นเดียวกับโครงการอื่น ๆ ที่มีการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน
41. หากกิจการสมทบเงินทุนสำหรับภาระผูกพันผลประโยชน์หลังออกจากงานด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันภัย โดยที่กิจการยังคงมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমানเกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น (ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมผ่านโครงการ โดยผ่านกลไกการกำหนดเบี้ยประกันในอนาคต หรือโดยผ่านความสัมพันธ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้รับประกัน) การจ่ายเบี้ยประกันไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเกี่ยวกับการสมทบเงิน กิจการจึงต้องปฏิบัติทุกชั้น ดังนี้
- 41.1 บันทึกบัญชีสำหรับกรมธรรม์ประกันภัยที่เข้าเงื่อนไขตามเกณฑ์เป็นสินทรัพย์โครงการ (ตามย่อหน้าที่ 7)
- 41.2 รับรู้กรมธรรม์ประกันภัยอื่น ๆ เป็นสิทธิที่จะได้รับชดเชย (หากกรมธรรม์เหล่านั้นเข้าหลักเกณฑ์ในย่อหน้าที่ 104ก)
42. หากกรมธรรม์ประกันภัยอยู่ในชื่อของผู้เข้าร่วมโครงการโดยเฉพาะหรือกลุ่มของผู้เข้าร่วมโครงการ และกิจการไม่มีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุมандังกล่าวที่จะต้องชดเชยผลขาดทุนตามกรมธรรม์ กิจการไม่มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายผลประโยชน์แก่พนักงานในขณะที่ผู้รับประกันจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบการจ่ายผลประโยชน์ดังกล่าว การจ่ายเบี้ยประกันในอัตราคงที่ตามกรมธรรม์ดังกล่าวโดยเนื้อหาแล้วเป็นการจ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงาน มากกว่าเป็นการลงทุนเพื่อให้สามารถชำระภาระผูกพันได้ ดังนั้น กิจการจึงไม่ต้องบันทึกสินทรัพย์หรือหนี้สินอีกต่อไป และต้องถือว่าการจ่ายนั้นเป็นการสมทบตามโครงการสมทบเงิน

ผลประโยชน์หลังออกจากงาน – โครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้

43. การบัญชีสำหรับโครงการสมทบเงินมีลักษณะตรงไปตรงมา เนื่องจากภาระผูกพันของกิจการที่รายงานในแต่ละงวดถูกกำหนดโดยจำนวนที่สมทบในงวดนั้น ดังนั้น จึงไม่ต้องใช้ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเพื่อวัดมูลค่าของภาระผูกพันหรือค่าใช้จ่าย และไม่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย นอกจากนั้น ภาระผูกพันจะวัดมูลค่าตามหลักเกณฑ์โดยไม่ต้องคิดลด เว้นแต่ภาระผูกพันดังกล่าวมีกำหนดจ่ายทั้งจำนวนเกินกว่า 12 เดือน นับจากวันสิ้นงวดที่พนักงานให้บริการ

การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า

44. เมื่อพนักงานได้ให้บริการแก่กิจการในระหว่างงวด กิจการต้องรับรู้เงินสมทบที่ต้องจ่ายให้โครงการสมทบเงินเพื่อตอบแทนสำหรับบริการที่พนักงานให้ โดย
- 44.1 รับรู้เป็นหนี้สิน (ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย) หลังหักเงินสมทบที่จ่ายแล้ว ถ้าเงินสมทบที่จ่ายแล้วสูงกว่าเงินสมทบที่ครบกำหนดจ่ายก่อนวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กิจการต้องรับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์ (ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า) ภายใต้อุปสรรคที่ว่าจำนวนที่มีการจ่ายล่วงหน้านั้นจะทำให้เกิดการลดลงของการจ่ายเงินในอนาคตหรือได้รับเงินสดกลับคืน และ
- 44.2 รับรู้เป็นค่าใช้จ่าย เว้นแต่มาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นจะกำหนดหรืออนุญาตให้รวมเงินสมทบเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ได้ เช่น มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง สินค้าคงเหลือ และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
45. หากส่วนของเงินสมทบตามโครงการสมทบเงินครบกำหนดจ่ายทั้งหมดภายหลัง 12 เดือนนับจากวันสิ้นงวดที่พนักงานให้บริการ กิจการต้องคิดลดเงินสมทบโดยใช้อัตราตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 78

การเปิดเผยข้อมูล

46. กิจการต้องเปิดเผยจำนวนเงินที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการสมทบเงิน
47. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเงินสมทบตามโครงการสมทบเงินสำหรับผู้บริหารสำคัญ

ผลประโยชน์หลังออกจากงาน - โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

48. การบัญชีสำหรับโครงการผลประโยชน์มีความซับซ้อน เนื่องจากกิจการต้องใช้ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเพื่อวัดมูลค่าของภาระผูกพันและค่าใช้จ่าย และมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย นอกจากนี้ เนื่องจากกิจการอาจชำระภาระผูกพันหลังจากพนักงานให้บริการแล้วเป็นเวลาหลายปี จะต้องวัดมูลค่าของภาระผูกพันตามหลักเกณฑ์การคิดลด

การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า

49. โครงการผลประโยชน์อาจไม่ได้จัดตั้งเป็นกองทุน หรืออาจจัดตั้งเป็นกองทุนที่กิจการจ่ายเงินสมทบทั้งหมดหรือบางส่วน และบางครั้งพนักงานร่วมสมทบด้วยโดยจ่ายสมทบเข้าไปในกิจการหรือกองทุนที่แยกต่างหากตามกฎหมายจากกิจการที่เสนอรายงาน โดยผลประโยชน์ของพนักงานจะจ่ายออกจากกองทุนดังกล่าว การจ่ายผลประโยชน์จากกองทุนเมื่อครบกำหนดไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพียงฐานะการเงินและผลการลงทุนของกองทุนเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับความสามารถ (และความตั้งใจ) ของกิจการที่จะชดเชยเงินทุนส่วนที่ขาดไปของสินทรัพย์ในกองทุนด้วย ดังนั้น โดยเนื้อหาแล้วกิจการจึงรับประกันความเสี่ยงจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยและความเสี่ยงจากการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้น ค่าใช้จ่ายที่รับรู้สำหรับโครงการผลประโยชน์จึงไม่จำเป็นต้องเท่ากับจำนวนเงินสมทบที่ต้องจ่ายในงวดเท่านั้น

50. การบันทึกบัญชีสำหรับโครงการผลประโยชน์ มีขั้นตอนดังนี้
  - 50.1 ใช้เทคนิคจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเพื่อจัดทำประมาณการจำนวนผลประโยชน์ที่พนักงานควรได้รับเป็นการตอบแทนสำหรับบริการที่พนักงานให้ในงวดก่อนและงวดปัจจุบันได้อย่างน่าเชื่อถือ วิธีนี้ทำให้กิจการจะต้องกำหนดจำนวนผลประโยชน์ที่จะบันทึกในงวดก่อนและงวดปัจจุบัน (ตามย่อหน้าที่ 67 ถึง 71) และจัดทำประมาณการ (ตามข้อสมมติจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย) โดยใช้ค่าตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ (เช่น อัตราการหมุนเวียนของพนักงานและอัตราการเสียชีวิต) และตัวแปรทางการเงิน (เช่น เงินเดือนและค่ารักษาพยาบาลที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต) ที่มีผลต่อต้นทุนของผลประโยชน์ (ตามย่อหน้าที่ 72 ถึง 91)
  - 50.2 คัดลดผลประโยชน์โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) เพื่อกำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์และต้นทุนบริการปัจจุบัน (ตามย่อหน้าที่ 64 ถึง 66)
  - 50.3 กำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ (ตามย่อหน้าที่ 102 ถึง 104)
  - 50.4 กำหนดกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นทั้งหมด และจำนวนกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ต้องรับรู้เพิ่มเติม (ตามย่อหน้าที่ 92 ถึง 95)
  - 50.5 เมื่อเริ่มนำโครงการมาใช้เป็นครั้งแรกหรือมีการเปลี่ยนแปลงโครงการ ให้กำหนดต้นทุนการบริการในอดีตของพนักงาน (ตามย่อหน้าที่ 96 ถึง 101) และ
  - 50.6 เมื่อมีการลดขนาดโครงการลง หรือจ่ายชำระผลประโยชน์ ให้กำหนดผลกำไรหรือขาดทุนที่เกี่ยวข้องด้วย (ตามย่อหน้าที่ 109 ถึง 115)

หากกิจการมีโครงการผลประโยชน์มากกว่าหนึ่งโครงการ ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนเหล่านี้แยกแต่ละโครงการที่มีสาระสำคัญ

51. ในบางกรณี การประมาณการราคาเฉลี่ยและการคำนวณแบบลัด อาจให้ข้อมูลที่เพียงพอในการประมาณที่เชื่อถือได้ ซึ่งทำให้กิจการอาจมีต้องคำนวณอย่างละเอียดตามที่แสดงในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

การบัญชีสำหรับภาระผูกพันจากการอนุमान

52. กิจการต้องไม่บันทึกบัญชีเฉพาะภาระผูกพันตามกฎหมายภายใต้เงื่อนไขที่เป็นทางการของโครงการผลประโยชน์เท่านั้น แต่ต้องบันทึกภาระผูกพันจากการอนุमानที่เกิดจากประเพณีปฏิบัติที่ไม่เป็นทางการของกิจการด้วย ประเพณีปฏิบัติที่ไม่เป็นทางการทำให้เกิดภาระผูกพันจากการอนุमानซึ่งกิจการไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากการจ่ายผลประโยชน์ให้กับพนักงาน ตัวอย่างของภาระผูกพันจากการอนุमान เช่น หากมีการเปลี่ยนแปลงประเพณีปฏิบัติที่ไม่เป็นทางการของกิจการจะเป็นสาเหตุให้เกิดความเสียหายที่ไม่สามารถยอมรับได้ต่อความสัมพันธ์กับพนักงาน
53. เงื่อนไขที่เป็นทางการของโครงการผลประโยชน์อาจอนุญาตให้กิจการบอกเลิกภาระผูกพันตามโครงการได้ อย่างไรก็ตาม การยกเลิกโครงการมักทำได้ยากหากกิจการยังคงต้องการจ้างพนักงานอยู่ ดังนั้น หากไม่มีหลักฐานโต้แย้งเป็นอย่างอื่น การบัญชีสำหรับผลประโยชน์หลังจากงานถือว่ากิจการที่ในปัจจุบันสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์จะยังคงปฏิบัติตามสัญญานั้นตลอดอายุงานที่เหลืออยู่ของพนักงาน

งบแสดงฐานะการเงิน

54. จำนวนที่รับรู้เป็นหนี้สินของโครงการผลประโยชน์ต้องเป็นผลรวมสุทธิของรายการดังนี้
- 54.1 มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน (ตามย่อหน้าที่ 64)
  - 54.2 บวกผลกำไรหรือหักผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้จากการปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 92 ถึง 93
  - 54.3 หักต้นทุนบริการในอดีตที่ยังไม่ได้รับรู้ (ตามย่อหน้าที่ 96)
  - 54.4 หักมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ (ถ้ามี) ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่สามารถนำไปจ่ายภาระผูกพันได้โดยตรง (ตามย่อหน้าที่ 102 ถึง 104)
55. มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ คือ ภาระผูกพันขั้นต้นก่อนหักมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการใดๆ
56. กิจการต้องกำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์และมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการโดยสม่ำเสมอเพียงพอที่จะไม่ทำให้จำนวนเงินที่รับรู้ในงบการเงินแตกต่างอย่างมีสาระสำคัญจากจำนวนเงินที่ควรจะเป็น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน
57. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุน แต่ไม่บังคับให้กิจการใช้ผู้เชี่ยวชาญทางคณิตศาสตร์ประกันภัยที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นผู้วัดมูลค่าภาระผูกพันของผลประโยชน์หลังจากออกจากงานที่มีสาระสำคัญทั้งหมด เหตุผลในทางปฏิบัติคือ กิจการอาจให้ผู้เชี่ยวชาญทางคณิตศาสตร์ประกันภัยวัดมูลค่าภาระผูกพันก่อนวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน อย่างไรก็ตามให้นำผลจากการวัดมูลค่าของรายการที่มีสาระสำคัญและภาวะการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ เช่น การเปลี่ยนแปลงราคาตลาดและอัตราดอกเบี้ยมาทำให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน
58. จำนวนที่กำหนดได้จากย่อหน้าที่ 54 อาจเป็นตัวเลขติดลบ (ซึ่งหมายถึงสินทรัพย์) กิจการต้องวัดค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวตามมูลค่าที่ต่ำกว่าระหว่างรายการใดรายการหนึ่งดังนี้
- 58.1 จำนวนที่กำหนดได้จากย่อหน้าที่ 54
  - 58.2 ผลรวมของ
    - 58.2.1 ผลขาดทุนสุทธิจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้และต้นทุนบริการในอดีต (ตามย่อหน้าที่ 92 ถึง 93 และ 96)
    - 58.2.2 มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีอยู่ในรูปของเงินที่ได้รับคืนจากโครงการ หรือการลดเงินสมทบโครงการที่จะจ่ายในอนาคตลง มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจดังกล่าวต้องกำหนดโดยใช้อัตราคิดลดที่ระบุไว้ตามย่อหน้าที่ 78
- 58ก การปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58 ต้องไม่ทำให้กิจการรับรู้กำไรเพียงเพราะมีผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยหรือต้นทุนบริการในอดีตในงวดปัจจุบัน หรือรับรู้ผลขาดทุนเพียงเพราะมีกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในงวดปัจจุบัน ดังนั้นกิจการต้องรับรู้รายการต่อไปนี้ทันทีภายใต้ย่อหน้าที่ 54 หากรายการดังกล่าวเกิดขึ้นในขณะที่มีการกำหนดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ตามย่อหน้าที่ 58.2

- (1) ผลขาดทุนสุทธิจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับงวดปัจจุบันและต้นทุนบริการในอดีตสำหรับงวดปัจจุบันหากผลขาดทุนสุทธิจากการประมาณดังกล่าวเกินกว่าการลดลงของมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ระบุในย่อหน้าที่ 58.2.2 หากมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจไม่เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มขึ้น ผลขาดทุนสุทธิจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทั้งหมดสำหรับงวดปัจจุบันและต้นทุนบริการในอดีตสำหรับงวดปัจจุบันต้องรับรู้ทันทีตามย่อหน้าที่ 54
- (2) ผลกำไรสุทธิจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับงวดปัจจุบันหลังหักต้นทุนบริการในอดีตสำหรับงวดปัจจุบันหากผลกำไรสุทธิจากการประมาณดังกล่าวเกินกว่าการเพิ่มขึ้นของมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ระบุในย่อหน้าที่ 58.2.2 หากมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจไม่เปลี่ยนแปลงหรือลดลง ผลกำไรสุทธิจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทั้งหมดสำหรับงวดปัจจุบันหลังหักต้นทุนบริการในอดีตสำหรับงวดปัจจุบันต้องรับรู้ทันทีตามย่อหน้าที่ 54

58 ข กิจการต้องปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58 ก ก็ต่อเมื่อ ณ วันต้นงวด หรือวันสิ้นงวด กิจการมีส่วนเกิน² ในโครงการผลประโยชน์ และจากเงื่อนไขของโครงการในปัจจุบันไม่สามารถได้รับส่วนเกินนั้นคืนทั้งหมดผ่านการรับเงินคืนหรือการลดลงของการจ่ายสมทบในอนาคต ในกรณีดังกล่าวต้นทุนบริการในอดีตและผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นในงวด ซึ่งยังไม่ได้รับรู้ตามย่อหน้าที่ 54 จะเพิ่มจำนวนตามย่อหน้าที่ 58.2.1 หากการเพิ่มขึ้นนี้ไม่หักกลบด้วยจำนวนที่เท่ากันของการลดลงของมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่สามารถรับรู้รายการตามย่อหน้าที่ 58.2.2 จะมีการเพิ่มขึ้นของยอดรวมสุทธิตามย่อหน้าที่ 58.2 และเกิดผลกำไรที่ต้องรับรู้ ย่อหน้าที่ 58 ก ห้ามรับรู้กำไรในสถานการณ์เหล่านี้ ผลกระทบทางตรงข้ามเกิดกับผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในงวด ซึ่งยังไม่ได้รับรู้ตามย่อหน้าที่ 54 ถึงระดับที่ผลจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยลดผลขาดทุนสะสมจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่รับรู้ ย่อหน้าที่ 58 ก ห้ามรับรู้ผลขาดทุนในสถานการณ์เหล่านี้ ตัวอย่างการปฏิบัติตามย่อหน้านี้ให้ดูในภาคผนวก ค

59. สินทรัพย์อาจเกิดจากการมีเงินสมทบเกินในโครงการผลประโยชน์หรือเกิดในบางกรณีที่กิจการรับรู้ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย กิจการรับรู้สินทรัพย์ในกรณีดังกล่าว เนื่องจาก
- 59.1 กิจการควบคุมทรัพยากร คือ สามารถนำเงินส่วนเกินไปสร้างผลประโยชน์ในอนาคตได้
  - 59.2 การควบคุมนั้นเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต (พนักงานได้ให้บริการและกิจการสมทบเงินแล้ว) และ
  - 59.3 กิจการได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต โดยการลดเงินสมทบที่จะจ่ายในอนาคตลงหรือได้รับเงินสดคืน ไม่ว่าจะทางตรงแก่กิจการหรือทางอ้อมโดยโอนไปยังโครงการอื่นที่ขาดดุล

² ส่วนเกินคือส่วนเกินของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการที่มากกว่ามูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ หลังการออกจากงาน

60. จำนวนสูงสุดตามย่อหน้าที่ 58.2 ไม่สามารถนำไปใช้แทนการชะลอการรับรู้ผลขาดทุนจากการประมาณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (ตามย่อหน้าที่ 92 ถึง 93) และต้นทุนบริการในอดีตบางอย่าง (ตามย่อหน้าที่ 96) นอกจากสถานการณ์ที่กล่าวในย่อหน้าที่ 58ก เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดนี้สามารถนำไปใช้แทนแนวทางที่กิจการอาจเลือกปฏิบัติเมื่อนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ครั้งแรกตามย่อหน้าที่ 155.2 ย่อหน้าที่ 120ก (6.3) กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยจำนวนเงินที่ไม่ได้รับรู้เป็นสินทรัพย์ เนื่องจากจำนวนสูงสุด ตามย่อหน้าที่ 58.2

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 60	
โครงการผลประโยชน์มีลักษณะดังนี้	
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน	1,100
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ	(1,190)
	(90)
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้	(110)
ต้นทุนบริการในอดีตที่ยังไม่ได้รับรู้	(70)
การเพิ่มขึ้นของหนี้ที่ยังไม่ได้รับรู้เมื่อนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ครั้งแรก	
ตามย่อหน้าที่ 155.2	(50)
จำนวนติดลบตามย่อหน้าที่ 54	(320)
มูลค่าปัจจุบันของเงินที่จะได้รับคืนในอนาคตและการลดลงของเงินสมทบ	
ที่จะต้องจ่ายในอนาคต	90
จำนวนสูงสุดตามย่อหน้าที่ 58.2 คำนวณได้ดังนี้	
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้	110
ต้นทุนบริการในอดีตที่ยังไม่ได้รับรู้	70
มูลค่าปัจจุบันของเงินที่จะได้รับคืนในอนาคตและการลดลงของเงินสมทบ	
ที่จะต้องจ่ายในอนาคต	90
จำนวนสูงสุด	270
เนื่องจาก 270 บาท น้อยกว่า 320 บาท ดังนั้น กิจการจะรับรู้สินทรัพย์ 270 บาท และเปิดเผยว่าจำนวนสูงสุดได้ลดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ลง 50 บาท (ตามย่อหน้าที่ 120ก(6.3))	

กำไรหรือขาดทุน

61. กิจการต้องรับรู้ผลรวมสุทธิของรายการดังนี้ในกำไรหรือขาดทุน เว้นแต่มีมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นกำหนดหรืออนุญาตให้รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ได้
- 61.1 ต้นทุนบริการปัจจุบัน (ตามย่อหน้าที่ 63 ถึง 91)
  - 61.2 ต้นทุนดอกเบี้ย (ตามย่อหน้าที่ 82)
  - 61.3 ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์โครงการ (ตามย่อหน้าที่ 105 ถึง 107) และจากจำนวนที่มีสิทธิที่จะได้รับชดเชย (ตามย่อหน้าที่ 104ก)

61.4 ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยตามที่กำหนดไว้ในนโยบายการบัญชี (ตามย่อหน้าที่ 92 ถึง 93ง)

61.5 ต้นทุนบริการในอดีต (ตามย่อหน้าที่ 96)

61.6 ผลกระทบของการลดขนาดโครงการลงหรือการจ่ายชำระผลประโยชน์ (ตามย่อหน้าที่ 109 ถึง 110)

61.7 ผลกระทบของจำนวนสูงสุดตามย่อหน้าที่ 58.2 หากไม่รับรู้รายการนอกกำไรหรือขาดทุนตามย่อหน้าที่ 93ค

62. มาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น ๆ กำหนดให้รวมต้นทุนผลประโยชน์ของพนักงานดังกล่าวไว้ในราคาทุนของสินทรัพย์ เช่น มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง สินค้าคงเหลือ และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ต้นทุนผลประโยชน์หลังออกจากงานจะรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ซึ่งอยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ตามย่อหน้าที่ 61

การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า - มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ที่กำหนดไว้และต้นทุนบริการปัจจุบัน

63. ต้นทุนรวมสุดท้ายของโครงการผลประโยชน์อาจจะขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายชนิด เช่น เงินเดือนเดือนสุดท้าย อัตราการหมุนเวียนของพนักงานและอัตราการเสียชีวิต แนวโน้มค่ารักษาพยาบาล และผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์โครงการไปลงทุน (กรณีที่โครงการมีการตั้งเป็นกองทุน) ต้นทุนรวมสุดท้ายของโครงการจึงไม่แน่นอนและความไม่แน่นอนนี้จะยังคงอยู่เป็นระยะเวลาอันยาวนาน ในการวัดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานและต้นทุนบริการปัจจุบันที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้อง

63.1 ใช้วิธีการกำหนดมูลค่าจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (ตามย่อหน้าที่ 64 ถึง 66)

63.2 กระจายผลประโยชน์ไปตามงวดการบริการ (ตามย่อหน้าที่ 67 ถึง 71) และ

63.3 ตั้งข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (ตามย่อหน้าที่ 72 ถึง 91)

วิธีกำหนดมูลค่าจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

64. กิจการต้องใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ในการกำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ ต้นทุนบริการปัจจุบันที่เกี่ยวข้อง และต้นทุนบริการในอดีต

65. วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (บางครั้งเรียกว่า วิธีผลประโยชน์ค้างจ่ายตามส่วนของบริการ หรือวิธีผลประโยชน์ตามจำนวนปีหรือผลประโยชน์ที่ให้บริการ) พิจารณาว่าการบริการในแต่ละงวดก่อให้เกิดสิทธิในการได้รับผลประโยชน์ (ตามย่อหน้าที่ 67 ถึง 71) เพิ่มขึ้นที่ละหน่วย และวัดมูลค่าแต่ละหน่วยแยกจากกันเพื่อรวมเป็นภาระผูกพันโดยรวม (ตามย่อหน้าที่ 72 ถึง 91)

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 65

กิจการกำหนดจ่ายผลประโยชน์ทั้งจำนวนเมื่อสิ้นสุดการจ้างเท่ากับร้อยละ 1 ของเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับแต่ละปีที่พนักงานให้บริการ เงินเดือนในปีที่ 1 คือ 10,000 บาท และสมมติว่าแต่ละปีเงินเดือนเพิ่มขึ้นแบบทบต้นในอัตราร้อยละ 7 อัตราคิดลดเป็นร้อยละ 10 ต่อปี

ตารางข้างล่างแสดงภาวะผูกพันที่เพิ่มขึ้นสำหรับพนักงานรายหนึ่งที่เคยคาดว่าจะออกจากงานเมื่อสิ้นปีที่ 5 โดยสมมติว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ตัวอย่างนี้ไม่รวมการปรับปรุงเพิ่มเติมที่จะสะท้อนความเป็นไปได้ที่พนักงานจะออกจากงานก่อนหรือหลังวันที่ที่คาดไว้

ปีที่	1	2	3	4	5
ผลประโยชน์ที่เกิดจาก					
- ปีก่อน	0	131	262	393	524
- ปัจจุบัน (ร้อยละ 1 ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย)	<u>131</u>	<u>131</u>	<u>131</u>	<u>131</u>	<u>131</u>
- ปัจจุบันและปีก่อน	<u>131</u>	<u>262</u>	<u>393</u>	<u>524</u>	<u>655</u>
ภาวะผูกพันยกมา	-	89	196	324	476
ดอกเบี้ยร้อยละ 10	-	9	20	33	48
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	<u>89</u>	<u>98</u>	<u>108</u>	<u>119</u>	<u>131</u>
ภาวะผูกพันสิ้นงวด	<u>89</u>	<u>196</u>	<u>324</u>	<u>476</u>	<u>655</u>
หมายเหตุ					
1. ภาวะผูกพันยกมา คือ มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์งวดก่อน ๆ					
2. ต้นทุนบริการปัจจุบัน คือ มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ที่เกิดจากงวดปัจจุบัน					
3. ภาวะผูกพันสิ้นงวด คือ มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ที่เกิดจากงวดปัจจุบันและงวดก่อน ๆ					

66. กิจการต้องคิดลดภาวะผูกพันของผลประโยชน์หลังออกจากงานทั้งจำนวน แม้ภาวะผูกพันบางส่วนจะครบกำหนดจ่ายภายใน 12 เดือนหลังจากรอบระยะเวลารายงาน

การจัดสรรผลประโยชน์ไปยังงวดการบริการ

67. ในการกำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาวะผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ ต้นทุนบริการปัจจุบันที่เกี่ยวข้องและต้นทุนบริการในอดีต กิจการต้องกำหนดผลประโยชน์ไปยังงวดบริการต่างๆ ตามสูตรคำนวณผลประโยชน์ของโครงการ อย่างไรก็ตาม ถ้าการให้บริการของพนักงานในปีหลังๆ จะทำให้ระดับของผลประโยชน์สูงกว่าปีก่อนๆ อย่างเป็นสาระสำคัญ กิจการต้องกำหนดผลประโยชน์ตามวิธีเส้นตรง นับจาก

- 67.1 วันที่การให้บริการของพนักงานมีผลทำให้พนักงานเริ่มได้รับผลประโยชน์ตามโครงการ (ไม่ว่าผลประโยชน์นั้นจะขึ้นกับเงื่อนไขของการให้บริการในอนาคตหรือไม่) จนถึง
- 67.2 วันที่การให้บริการของพนักงานไม่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ตามโครงการในระยะเวลาต่อมาอย่างมีสาระสำคัญ นอกเหนือจากเงินเดือนที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

68. วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ กำหนดให้กิจการกำหนดผลประโยชน์ของงวดปัจจุบัน (เพื่อคำนวณต้นทุนบริการปัจจุบัน) และกำหนดผลประโยชน์ทั้งงวดก่อนและงวดปัจจุบัน (เพื่อหามูลค่าปัจจุบันของภาวะผูกพันตามโครงการผลประโยชน์) กิจการกำหนดผลประโยชน์ให้งวดต่างๆ ตามงวดที่ภาวะผูกพันที่จะต้องให้ผลประโยชน์หลังออกจากงานเกิดขึ้น ภาวะผูกพันดังกล่าวจะเกิดเมื่อพนักงานให้บริการเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์หลังออกจากงานที่กิจการคาดว่าจะจ่ายในรอบระยะเวลารายงานในอนาคต วิธีการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทำให้กิจการวัดมูลค่าภาวะผูกพันได้อย่างน่าเชื่อถือเพียงพอที่จะใช้รับรู้เป็นหนี้สิน

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 68

1. โครงการผลประโยชน์ กำหนดให้จ่ายผลประโยชน์เป็นจำนวน 100 โดยจ่ายเมื่อพนักงานออกจากงานตามจำนวนปีที่พนักงานให้บริการ

กิจการกำหนดผลประโยชน์จำนวน 100 สำหรับแต่ละปี ต้นทุนบริการปัจจุบันมี มูลค่าปัจจุบันจำนวน 100 ส่วนมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนจำนวน 100 คุณด้วยจำนวนปีของการให้บริการจนถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

ถ้ากิจการต้องจ่ายผลประโยชน์นั้นทันทีที่พนักงานออกจากงาน ต้นทุนบริการปัจจุบันและมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์จะสะท้อนวันที่ที่คาดว่าพนักงานจะออกจากงาน ดังนั้น เนื่องจากผลของการคิดลด จำนวนผลประโยชน์ข้างต้นจะน้อยกว่าจำนวนที่คำนวณได้หากพนักงานออกจากงาน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

2. โครงการกำหนดให้จ่ายบำนาญรายเดือนเป็นจำนวน ร้อยละ 0.2 ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย สำหรับแต่ละปีที่ทำงาน และจะจ่ายตั้งแต่อายุ 65 ปี

ผลประโยชน์จะเท่ากับมูลค่าปัจจุบัน (ณ วันที่คาดว่าจะออกจากงาน) ของบำนาญรายเดือนร้อยละ 0.2 ของประมาณการเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่จะต้องจ่ายตั้งแต่วันที่คาดว่าจะเกษียณไปจนถึงวันที่คาดว่าจะเสียชีวิต จะกำหนดไปให้แต่ละปีที่ให้บริการ ต้นทุนบริการปัจจุบัน คือ มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์นั้น มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ คือ มูลค่าปัจจุบันของบำนาญที่จ่ายรายเดือนเป็นจำนวนร้อยละ 0.2 ของเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีที่ให้บริการจนถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ต้นทุนบริการปัจจุบันและมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ต้องคิดลด เพราะการจ่ายบำนาญจะเริ่มตั้งแต่อายุครบ 65 ปี

69. บริการของพนักงานจะก่อให้เกิดภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ แม้ว่าผลประโยชน์นั้นจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของการจ้างงานในอนาคต (หรืออีกนัยหนึ่ง คือ ผลประโยชน์ดังกล่าวยังไม่ถือเป็นสิทธิขาดของพนักงาน) กล่าวคือ การให้บริการของพนักงานก่อนวันที่ได้รับสิทธิขาดนั้น ก่อให้เกิดภาระผูกพันจากการอนุমান เนื่องจาก ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานต่อๆ มา จำนวนของบริการที่พนักงานจะต้องให้ในอนาคตก่อนที่จะได้รับสิทธิขาดนั้นจะลดลง ทั้งนี้ ในการวัดมูลค่าภาระผูกพันจากโครงการผลประโยชน์ดังกล่าว กิจการจะต้องพิจารณาความเป็นไปได้ที่พนักงานบางคนอาจไม่สามารถทำตามข้อกำหนดที่จะได้รับสิทธิขาดในทำนองเดียวกัน แม้ว่าผลประโยชน์หลังการจ้างงานบางอย่าง เช่น ค่ารักษาพยาบาลหลังการจ้างงานกิจการจะต้องจ่ายก็ต่อเมื่อมีเหตุการณ์ที่ระบุไว้เกิดขึ้นภายหลังพ้นสภาพพนักงาน ก็จะต้องถือว่าภาระผูกพันเมื่อพนักงานได้ให้บริการที่ทำให้ได้รับสิทธิที่จะรับผลประโยชน์ดังกล่าวเมื่อมีเหตุการณ์ที่ระบุไว้เกิดขึ้นความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ที่ระบุไว้จะเกิดขึ้นจะมีผลกระทบต่อการวัดมูลค่าของภาระผูกพัน แต่ไม่ได้กำหนดว่าภาระผูกพันเกิดขึ้นหรือไม่

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 69

1. โครงการจ่ายผลประโยชน์เป็นจำนวน 100 สำหรับแต่ละปีที่พนักงานให้บริการ แต่พนักงานจะได้รับสิทธิขาดเมื่อทำงานครบ 10 ปี

กิจการควรกำหนดผลประโยชน์จำนวน 100 ให้แต่ละปี โดยในแต่ละปีของ 10 ปีแรก ต้นทุนบริการปัจจุบันและมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันสะท้อนความเป็นไปได้ที่พนักงานอาจให้บริการไม่ถึง 10 ปี

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 69

2. โครงการจ่ายผลประโยชน์เป็นจำนวน 100 สำหรับแต่ละปีที่ให้บริการ แต่ไม่รวมบริการก่อนอายุ 25 ปี และผลประโยชน์นั้นเป็นสิทธิขาดทันที

บริการที่พนักงานให้ก่อนอายุ 25 ปีไม่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ เพราะก่อนวันที่ดังกล่าว บริการไม่ได้นำไปสู่ผลประโยชน์ไม่ว่าจะมีเงื่อนไขหรือไม่ก็ตาม ดังนั้น ผลประโยชน์ในช่วงดังกล่าวไม่ได้รับการจัดสรรไว้ ทั้งนี้ ผลประโยชน์เป็นจำนวน 100 ต้องกำหนดให้แต่ละปีหลังจากพนักงานอายุครบ 25 ปีแล้ว

70. ภาวะผูกพันจะเพิ่มขึ้นจนกว่าจะถึงวันที่การให้บริการของพนักงานในอนาคตไม่ทำให้ผลประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างเป็นสาระสำคัญ ดังนั้น ผลประโยชน์ทั้งหมดจะกำหนดให้งวดบัญชีต่างๆ ที่สิ้นสุดในหรือก่อนวันที่ดังกล่าวตามสูตรการคำนวณผลประโยชน์ของโครงการ อย่างไรก็ตาม ถ้าการให้บริการของพนักงานในปีหลังๆ ทำให้ผลประโยชน์สูงกว่าปีก่อนอย่างเป็นสาระสำคัญ ก็ควรต้องกำหนดผลประโยชน์ตามวิธีเส้นตรงจนกว่าจะถึงวันที่การให้บริการของพนักงานไม่ทำให้ผลประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างเป็นสาระสำคัญอีกต่อไป ทั้งนี้ เพราะในที่สุดบริการที่พนักงานให้ตลอดระยะเวลาที่นำเข้าสู่ผลประโยชน์ในระดับที่สูงขึ้น

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 70

1. โครงการกำหนดจ่ายผลประโยชน์ครั้งเดียวเป็นจำนวน 1,000 เมื่อพนักงานทำงานครบ 10 ปี โดยไม่จ่ายผลประโยชน์อื่นสำหรับการให้บริการของพนักงานหลังจากนั้น

กิจการกำหนดผลประโยชน์ให้แต่ละปีเป็นจำนวน 100 (1,000 หาร 10 ปี) ใน 10 ปีแรก ต้นทุนบริการปัจจุบันของแต่ละปีใน 10 ปีแรก สะท้อนความเป็นไปได้ที่พนักงานอาจทำงานไม่ครบ 10 ปี กิจการจะไม่ต้องกำหนดผลประโยชน์หลังจากนั้น

2. โครงการกำหนดจ่ายผลประโยชน์หลังจากออกจากงานครั้งเดียวเป็นจำนวน 2,000 ให้แก่พนักงานทุกคนที่ยังคงทำงานจนอายุครบ 55 ปี โดยมีอายุงานครบ 20 ปี หรือจ่ายผลประโยชน์ให้พนักงานที่อายุครบ 65 ปี โดยไม่คำนึงถึงอายุงาน

สำหรับพนักงานที่เข้างานก่อนอายุ 35 ปี การให้บริการจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ตามโครงการเมื่ออายุครบ 35 ปี เท่านั้น (พนักงานสามารถออกจากงานเมื่ออายุ 30 ปี และกลับมาทำงานเมื่ออายุ 33 ปี โดยไม่ส่งผลต่อจำนวนหรือเวลาที่จะได้รับผลประโยชน์) ทั้งนี้ ผลประโยชน์ดังกล่าวขึ้นอยู่กับการทำงานในอนาคต นอกจากนี้ การทำงานหลังจากอายุเกินกว่า 55 ปี ก็จะไม่กระทบต่อจำนวนผลประโยชน์หลังจากนั้นอย่างเป็นสาระสำคัญ ดังนั้นสำหรับพนักงานเหล่านี้กิจการกำหนดผลประโยชน์ให้ทุกปี ปีละเป็นจำนวน 100 (2,000 หาร 20 ปี) ตั้งแต่พนักงานอายุ 35 ถึง 55 ปี เท่านั้น

สำหรับพนักงานที่เข้างานระหว่างอายุ 35 ถึง 45 ปี การมีอายุงานเกิน 20 ปี จะไม่ทำให้ผลประโยชน์หลังจากนั้นเพิ่มขึ้นอย่างเป็นสาระสำคัญสำหรับพนักงานเหล่านี้ กิจการกำหนดผลประโยชน์ให้เป็นจำนวน 100 (2,000 หาร 20 ปี) ต่อปี ใน 20 ปีแรก

สำหรับพนักงานที่เข้างานเมื่ออายุ 55 ปี การมีอายุงานเกิน 10 ปี จะไม่ทำให้ผลประโยชน์หลังจากนั้นเพิ่มขึ้นอย่างเป็นสาระสำคัญ สำหรับพนักงานเหล่านี้กิจการกำหนดผลประโยชน์เป็นจำนวน 200 (2,000 หาร 10 ปี) ต่อปี ใน 10 ปีแรก

สำหรับพนักงานทั้งหมด ต้นทุนบริการปัจจุบันและมูลค่าปัจจุบันของภาวะผูกพันสะท้อนความเป็นไปได้ที่พนักงานอาจทำงานไม่ครบตามระยะเวลาที่กำหนด

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 70

3. โครงการจ่ายค่ารักษาพยาบาลหลังจากออกจากงานกำหนดให้พนักงานที่มีอายุงานมากกว่า 10 ปี แต่ยังไม่ครบ 20 ปี สามารถเบิกชดเชยค่ารักษาพยาบาลได้ร้อยละ 40 ของค่ารักษาพยาบาลหลังจากออกจากงานและพนักงานที่ออกจากงานหลังจากมีอายุงาน 20 ปี หรือมากกว่า สามารถเบิกชดเชยได้ร้อยละ 50 ของค่ารักษาพยาบาลหลังจากออกจากงาน

ตามสูตรการคำนวณผลประโยชน์ของโครงการ กิจการกำหนดเท่ากับร้อยละ 4 ต่อปีใน 10 ปีแรกของมูลค่าปัจจุบันของค่ารักษาพยาบาลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ร้อยละ 40 หาร 10ปี) และร้อยละ 1 ต่อปี (ร้อยละ 10 หาร 10 ปี) ในปีที่ 11 ถึง 20 ทั้งนี้ ต้นทุนบริการปัจจุบันของแต่ละปีสะท้อนความเป็นไปได้ที่พนักงานอาจทำงานไม่ครบตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อที่จะได้รับบางส่วนหรือทั้งหมดของผลประโยชน์ กิจการไม่ได้กำหนดผลประโยชน์สำหรับพนักงานที่คาดว่าจะออกจากงานก่อนทำงานครบ 10 ปี

4. โครงการจ่ายค่ารักษาพยาบาลหลังจากออกจากงานกำหนดให้พนักงานที่มีอายุงานมากกว่า 10 ปี แต่ยังไม่ครบ 20 ปี สามารถเบิกชดเชยค่ารักษาพยาบาลได้ร้อยละ 10 ของค่ารักษาพยาบาลหลังจากออกจากงาน และพนักงานที่ออกจากงานหลังจากมีอายุงาน 20 ปี หรือมากกว่า สามารถเบิกชดเชยได้ร้อยละ 50 ของค่ารักษาพยาบาลหลังจากออกจากงาน

การให้บริการของพนักงานในปีหลัง ๆ จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นอย่างเป็นสาระสำคัญมากกว่าปีแรก ๆ ดังนั้น สำหรับพนักงานที่คาดว่าจะออกจากงานหลังอายุงานครบ 20 ปีหรือมากกว่า กิจการกำหนดผลประโยชน์ตามวิธีเส้นตรงตามย่อหน้าที่ 68 สำหรับพนักงานที่มีอายุงานเกิน 20 ปีนั้น ไม่ทำให้ผลประโยชน์หลังจากนั้นเพิ่มขึ้นอย่างเป็นสาระสำคัญดังนั้นผลประโยชน์ที่กำหนดให้แต่ละปีใน 20 ปีแรกคือ ร้อยละ 2.5 ของมูลค่าปัจจุบันของค่ารักษาพยาบาลที่คาดว่าจะเกิด (ร้อยละ 50 หาร 20 ปี)

สำหรับพนักงานที่คาดว่าจะออกจากงานระหว่างอายุงาน 10 ถึง 20 ปี กิจการกำหนดผลประโยชน์เท่ากับร้อยละ 1 ต่อปีใน 10 ปีแรกของมูลค่าปัจจุบันของค่ารักษาพยาบาลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น กิจการไม่ได้กำหนดผลประโยชน์ให้กับพนักงานเหล่านี้สำหรับการทำงานตั้งแต่สิ้นปีที่ 10 ถึงวันที่ที่คาดว่าจะออกจากงาน

กิจการไม่กำหนดผลประโยชน์สำหรับพนักงานที่คาดว่าจะออกจากงานก่อนทำงานครบ 10 ปี

71. หากจำนวนผลประโยชน์คิดเป็นสัดส่วนที่แน่นอนของเงินเดือนเดือนสุดท้ายของแต่ละปีที่ให้บริการ เงินเดือนที่เพิ่มขึ้นในอนาคตจะมีผลต่อจำนวนเงินที่ต้องมีเพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันที่เกิดขึ้นสำหรับบริการที่พนักงานให้ก่อนวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน แต่ไม่ก่อให้เกิดภาระผูกพันเพิ่มขึ้นอีก ดังนั้น

71.1 เพื่อการพิจารณาตามย่อหน้าที่ 67.2 เงินเดือนที่เพิ่มขึ้นไม่ทำให้เกิดผลประโยชน์อีกต่อไป แม้ว่าจำนวนผลประโยชน์จะขึ้นกับเงินเดือนเดือนสุดท้าย และ

71.2 จำนวนผลประโยชน์ที่กำหนดในแต่ละงวดเป็นสัดส่วนที่แน่นอนของเงินเดือนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์นั้น

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 71

พนักงานจะได้รับผลประโยชน์ร้อยละ 3 ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย สำหรับแต่ละปีที่ให้บริการก่อนอายุครบ 55 ปี กิจการกำหนดผลประโยชน์ร้อยละ 3 ของเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่คาดว่าจะได้ในแต่ละปีจนพนักงานมีอายุครบ 55 ปี ซึ่งเป็นวันที่การให้บริการหลังจากนั้นจะไม่ทำให้ผลประโยชน์หลังจากนั้นภายใต้โครงการเพิ่มขึ้นอย่างเป็นสาระสำคัญ กิจการจึงไม่กำหนดผลประโยชน์สำหรับการบริการภายหลังจากอายุดังกล่าวอีก

ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

72. ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยต้องเป็นกลางและสอดคล้องกัน
73. ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย คือ ประมาณการที่ดีที่สุดของกิจการเกี่ยวกับตัวแปรที่จะกำหนดต้นทุนขั้นสุดท้ายของผลประโยชน์หลังจากออกจากงานที่ให้พนักงาน ซึ่งประกอบด้วย
- 73.1 ข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์เกี่ยวกับลักษณะในอนาคตของพนักงานปัจจุบันและอดีตพนักงาน (รวมถึงผู้อยู่ในการอุปการะ) ที่มีสิทธิได้รับผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ เช่น
- 73.1.1 อัตราการเสียชีวิต ทั้งในระหว่างและภายหลังการจ้างงาน
- 73.1.2 อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน การทุพพลภาพ และการเกษียณอายุก่อนกำหนด
- 73.1.3 สัดส่วนของสมาชิกของโครงการและผู้อยู่ในการอุปการะที่มีสิทธิได้รับผลประโยชน์ และ
- 73.1.4 อัตราการเรียกร้องให้จ่ายเงินตามโครงการการจ่ายค่ารักษาพยาบาล และ
- 73.2 ข้อสมมติทางการเงินเกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ เช่น
- 73.2.1 อัตราคิดลด (ตามย่อหน้าที่ 78 ถึง 82)
- 73.2.2 ระดับเงินเดือนและผลประโยชน์ในอนาคต (ตามย่อหน้าที่ 83 ถึง 87)
- 73.2.3 กรณีผลประโยชน์ด้านค่ารักษาพยาบาล ต้นทุนค่ารักษาพยาบาลในอนาคตรวมทั้งต้นทุนการจัดการสิทธิที่จะเรียกร้องให้จ่ายเงินและการจ่ายผลประโยชน์หากเป็นสาระสำคัญ (ตามย่อหน้าที่ 88 ถึง 91) และ
- 73.2.4 อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังของสินทรัพย์โครงการ (ตามย่อหน้าที่ 105 ถึง 107)
74. ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจะเป็นกลางหากไม่ใช้วิธีที่ไม่ระมัดระวังหรือระมัดระวังมากเกินไป
75. ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจะสอดคล้องกัน หากข้อสมมตินั้นสะท้อนความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจระหว่างปัจจัยต่างๆ เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราเงินเดือนที่เพิ่มขึ้น ผลตอบแทนจากสินทรัพย์โครงการ และอัตราคิดลด ตัวอย่างเช่น ข้อสมมติทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับระดับเงินเฟ้อบางระดับ (เช่น ข้อสมมติเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย และการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนและผลประโยชน์) ในงวดอนาคตที่งวดใดงวดหนึ่ง จะใช้ระดับอัตราเงินเฟ้อระดับเดียวกันในช่วงเวลานั้น
76. ความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจระหว่างปัจจัยต่างๆ เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราเงินเดือนที่เพิ่มขึ้น ผลตอบแทนจากสินทรัพย์โครงการ และอัตราคิดลด ตัวอย่างเช่น ข้อสมมติทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับระดับเงินเฟ้อบางระดับ (เช่น ข้อสมมติเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย และการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนและผลประโยชน์) ในงวดอนาคตที่งวดใดงวดหนึ่ง จะใช้ระดับอัตราเงินเฟ้อระดับเดียวกันในช่วงเวลานั้น กิจการกำหนดอัตราคิดลดและข้อสมมติทางการเงินอย่างอื่นตามอัตราที่ประกาศ เว้นแต่การประมาณตามอัตราที่แท้จริง (ปรับด้วยอัตราเงินเฟ้อ) จะน่าเชื่อถือมากกว่า เช่น ในประเทศที่มีภาวะเงินเฟ้ออย่างรุนแรง (มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 เรื่องการรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง) หรือหากผลประโยชน์เชื่อมโยงกับดัชนี และหุ้นกู้ที่เชื่อมโยงกับดัชนีในสกุลเงินและเงื่อนไขเดียวกันนั้นมีการซื้อขายอย่างหนาแน่นในตลาด
77. ข้อสมมติทางการเงินต้องอยู่บนพื้นฐานของการคาดการณ์ของตลาด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับงวดที่จะชำระภาระผูกพัน

ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย - อัตราคิดลด

78. อัตราที่ใช้คิดลดภาระผูกพันของผลประโยชน์หลังออกจากงาน (ทั้งที่มีกองทุนและไม่มีกองทุน) ต้องกำหนดโดยอ้างอิงกับอัตราผลตอบแทนในท้องตลาดของหุ้นกู้ภาคเอกชนที่ได้รับการจัดอันดับอยู่ในระดับดี ณ วันรอบระยะเวลารายงาน ในประเทศที่หุ้นกูดังกล่าวมีการซื้อขายในตลาดน้อย ควรใช้อัตราผลตอบแทนในท้องตลาดของพันธบัตรรัฐบาล (ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน) สกุลเงิน และเงื่อนไขของหุ้นกู้เอกชนหรือพันธบัตรรัฐบาลต้องสอดคล้องกับสกุลเงินและเงื่อนไขของภาระผูกพันของผลประโยชน์หลังออกจากงานโดยประมาณ
79. ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ อัตราคิดลด ซึ่งเป็นตัวสะท้อนค่าของเงินตามเวลา แต่ไม่สะท้อนความเสี่ยงในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย หรือความเสี่ยงในการลงทุน นอกจากนี้ ยังไม่สะท้อนความเสี่ยงด้านสินเชื่อเฉพาะของกิจการที่เกิดกับเจ้าหนี้ของกิจการ และความเสี่ยงที่เหตุการณ์ในอนาคตอาจแตกต่างจากข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยได้
80. อัตราคิดลดสะท้อนประมาณการของจังหวะเวลาของการจ่ายผลประโยชน์ ในทางปฏิบัติ กิจการมักใช้อัตราคิดลดถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักอัตราเดียวที่สะท้อนจังหวะเวลาที่ประมาณขึ้น จำนวนเงินของการจ่ายผลประโยชน์ และสกุลเงินของผลประโยชน์ที่จะจ่าย
81. ในบางกรณี อาจไม่มีตลาดการซื้อขายหุ้นกู้ที่มีการซื้อขายมากและมีระยะเวลาครบกำหนดยาวนานเพียงพอ และสอดคล้องกับอายุโดยประมาณของการจ่ายผลประโยชน์ทั้งหมด ในกรณีนั้น กิจการจะใช้อัตราตลาดปัจจุบันที่เหมาะสมกับเวลาคิดลดการจ่ายเงินในช่วงเวลาที่สั้นกว่า และประมาณอัตราคิดลดสำหรับช่วงเวลาดังกล่าวโดยการเทียบสัดส่วนจากอัตราตลาดปัจจุบันตามเส้นอัตราผลตอบแทน มูลค่าปัจจุบันทั้งหมดของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์มักจะไม่ได้รับผลกระทบจากอัตราคิดลดที่ใช้กับส่วนของผลประโยชน์ที่ครบกำหนดจ่ายภายหลังระยะเวลาครบกำหนดของหุ้นกู้หรือพันธบัตรรัฐบาลที่มีอยู่ในท้องตลาด
82. ต้นทุนดอกเบี้ยคำนวณโดยการคูณอัตราคิดลดที่กำหนด ณ วันต้นงวดด้วยมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ที่มีอยู่ตลอดงวดนั้น โดยนำผลการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของภาระผูกพันมาพิจารณาด้วยมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันจะแตกต่างจากหนี้สินที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน เนื่องจากหนี้สินนั้นถูกบันทึกหลังจากหักด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ อีกทั้งผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยและต้นทุนบริการในอดีตส่วนยังไม่ได้รับรู้ในทันที (ภาคผนวก ก แสดงตัวอย่างรวมการคำนวณดอกเบี้ยไว้ด้วย)

ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย - เงินเดือน ผลประโยชน์ และค่ารักษาพยาบาล

83. ภาระผูกพันของผลประโยชน์หลังออกจากงานนั้น จะต้องวัดโดยใช้เกณฑ์ที่สะท้อนให้เห็นถึง
- 83.1 เงินเดือนที่ประมาณว่าจะเพิ่มขึ้นในอนาคต
- 83.2 ผลประโยชน์ตามเงื่อนไขที่ระบุในโครงการ (หรือเกิดจากภาระผูกพันจากการอนุমানที่นอกเหนือจากเงื่อนไขนั้น) ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน และ

- 83.3 การเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่ประมาณไว้ของผลประโยชน์ระดับภาครัฐที่มีผลต่อการจ่ายผลประโยชน์ตามโครงการผลประโยชน์ ทั้งนี้เฉพาะเมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังนี้เท่านั้น
- 83.3.1 การเปลี่ยนแปลงนั้นบังคับใช้ก่อนวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน
- 83.3.2 ประวัติในอดีตหรือหลักฐานอื่น ๆ ที่เชื่อถือได้บ่งชี้ว่าผลประโยชน์ระดับภาครัฐจะเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่คาดการณ์ได้ เช่น เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาทั่วไปหรือระดับเงินเดือนทั่วไปในอนาคต
84. การประมาณของอัตราเงินเดือนที่เพิ่มขึ้นในอนาคตต้องคำนึงถึงอัตราเงินเฟ้อ ความอาวุโส การเลื่อนตำแหน่ง และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น อุปสงค์และอุปทานในตลาดแรงงาน
85. หากเงื่อนไขที่เป็นทางการของโครงการ (หรือภาระผูกพันจากการอนุমানที่นอกเหนือจากเงื่อนไขนั้น) กำหนดให้กิจการเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์ในงวดอนาคต การวัดมูลค่าของภาระผูกพันจะต้องสะท้อนการเปลี่ยนแปลงนั้นด้วย ตัวอย่างเช่น
- 85.1 กิจการมีประวัติให้ผลประโยชน์เพิ่มในอดีตเพื่อบรรเทาผลกระทบของอัตราเงินเฟ้อเป็นต้น และไม่มีข้อบ่งชี้ว่าจะเปลี่ยนแปลงการปฏิบัตินั้นในอนาคต หรือ
- 85.2 ได้รับรู้กำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยแล้วในงบการเงิน และกิจการผูกพันไม่ว่าโดยเงื่อนไขที่เป็นทางการของโครงการ (หรือภาระผูกพันจากการอนุমানที่นอกเหนือจากเงื่อนไขนั้น) หรือโดยกฎหมาย ให้ใช้ส่วนเกินของโครงการเพื่อผลประโยชน์ของผู้เข้าร่วมโครงการ (ตามย่อหน้าที่ 98.3)
86. ข้อสมมติจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยไม่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของผลประโยชน์ในอนาคตที่ไม่อยู่ในเงื่อนไขที่เป็นทางการของโครงการ (หรือภาระผูกพันจากการอนุমান) ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลต่อ
- 86.1 ต้นทุนบริการในอดีต ถ้าการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อผลประโยชน์ที่ให้สำหรับบริการที่เกิดก่อนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และ
- 86.2 ต้นทุนบริการปัจจุบันในงวดหลังการเปลี่ยนแปลง ถ้าการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อผลประโยชน์ที่ให้สำหรับบริการที่เกิดหลังการเปลี่ยนแปลง
87. ผลประโยชน์หลังจากออกจากงานบางประเภทเชื่อมโยงกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ระดับของผลประโยชน์จากการออกจากงานระดับภาครัฐ หรือค่ารักษาพยาบาลระดับภาครัฐ การวัดมูลค่าผลประโยชน์ดังกล่าวสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงที่คาดการณ์ไว้ของตัวแปรเหล่านั้นโดยอ้างอิงกับประสบการณ์ในอดีตและหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้
88. ข้อสมมติเกี่ยวกับต้นทุนค่ารักษาพยาบาลต้องรวมประมาณการการเปลี่ยนแปลงในอนาคตของต้นทุนค่ารักษาพยาบาลอันเกิดจากอัตราเงินเฟ้อและการเปลี่ยนแปลงเฉพาะต้นทุนค่ารักษาพยาบาล
89. การวัดมูลค่าผลประโยชน์การรักษายาพยาบาลหลังจากออกจากงานต้องอาศัยข้อสมมติเกี่ยวกับระดับและความถี่ของสิทธิเรียกร้องให้จ่ายเงินในอนาคตและต้นทุนของสิทธิเรียกร้องให้จ่ายเงินนั้น กิจการประมาณต้นทุนค่ารักษาพยาบาลในอนาคตจากข้อมูลในอดีตตามประสบการณ์ของกิจการเอง และเมื่อจำเป็นอาจใช้ข้อมูลอื่นในอดีตจากกิจการอื่น ๆ บริษัทประกัน ผู้ให้บริการทางการแพทย์ หรือแหล่งอื่น ๆ ประกอบ นอกจากนี้

ยังคำนึงถึงผลกระทบของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงวิธีการรักษาพยาบาล หรือรูปแบบ การให้บริการ และการเปลี่ยนแปลงสุขภาพพลานามัยของผู้เข้าร่วมโครงการ

90. ระดับและความถี่ของสิทธิเรียกร้องให้จ่ายเงินมักเป็นผลมาจากอายุ สุขภาพ และเพศของพนักงาน (และผู้ที่เป็นพนักงาน ให้การอุปการะ) และอาจเป็นผลจากปัจจัยอื่น เช่น ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ ดังนั้น จะมีการปรับปรุงข้อมูล ในอดีตเมื่อส่วนประกอบทางประชากรศาสตร์ของประชากรแตกต่างจากข้อมูลในอดีตที่ใช้ และจะมีการ ปรับปรุงเมื่อมีหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่าแนวโน้มในอดีตจะไม่เป็นไปเช่นนั้นอีกต่อไปในอนาคต
91. โครงการผลประโยชน์ค่ารักษาพยาบาลหลังจากออกจากงานบางโครงการกำหนดให้พนักงานจ่ายสมทบต้นทุน ค่ารักษาพยาบาลของโครงการด้วย การประมาณต้นทุนค่ารักษาพยาบาลในอนาคตต้องคำนึงถึงการสมทบ ดังกล่าวตามเงื่อนไขของโครงการ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน (หรือตามภาวะผูกพันจากการอนุমান ที่นอกเหนือจากเงื่อนไขนั้น) การเปลี่ยนแปลงของเงินสมทบของพนักงานนี้มีผลต่อต้นทุนบริการในอดีต และ บางครั้งมีผลต่อการลดขนาดโครงการลง ต้นทุนที่เกิดขึ้นของสิทธิเรียกร้องให้จ่ายเงินอาจลดลงหากมี ผลประโยชน์ระดับภาครัฐหรือผู้ให้บริการทางสุขภาพอื่นๆ ช่วยแบ่งเบาภาระด้วย (ดูย่อหน้าที่ 83.3 และ 87)

ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

92. ในการวัดมูลค่าภาระหนี้สินของโครงการผลประโยชน์ตามย่อหน้าที่ 54 นั้น กิจการต้องรับรู้ (ตาม เงื่อนไขในย่อหน้าที่ 58ก) ส่วนหนึ่งของผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย (ตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 93) เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายหากมูลค่าสะสมสุทธิของผลกำไร และขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้เมื่อวันสิ้นสุดของงวด ก่อนเกินกว่าจำนวนที่มากกว่าระหว่าง

92.1 ร้อยละ 10 ของมูลค่าปัจจุบันของภาวะผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ ณ วันนั้น (ก่อนหัก สิทธิประโยชน์โครงการ) และ

92.2 ร้อยละ 10 ของมูลค่ายุติธรรมของสิทธิประโยชน์โครงการ ณ วันนั้น

หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้คำนวณและปฏิบัติแยกตามโครงการผลประโยชน์แต่ละโครงการ

93. ส่วนของผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ต้องรับรู้สำหรับ โครงการผลประโยชน์แต่ละโครงการ คือส่วนเกินที่คำนวณได้ตามย่อหน้าที่ 92 หากด้วยจำนวนปี ถัดเฉลี่ยที่คาดการณ์ไว้ของอายุงานที่คาดว่าจะเหลืออยู่ของพนักงานที่เข้าร่วมโครงการ อย่างไรก็ตาม กิจการอาจใช้วิธีการอื่นๆ ที่เป็นระบบที่ทำให้สามารถรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตาม หลักคณิตศาสตร์ประกันภัยได้รวดเร็วขึ้นก็ได้ หากกิจการใช้หลักเกณฑ์เดียวกันสำหรับทั้งผลกำไรและ ขาดทุนอย่างสม่ำเสมอสำหรับทุก ๆ งวด กิจการอาจใช้วิธีอื่นเหล่านี้ได้ แม้ผลกำไรและขาดทุนทาง คณิตศาสตร์ประกันภัยจะอยู่ในขอบเขตตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 92

- 93ก หากกิจการมีนโยบายการรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัยในงวดที่เกิดผลกำไรขาดทุนดังกล่าว ตามที่อนุญาตในย่อหน้าที่ 93 กิจการอาจรับรายการ ดังกล่าวในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ตามย่อหน้าที่ 93ข ถึง 93ง หากกิจการปฏิบัติเช่นเดียวกัน สำหรับ

(1) โครงการผลประโยชน์ทุกโครงการ และ

(2) ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทุกรายการ

- 93ข ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นตามที่อนุญาตในย่อหน้าที่ 93ก ต้องแสดงในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
- 93ค กิจการที่รับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยตามย่อหน้าที่ 93ก ต้องรับรู้การปรับปรุงที่เกิดจากขอบเขตในย่อหน้าที่ 58.2 ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
- 93ง ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยและการปรับปรุงที่เกิดจากขอบเขตในย่อหน้าที่ 58.2 ที่รับรู้โดยตรงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ต้องรับรู้ทันทีในกำไรสะสม และต้องไม่จัดประเภทรายการเหล่านี้ในกำไรหรือขาดทุนในงวดต่อมา
94. ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยอาจเกิดจากการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการโดยมีสาเหตุต่างๆ เช่น
- 94.1 การเพิ่มขึ้นหรือลดลงที่ไม่คาดการณ์ไว้ของอัตราการหมุนเวียนของพนักงาน การเกษียณอายุก่อนกำหนด หรือการเสียชีวิต หรือการเพิ่มของเงินเดือน ผลประโยชน์ต่างๆ (หากเงื่อนไขที่เป็นทางการหรือโดยอนุমানของโครงการทำให้ผลประโยชน์เพิ่มขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อ) หรือของต้นทุนค่ารักษาพยาบาล
- 94.2 ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงการประมาณการของอัตราการหมุนเวียนของพนักงานในอนาคต การเกษียณอายุก่อนกำหนด หรือการเสียชีวิต หรือการเพิ่มของเงินเดือน ผลประโยชน์ต่างๆ (หากเงื่อนไขที่เป็นทางการหรือโดยอนุমানของโครงการทำให้ผลประโยชน์เพิ่มขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อ) หรือของต้นทุนค่ารักษาพยาบาล
- 94.3 ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราคิดลด และ
- 94.4 ผลต่างระหว่างผลตอบแทนที่ได้รับจริงและผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับของสินทรัพย์โครงการ (ดูย่อหน้าที่ 105 ถึง 107)
95. ในระยะยาว ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยอาจหักกลบกันเอง ดังนั้น ประมาณการภาระผูกพันของผลประโยชน์หลังออกจากงานควรพิจารณาเป็นช่วง (หรือขอบเขต) ของประมาณการที่ดีที่สุด มาตรฐานการบัญชีอนุญาตแต่ไม่ได้บังคับให้กิจการรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยส่วนที่อยู่ในขอบเขตนั้นได้ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้บังคับให้กิจการต้องรับรู้ส่วนหนึ่งของผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกินกว่าขอบเขตขาดเกินร้อยละ 10 (ภาคผนวก ก อธิบายแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยไว้ด้วย) และอนุญาตให้ใช้วิธีการอื่นๆ ที่เป็นระบบเพื่อรับรู้รายการที่เร็วขึ้น โดยวิธีนั้นต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในย่อหน้าที่ 93 ตัวอย่างวิธีที่อนุญาตให้ใช้คือ การรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทั้งจำนวนโดยทันที ทั้งส่วนที่อยู่ในและนอกช่วงขอบเขต ย่อหน้าที่ 155.2.3 อธิบายถึงความจำเป็นที่ต้องพิจารณาส่วนของหนี้สินที่ยังไม่รับรู้ตามแนวปฏิบัติช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงสำหรับการบันทึกบัญชีผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นภายหลัง

ต้นทุนบริการในอดีต

96. ในการวัดมูลค่าภาระหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์ตามย่อหน้าที่ 54 กิจการต้องรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายตามย่อหน้าที่ 58ก ด้วยวิธีเส้นตรงตลอดช่วงอายุงานเฉลี่ยจนกว่าผลประโยชน์นั้นจะเป็นสิทธิขาดของพนักงาน หากพนักงานมีสิทธิได้รับผลประโยชน์ทันทีที่เริ่มจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงโครงการผลประโยชน์ กิจการต้องรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายในงวดทันที
97. ต้นทุนบริการในอดีตจะเกิดขึ้นเมื่อกิจการเริ่มจัดตั้งโครงการผลประโยชน์ซึ่งมีผลประโยชน์ที่เกิดจากบริการในอดีตหรือมีการเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์ที่ต้องชำระสำหรับการบริการในอดีตในโครงการผลประโยชน์ที่มีอยู่ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นการแลกเปลี่ยนกับบริการของพนักงานตลอดช่วงเวลาจนกว่าผลประโยชน์กลายเป็นสิทธิขาด ดังนั้น กิจการต้องรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตตลอดงวดนั้น ถึงแม้ว่าโดยแท้จริงแล้วต้นทุนนั้นเกิดจากการให้บริการของพนักงานในงวดก่อน กิจการต้องวัดมูลค่าของต้นทุนบริการในอดีตเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของภาระหนี้สินที่เป็นผลมาจากการแก้ไขโครงการ (ดูย่อหน้าที่ 64) ต้นทุนบริการในอดีตติดลบจะเกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์ ซึ่งเกิดจากการบริการในอดีตเพื่อทำให้มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ลดลง

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 97

กิจการดำเนินโครงการบำนาญโดยกำหนดอัตราบำนาญเป็นร้อยละ 2 ต่อปีของเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับทุกปีที่ให้บริการ โดยผลประโยชน์จะเป็นสิทธิขาดของพนักงานหลังจากปีที่ 5 ที่ให้บริการ ในวันที่ 1 มกราคม 25X5 กิจการปรับปรุงอัตราบำนาญเป็นร้อยละ 2.5 ต่อปีของเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับทุกปีที่บริการโดยเริ่มย้อนหลังตั้งแต่ 1 มกราคม 25X1 ณ วันที่มีการปรับปรุง มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ส่วนที่เพิ่มสำหรับการบริการจากวันที่ 1 มกราคม 25X1 ถึง 1 มกราคม 25X5 เป็นดังนี้

พนักงานที่มีอายุการให้บริการมากกว่า 5 ปี ณ 1/1/X5	150
พนักงานที่มีอายุการให้บริการน้อยกว่า 5 ปี ณ 1/1/X5	<u>120</u>
(อายุการทำงานที่เหลือเฉลี่ยจนกระทั่งได้เป็นสิทธิขาดคือ 3 ปี)	<u>270</u>

กิจการรับรู้ค่าใช้จ่ายเป็นจำนวน 150 ในงวดทันที เนื่องจากพนักงานได้รับสิทธิขาดแล้ว และรับรู้ค่าใช้จ่ายจำนวน 120 ตามวิธีเส้นตรงตลอด 3 ปี นับจาก 1 ม.ค. 25X5

98. ต้นทุนบริการในอดีต ไม่รวมถึง
- 98.1 ผลกระทบของผลต่างระหว่างเงินเดือนที่เพิ่มขึ้นจริงกับการเพิ่มขึ้นที่ประมาณไว้ที่มีต่อภาระผูกพันที่จะจ่ายผลประโยชน์สำหรับบริการที่ได้รับปีก่อน ๆ (ไม่ถือเป็นต้นทุนบริการในอดีต เนื่องจากข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยอนุญาตให้ใช้เงินเดือนที่ประมาณในอนาคตอยู่แล้ว)
- 98.2 การเพิ่มขึ้นของประมาณการจ่ายบำนาญที่สูงหรือต่ำไป เกิดจากกิจการมีภาระผูกพันจากการอนุมานที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้น (ไม่ถือเป็นต้นทุนบริการในอดีต เนื่องจากข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยยอมให้รวมส่วนเพิ่มขึ้นแล้ว)

- 98.3 ประมวลผลการปรับปรุงผลประโยชน์ที่เป็นผลจากกำไรจากการประมวลการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัยที่รับรู้แล้วในงบการเงิน หากกิจการมีภาระผูกพันให้ทำตามเงื่อนไขที่เป็นทางการของโครงการ (หรือภาระผูกพันจากการอนุমানนอกเหนือจากเงื่อนไขดังกล่าว) หรือที่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ให้ใช้ส่วนเกินของโครงการเพื่อประโยชน์ของผู้เข้าร่วมโครงการ แม้ว่าผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นนี้ยังไม่ได้รับอย่างเป็นทางการ (ผลของภาระผูกพันที่เพิ่มขึ้นนี้คือผลขาดทุนจากการประมวลการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย และไม่ถือเป็นต้นทุนบริการในอดีต (ดูย่อหน้าที่ 85.2))
- 98.4 การเพิ่มขึ้นของผลประโยชน์ที่เป็นสิทธิขาด เมื่อพนักงานมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ทั้งนี้ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ที่ปรับปรุงหรือกำหนดขึ้นใหม่ (รายการนี้ไม่ถือเป็นต้นทุนบริการในอดีต เนื่องจากกิจการรับรู้ต้นทุนของผลประโยชน์ที่ประมวลการขึ้นเป็นต้นทุนบริการปัจจุบันเมื่อให้บริการแล้ว) และ
- 98.5 ผลกระทบของการแก้ไขโครงการ ซึ่งลดผลประโยชน์สำหรับการบริการในงวดอนาคต (การลดขนาดโครงการลง)
99. เมื่อมีการกำหนดหรือมีการเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์ กิจการจัดทำตารางการตัดจำหน่ายต้นทุนบริการในอดีต ในทางปฏิบัติ อาจเป็นการยากที่จะจัดทำรายละเอียดเพื่อระบุและนำไปใช้กับการเปลี่ยนแปลงตารางการตัดจำหน่ายสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังได้ นอกจากนี้ ผลกระทบมีแนวโน้มจะมีสาระสำคัญในกรณีที่มีการลดขนาดโครงการลง หรือการจ่ายชำระผลประโยชน์เท่านั้น ดังนั้น กิจการจึงแก้ไขตารางการตัดจำหน่ายต้นทุนบริการในอดีตเมื่อเกิดการลดขนาดโครงการหรือการจ่ายชำระผลประโยชน์
100. หากกิจการลดการจ่ายผลประโยชน์ภายใต้โครงการผลประโยชน์ที่มีอยู่ ผลของภาระหนี้สินของโครงการผลประโยชน์ที่ลดลงนี้ให้รับรู้เป็นต้นทุนบริการในอดีต (ที่ติดลบ) ตลอดระยะเวลาเฉลี่ยที่เหลืออยู่จนกว่าส่วนของผลประโยชน์ที่ลดลงนี้จะเป็นสิทธิขาดของพนักงาน
101. เมื่อกิจการลดการจ่ายผลประโยชน์ภายใต้โครงการผลประโยชน์ที่มีอยู่ และขณะเดียวกันก็เพิ่มการจ่ายผลประโยชน์อื่นให้กับพนักงานคนเดียวกัน กิจการต้องปฏิบัติตามกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วยจำนวนการเปลี่ยนแปลงสุทธิ

การรับรู้รายการและวัดมูลค่า – สินทรัพย์โครงการ

มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ

102. มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการจะหักออกจากจำนวนเงินที่ต้องรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินตามย่อหน้าที่ 54 เมื่อสินทรัพย์โครงการไม่มีราคาตลาด ให้กิจการประมวลการมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการได้ ตัวอย่างเช่น ใช้การคิดลดประมาณกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตด้วยอัตราคิดลดที่สะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับทั้งสินทรัพย์โครงการ และระยะเวลาที่ครบกำหนดหรือวันที่คาดว่าจะจำหน่ายสินทรัพย์เหล่านั้น (หรือถ้าไม่มีระยะเวลาที่ครบกำหนด อาจใช้ช่วงเวลาโดยประมาณจนถึงวันชำระภาระผูกพันที่เกี่ยวข้อง)

103. สินทรัพย์โครงการไม่รวมถึงเงินสมทบที่กิจการที่เสนอรายงานยังไม่ได้จ่ายเข้ากองทุน และไม่รวมตราสารการเงินที่โอนเปลี่ยนมือไม่ได้ที่กิจการเป็นผู้ออกและถือโดยกองทุน สินทรัพย์โครงการจะหักด้วยหนี้สินของกองทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของพนักงาน เช่น เจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้อื่นๆ และหนี้สินซึ่งเป็นผลจากเครื่องมือทางการเงินที่เป็นอนุพันธ์
104. กรณีสินทรัพย์โครงการรวมกรรมธรรม์ประกันภัยที่เข้าเงื่อนไข ซึ่งให้ความคุ้มครองที่มีจำนวนและจังหวะเวลาเท่ากับการจ่ายผลประโยชน์บางส่วนหรือทั้งหมดตามโครงการ มูลค่ายุติธรรมของกรรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวถือได้ว่าเป็นมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวในย่อหน้าที่ 54 (ทั้งนี้หากจำนวนที่จะได้รับตามกรรมธรรม์ประกันภัยเรียกเก็บหนี้ไม่ได้เต็มจำนวน ต้องนำมาหักออกจากมูลค่ายุติธรรมนี้ด้วย)

สิทธิที่จะได้รับชดเชย

- 104ก เมื่อปรากฏชัดเจนว่ากิจการอื่นจ่ายชดเชยค่าใช้จ่ายบางส่วนหรือทั้งหมดเพื่อชำระภาระผูกพันตามโครงการประโยชน์ กิจการต้องรับรู้สิทธิที่จะได้รับชดเชยนั้นเป็นสินทรัพย์แยกต่างหาก และให้กิจการวัดมูลค่าสินทรัพย์ดังกล่าวด้วยมูลค่ายุติธรรม ทั้งนี้ในทุกกรณีอื่นนอกจากนี้ ให้กิจการใช้แนวปฏิบัติกับทรัพย์สินนั้นในทางเดียวกันกับสินทรัพย์โครงการ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับโครงการผลประโยชน์อาจแสดงในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ เป็นจำนวนสุทธิหลังหักจำนวนที่จะได้รับชดเชยที่รับรู้แล้ว
- 104ข บางครั้งกิจการสามารถหากกิจการอื่น เช่น กิจการประกันมาเป็นผู้จ่ายรายจ่ายบางส่วนหรือทั้งหมดเพื่อชำระภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ก็ได้ กรรมธรรม์ประกันภัยที่เข้าเงื่อนไขที่นิยามไว้ในย่อหน้าที่ 7 ถือเป็นสินทรัพย์โครงการ ให้กิจการบันทึกบัญชีกรรมธรรม์ประกันภัยที่เข้าเงื่อนไขในลักษณะเดียวกับสินทรัพย์โครงการอื่นๆ และต้องไม่ปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 104 ก (ดูย่อหน้าที่ 39 ถึง 42 และย่อหน้าที่ 104)
- 104ค หากกรรมธรรม์ประกันภัยไม่เข้าคุณสมบัติของกรรมธรรม์ประกันภัยที่เข้าเงื่อนไข กรรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวไม่ถือเป็นสินทรัพย์โครงการ ย่อหน้าที่ 104ก ใช้กับกรรมธรรม์ประเภทดังกล่าว โดยกิจการรับรู้สิทธิที่จะได้รับชดเชยตามกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นสินทรัพย์แยกต่างหากและไม่นำไปหักจากหนี้สินของโครงการผลประโยชน์ที่รับรู้ตามย่อหน้าที่ 54 ส่วนในกรณีอื่นๆ ให้กิจการใช้แนวปฏิบัติกับทรัพย์สินนั้นในทางเดียวกันกับสินทรัพย์โครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนี้สินของโครงการผลประโยชน์ที่รับรู้ตามย่อหน้าที่ 54 จะเพิ่มขึ้น (ลดลง) ภายในขอบเขตที่ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมสุทธิจากภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์และจากสิทธิที่จะได้รับชดเชยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยังไม่ได้รับรู้ตามย่อหน้าที่ 92 และ 93 โดยย่อหน้าที่ 120ก(6.4) กำหนดให้กิจการเปิดเผยลักษณะโดยสรุปของความเกี่ยวข้องระหว่างสิทธิที่จะได้รับชดเชยและภาระผูกพันที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 104ก ถึง 104ค

มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน	1,241
ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้	<u>17</u>
หนี้สินที่รับรู้แล้วในงบแสดงฐานะการเงิน	<u>1,258</u>
สิทธิตามกรมธรรม์ประกันภัยที่สอดคล้องตรงกับจำนวนและจังหวะเวลาของผลประโยชน์ที่จะจ่ายตามโครงการ มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เท่ากับ 1,092	<u>1,092</u>
ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้จำนวน 17 เป็นผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมสุทธิจากภาระผูกพันและจากสิทธิที่จะได้รับชดเชย	

- 104ง ถ้าสิทธิที่จะได้รับชดเชยเกิดจากกรมธรรม์ประกันภัยที่สอดคล้องตรงกับจำนวนและจังหวะเวลาที่จะจ่ายผลประโยชน์ค้างจ่ายบางส่วนหรือทั้งหมดภายใต้โครงการผลประโยชน์ มูลค่ายุติธรรมของสิทธิที่จะได้รับชดเชยดังกล่าวถือได้ว่าเป็นมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวในย่อหน้าที่ 54 (โดยหักส่วนที่ไม่ใช่สิทธิที่จะได้รับชดเชยได้เต็มจำนวน)

ผลตอบแทนจากสินทรัพย์โครงการ

105. ผลตอบแทนที่คาดไว้จากสินทรัพย์โครงการเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ผลแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่คาดไว้จากสินทรัพย์โครงการและผลตอบแทนที่เกิดจริงจากสินทรัพย์โครงการถือเป็นผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งจะรวมเข้ากับผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจากภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์เพื่อคำนวณจำนวนสุทธิที่จะนำไปเปรียบเทียบกับจำนวนที่จำกัดไว้ของร้อยละ 10 ของขอบเขตตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 92
106. ผลตอบแทนที่คาดไว้จากสินทรัพย์โครงการกำหนดขึ้นตามการคาดการณ์ของตลาด ณ ต้นงวด ซึ่งเป็นผลตอบแทนตลอดระยะเวลาทั้งหมดของภาระผูกพันที่เกี่ยวข้อง ผลตอบแทนที่คาดไว้จากสินทรัพย์โครงการนี้สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการที่ถือไว้ระหว่างงวดซึ่งเป็นผลมาจากการจ่ายเงินสมทบจริงเข้าสู่กองทุนและจ่ายผลประโยชน์จริงออกจากกองทุน

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 106

ณ วันที่ 1 มกราคม 25X1 มูลค่ายุติธรรมสินทรัพย์โครงการมีจำนวนเท่ากับ 10,000 และผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมสุทธิที่ยังไม่ได้รับรู้มีจำนวนเป็น 760 วันที่ 30 มิถุนายน 25X1 โครงการจ่ายผลประโยชน์ไปจำนวน 1,900 และได้รับเงินสมทบเข้ามาจำนวน 4,900

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการมีจำนวนเท่ากับ 15,000 และมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์มีจำนวนเป็น 14,792 ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของภาระผูกพันสำหรับปี 25X1 มีจำนวนเป็น 60

ณ วันที่ 1 มกราคม 25X1 กิจการที่รายงานจัดทำข้อมูลประมาณการตามราคาตลาด ณ วันที่ดังกล่าวดังนี้

	ร้อยละ
ดอกเบี้ยรับและรายได้เงินปันผลหลังหักภาษีที่ต้องจ่ายโดยกองทุน	9.25
ผลกำไรที่รับรู้และยังไม่รับรู้ของสินทรัพย์โครงการ (หลังภาษี)	2.00
ต้นทุนค่าบริหาร	<u>(1.00)</u>
อัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง	<u>10.25</u>
สำหรับปี 25X1 ผลตอบแทนที่คาดหวังและผลตอบแทนที่เกิดจริงจากสินทรัพย์โครงการเป็นดังนี้	
ผลตอบแทนจากจำนวน 10,000 ที่ถือไว้นาน 12 เดือนที่ร้อยละ 10.25	1,025
ผลตอบแทนจากจำนวน 3,000 ที่ถือไว้นาน 6 เดือนที่ร้อยละ 5	
(เทียบเท่ากับร้อยละ 10.25 ต่อปี เมื่อคิดทบต้นทุก 6 เดือน)	<u>150</u>
ผลตอบแทนที่คาดหวังจากสินทรัพย์โครงการสำหรับ 25X1	<u>1,175</u>
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ ณ 31 ธันวาคม 25X1	15,000
หัก มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ ณ 1 มกราคม 25X1	(10,000)
หัก เงินสมทบที่ได้รับ	(4,900)
บวก ผลประโยชน์ที่จ่าย	<u>1,900</u>
ผลตอบแทนที่เกิดจริงจากสินทรัพย์โครงการ	<u>2,000</u>

ผลต่างระหว่างผลตอบแทนที่คาดหวังจากสินทรัพย์โครงการ (1,175) และผลตอบแทนที่เกิดจริงจากสินทรัพย์โครงการ (2,000) เป็นผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจำนวน 825 ดังนั้น ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมสุทธิที่ยังไม่ได้รับรู้มีจำนวน 1,525 (760 บวก 825 หัก 60) ตามย่อหน้าที่ 92 จำนวนที่จำกัดตามขอบเขตเท่ากับจำนวนไม่เกิน 1,500 (ค่าที่มากกว่าระหว่างร้อยละ 10 ของ 15,000 หรือ ร้อยละ 10 ของ 14,792) ในปีถัดมา (25X2) กิจการรับรู้ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในกำไรหรือขาดทุนจำนวน 25 (1,525 ลบด้วย 1,500) ทหารด้วยอายุงานที่คาดว่าจะเหลืออยู่โดยเฉลี่ยของพนักงานที่เกี่ยวข้อง

ผลตอบแทนที่คาดหวังจากสินทรัพย์โครงการสำหรับปี 25X2 จะขึ้นอยู่กับความคาดหวังของตลาด ณ วันที่ 1 มกราคม 25X2 สำหรับผลตอบแทนตลอดอายุทั้งหมดของภาระผูกพัน

107. ในการกำหนดผลตอบแทนที่คาดหวังและผลตอบแทนที่เกิดจริงจากสินทรัพย์โครงการ กิจกรรมหักต้นทุนการบริหารที่คาดว่าจะนอกเหนือจากส่วนที่รวมในข้อสมมติจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้ในการวัดมูลค่าภาระผูกพัน

การรวมธุรกิจ

108. ในการรวมธุรกิจ กิจกรรมรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากผลประโยชน์หลังจากออกจากงานโดยใช้มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันหักด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ (ดูมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การรวมธุรกิจ) มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันรวมถึงรายการต่อไปนี้ (แม้ว่าผู้ขายจะยังไม่ได้รับรู้รายการ ณ วันซื้อ)
- 108.1 ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นก่อนวันซื้อ (ไม่ว่าจะอยู่ในขอบเขตร้อยละ 10 หรือไม่)
- 108.2 ต้นทุนบริการในอดีตที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์หรือการนำโครงการมาใช้ก่อนวันซื้อ และ
- 108.3 จำนวนซึ่งผู้ขายยังไม่ได้รับรู้ตามแนวปฏิบัติในช่วงการเปลี่ยนแปลงมาใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็นครั้งแรกตามย่อหน้าที่ 155.2

การลดขนาดโครงการลงและการจ่ายชำระผลประโยชน์

109. กิจกรรมต้องรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการลดขนาดโครงการลงหรือการชำระผลประโยชน์ของโครงการผลประโยชน์เมื่อมีการลดขนาดโครงการลงหรือการชำระผลประโยชน์เกิดขึ้น ผลกำไรหรือขาดทุนนี้ต้องประกอบด้วย
- 109.1 ผลการเปลี่ยนแปลงใดๆ ของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์
- 109.2 ผลการเปลี่ยนแปลงใดๆ ของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ
- 109.3 ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยและต้นทุนบริการในอดีตที่เกี่ยวข้องที่ยังไม่ได้รับรู้มาก่อนตามย่อหน้าที่ 92 และ 96
110. ก่อนการคำนวณผลกระทบของการลดขนาดโครงการลงและการชำระผลประโยชน์ กิจกรรมต้องวัดมูลค่าภาระผูกพัน (และสินทรัพย์โครงการที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)) อีกครั้ง โดยใช้ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในปัจจุบัน (รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยในตลาดปัจจุบันและราคาตลาดปัจจุบันอื่นๆ)
111. การลดขนาดโครงการลงเกิดขึ้นเมื่อมีการกระทำตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้
- 111.1 แสดงให้เห็นถึงการผูกมัดอย่างชัดเจนว่าจะลดจำนวนของพนักงานตามโครงการลงอย่างเป็นสาระสำคัญ
- 111.2 แก้ไขเงื่อนไขของโครงการผลประโยชน์จนส่วนประกอบที่สำคัญของบริการที่ได้รับในอนาคตจากพนักงานปัจจุบันไม่เข้าเงื่อนไขที่จะได้รับผลประโยชน์อีกต่อไปหรือเข้าเงื่อนไขที่จะได้รับผลประโยชน์เพียงในสัดส่วนที่ลดลง

การลดขนาดของโครงการลงอาจเกิดจากเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งโดยเฉพาะ เช่น การปิดโรงงาน การยกเลิกการดำเนินงาน การยกเลิกหรือการชะลอโครงการ หรือมีการลดลงเท่ากับการเพิ่มขึ้นของ

เงินเดือนในอนาคตที่เชื่อมโยงกับผลประโยชน์ที่ต้องจ่ายสำหรับการบริการในอดีต การลดขนาดโครงการลงมักเชื่อมโยงกับการปรับโครงสร้างของกิจการ ในกรณีเช่นนี้ กิจการจึงบันทึกการลดขนาดโครงการลง ในขณะที่มีการปรับโครงสร้างที่เกี่ยวข้อง

- 111ก เมื่อการแก้ไขโครงการทำให้ผลประโยชน์ลดลง ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการลดการบริการในอนาคต คือ การลดขนาดของโครงการลงเท่านั้น ผลกระทบของการลดการให้บริการในอดีตถือเป็นต้นทุนบริการในอดีตที่ลดลง
112. การชำระผลประโยชน์เกิดขึ้นเมื่อกิจการทำรายการที่จะชำระภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমানหลังจากนั้นทั้งหมดสำหรับผลประโยชน์บางส่วนหรือทั้งหมดที่ให้ตามโครงการผลประโยชน์ เช่น เมื่อจ่ายเงินสดทั้งจำนวนโดยตรงหรือในนามของผู้เข้าร่วมโครงการเพื่อแลกเปลี่ยนกับสิทธิของผู้เข้าร่วมโครงการที่จะได้รับผลประโยชน์หลังจากออกจากงานที่ระบุไว้
113. ในบางกรณี กิจการซื้อกรรมธรรม์ประกันภัยเพื่อเป็นการจัดหาเงินทุนให้ผลประโยชน์ของพนักงานบางส่วนหรือทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับบริการที่พนักงานให้ในงวดปัจจุบันและงวดก่อน การซื้อกรรมธรรม์นั้นไม่ถือเป็นการชำระผลประโยชน์หากกิจการยังคงมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমান (ดูย่อหน้าที่ 39) ที่จะต้องจ่ายจำนวนที่เกิดขึ้นหลังจากนั้นถ้าผู้รับประกันไม่จ่ายผลประโยชน์ของพนักงานตามที่ระบุในกรรมธรรม์ ย่อหน้าที่ 104ก ถึง 104ง กำหนดหลักการรับรู้และการวัดมูลค่าของสิทธิที่จะได้รับชดเชยตามกรรมธรรม์ประกันภัยที่ไม่จัดเป็นสินทรัพย์โครงการ
114. การชำระผลประโยชน์เกิดขึ้นพร้อมกับการลดขนาดโครงการลงหากมีการยกเลิกโครงการ โดยทำให้มีการชำระภาระผูกพันและโครงการสิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม การยกเลิกโครงการไม่ถือว่าเป็นการลดขนาดโครงการลงหรือเป็นการชำระผลประโยชน์หากโครงการดังกล่าวมีโครงการใหม่แทนโดยเสนอผลประโยชน์ไว้ในสาระสำคัญเหมือนเดิม
115. เมื่อการลดขนาดโครงการลงนั้นเกี่ยวข้องกับพนักงานเพียงบางคนในโครงการหรือทำให้เกิดการชำระภาระผูกพันเพียงบางส่วน ผลกำไรหรือขาดทุนให้รวมต้นทุนบริการในอดีตและผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้ (และจำนวนที่ยังไม่ได้รับรู้ตามย่อหน้าที่ 155.2) ตามสัดส่วน โดยสัดส่วนนี้กำหนดขึ้นตามหลักเกณฑ์ของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันก่อนและหลังการลดขนาดโครงการลงหรือการชำระผลประโยชน์ นอกจากนี้จะมีวิธีการอื่นที่สมเหตุสมผลกว่า ตัวอย่างเช่นอาจเป็นการเหมาะสมที่จะนำผลกำไรใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากการลดขนาดโครงการลงหรือการชำระผลประโยชน์ของโครงการเดียวกันไปหักต้นทุนบริการในอดีตที่ยังไม่ได้รับรู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเดียวกันนั้นก่อน

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 115

กิจการยกเลิกส่วนงานปฏิบัติการส่วนงานหนึ่งและพนักงานของส่วนงานนั้นจะไม่ได้รับผลประโยชน์อีกต่อไป เหตุการณ์ดังกล่าวถือเป็นการลดขนาดโครงการลงโดยไม่ชำระผลประโยชน์ การใช้ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในปัจจุบัน (รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยในตลาดปัจจุบันและราคาตลาดปัจจุบันอื่น ๆ) ทันทีก่อนการลดขนาดโครงการลง กิจการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์จำนวน 1,000 มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการจำนวน 820 และผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมสุทธิที่ยังไม่ได้รับรู้อีก 50 กิจการเริ่มปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็นครั้งแรกในปีก่อน

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 115

ทำให้จำนวนหนี้สินสุทธิเพิ่มขึ้นจำนวน 100 และกิจการเลือกรับรู้รายการตลอดระยะเวลา 5 ปี (ตามย่อหน้าที่ 155.2) การลดขนาดโครงการลงนี้ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของภาระผูกพันลดลงจำนวน 100 เหลือ 900 จำนวนร้อยละ 10 (100/1000) ของผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้ และจำนวนที่เกิดจากการนำมาตราฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้เป็นครั้งแรกที่ยังไม่ได้รับรู้เกี่ยวข้องกับส่วนของภาระผูกพันซึ่งลดลงจากการลดขนาดโครงการลง ดังนั้น ผลของการลดขนาดโครงการลงมีดังนี้

	ก่อนการลดขนาดโครงการลง	ผลกำไรจากการลดขนาดโครงการลง	หลังการลดขนาดโครงการลง
มูลค่าปัจจุบันสุทธิของภาระผูกพัน	1,000	(100)	900
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ	<u>(820)</u>	-	<u>(820)</u>
	180	(100)	80
ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้	50	(5)	45
จำนวนที่เกิดจากการนำมาตราฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้เป็นครั้งแรกที่ยังไม่ได้รับรู้ (100* 4/5)	<u>(80)</u>	<u>8</u>	<u>(72)</u>
หนี้สินสุทธิที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน	<u>150</u>	<u>(97)</u>	<u>53</u>

การนำเสนอข้อมูล

การหักกลบ

116. กิจการจะหักกลบสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับโครงการหนึ่งกับหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับอีกโครงการหนึ่งได้ก็ต่อเมื่อเป็นไปตามทุกข้อต่อไปนี้
- 116.1 กิจการมีสิทธิที่จะบังคับได้ตามกฎหมายที่จะใช้ส่วนเกินดุลในโครงการหนึ่งไปชำระภาระผูกพันอีกโครงการหนึ่ง
- 116.2 กิจการมีเจตนาที่จะชำระภาระผูกพันตามที่แสดงด้วยยอดสุทธิ หรือจะรับรู้ส่วนเกินดุลในโครงการหนึ่งและชำระภาระผูกพันตามโครงการอื่น ในเวลาเดียวกัน
117. หลักเกณฑ์การหักกลบนั้นไม่แตกต่างกับหลักเกณฑ์ที่ใช้สำหรับเครื่องมือทางการเงินตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้)

การแยกประเภทรายการหมุนเวียนและไม่หมุนเวียน

118. บางกิจการแยกสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนออกจากสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนและหนี้สินไม่หมุนเวียน มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ได้ระบุว่ากิจการต้องแยกส่วนของสินทรัพย์และหนี้สินประเภทหมุนเวียนและไม่หมุนเวียนที่เกิดขึ้นจากผลประโยชน์หลังออกจากงาน

องค์ประกอบทางการเงินของต้นทุนผลประโยชน์หลังออกจากงาน

119. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ได้ระบุว่ากิจการต้องแสดงต้นทุนบริการปัจจุบัน ต้นทุนดอกเบีย และผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้จากสินทรัพย์โครงการเป็นองค์ประกอบของรายการหนึ่งในส่วนของรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จหรือไม่

การเปิดเผยข้อมูล

120. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลที่ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินลักษณะโครงการผลประโยชน์และผลกระทบทางการเงินของการเปลี่ยนแปลงของโครงการดังกล่าวระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี

- 120ก กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับโครงการผลประโยชน์ ดังต่อไปนี้

- (1) นโยบายการบัญชีของกิจการสำหรับการรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย
- (2) คำอธิบายโดยทั่วไปเกี่ยวกับประเภทของโครงการ
- (3) การกระทบยอดต้นงวดและปลายงวดของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์โดยแสดงแยกตามผลกระทบในระหว่างงวดที่เกิดจากรายการต่าง ๆ (ถ้าสามารถปฏิบัติได้) ดังต่อไปนี้
  - (3.1) ต้นทุนบริการปัจจุบัน
  - (3.2) ต้นทุนดอกเบีย
  - (3.3) จำนวนที่ผู้ร่วมโครงการจ่ายสมทบ
  - (3.4) ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย
  - (3.5) ผลการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศสำหรับโครงการซึ่งวัดมูลค่าในสกุลเงินที่แตกต่างจากสกุลเงินที่กิจการใช้รายงาน
  - (3.6) ผลประโยชน์ที่จ่ายแล้ว
  - (3.7) ต้นทุนบริการในอดีต
  - (3.8) การรวมธุรกิจ
  - (3.9) การลดขนาดโครงการลง
  - (3.10) การชำระผลประโยชน์ของโครงการ
- (4) การวิเคราะห์ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์โดยแยกเป็นจำนวนที่เกิดจากโครงการที่ไม่ได้จัดเป็นกองทุนทั้งหมดกับโครงการที่จัดตั้งเป็นกองทุนทั้งหมดหรือบางส่วน
- (5) การกระทบยอดคงเหลือต้นงวดและปลายงวดของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการและของสิทธิที่จะได้รับชดเชยที่รับรู้เป็นสินทรัพย์ตามย่อหน้าที่ 104ก โดยแยกตามผลกระทบในระหว่างงวดที่เกิดจากรายการ (ถ้าสามารถปฏิบัติได้) ดังต่อไปนี้
  - (5.1) ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้จากสินทรัพย์โครงการ
  - (5.2) ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย
  - (5.3) ผลการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศสำหรับโครงการซึ่งวัดมูลค่าในสกุลเงินที่แตกต่างจากสกุลเงินที่กิจการใช้รายงาน
  - (5.4) จำนวนที่นายจ้างจ่ายสมทบ

- (5.5) จำนวนที่ผู้ร่วมโครงการจ่ายสมทบ
- (5.6) ผลประโยชน์ที่จ่ายแล้ว
- (5.7) การรวมธุรกิจ
- (5.8) การชำระผลประโยชน์ของโครงการ
- (6) การกระทบยอดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ตามย่อหน้าที่ 120ก (3) และมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการตามย่อหน้าที่ 120ก (5) ไปยังสินทรัพย์และหนี้สินที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินโดยแยกแสดงรายการดังนี้เป็นอย่างน้อย
  - (6.1) ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสุทธิที่ยังไม่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน (ดูย่อหน้าที่ 92)
  - (6.2) ต้นทุนบริการในอดีตที่ยังไม่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน (ดูย่อหน้าที่ 96)
  - (6.3) จำนวนเงินที่ยังไม่รับรู้เป็นสินทรัพย์ เนื่องจากขอบเขตในย่อหน้าที่ 58.2
  - (6.4) มูลค่ายุติธรรมของสิทธิที่จะได้รับชดเชยที่รับรู้เป็นสินทรัพย์ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ตามย่อหน้าที่ 104ก (พร้อมคำอธิบายโดยย่อถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิที่จะได้รับชดเชยและภาระผูกพันที่เกี่ยวข้อง)
  - (6.5) จำนวนเงินอื่น ๆ ที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน
- (7) ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนสำหรับรายการแต่ละรายการ และบรรทัดที่รายการค่าใช้จ่ายเหล่านั้นรวมอยู่ ดังนี้
  - (7.1) ต้นทุนบริการปัจจุบัน
  - (7.2) ต้นทุนดอกเบี้ย
  - (7.3) ผลตอบแทนที่คาดไว้จากสินทรัพย์โครงการ
  - (7.4) ผลตอบแทนที่คาดไว้ของสิทธิที่จะได้รับชดเชยที่รับรู้เป็นสินทรัพย์ตามย่อหน้าที่ 104ก
  - (7.5) ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย
  - (7.6) ต้นทุนบริการในอดีต
  - (7.7) ผลกระทบของการลดขนาดโครงการลงหรือการชำระผลประโยชน์
  - (7.8) ผลกระทบของขอบเขตตามย่อหน้าที่ 58.2
- (8) จำนวนเงินทั้งหมดที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของรายการแต่ละรายการต่อไปนี้
  - (8.1) ผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยและ
  - (8.2) ผลกระทบของขอบเขตตามย่อหน้าที่ 58.2
- (9) ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับกิจการที่รับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ตามย่อหน้าที่ 93ก
- (10) ร้อยละหรือจำนวนเงินของประเภทสินทรัพย์ที่สำคัญที่เป็นส่วนประกอบของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการทั้งหมด โดยประเภทหลักของสินทรัพย์โครงการต้องรวมถึง (แต่ไม่ได้จำกัดเฉพาะ) ตราสารทุน ตราสารหนี้ อสังหาริมทรัพย์ และสินทรัพย์อื่นทั้งหมด เป็นต้น
- (11) จำนวนเงินที่รวมอยู่ในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ สำหรับ
  - (11.1) เครื่องมือทางการเงินแต่ละประเภทของกิจการนั้น
  - (11.2) อสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่กิจการครอบครองหรือสินทรัพย์อื่นที่กิจการใช้

- (12) คำอธิบายเกณฑ์ที่ใช้กำหนดอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังโดยรวมทั้งหมดจากสินทรัพย์ ซึ่งรวมถึงผลกระทบของสินทรัพย์โครงการแต่ละประเภทที่สำคัญ
- (13) ผลตอบแทนจริงจากสินทรัพย์โครงการ และผลตอบแทนจริงของสิทธิที่จะได้รับชดเชยที่รับรู้ เป็นสินทรัพย์ตามย่อหน้า 104ก
- (14) ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน (ถ้าสามารถปฏิบัติได้) ซึ่งรวมทั้ง
- (14.1) อัตราคิดลด
- (14.2) อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากสินทรัพย์โครงการสำหรับงวดที่เสนอในงบการเงิน
- (14.3) อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากสิทธิที่จะได้รับชดเชยที่รับรู้เป็นสินทรัพย์สำหรับงวดที่นำเสนอในงบการเงินตามย่อหน้าที่ 104ก
- (14.4) อัตราการเพิ่มของเงินเดือนที่คาดหวัง (และอัตราที่คาดหวังของการเปลี่ยนแปลงในดัชนีหรือตัวแปรอื่น ๆ ที่ระบุในเงื่อนไขที่เป็นทางการหรือเงื่อนไขจากการอนุমানของโครงการที่ใช้เป็นเกณฑ์สำหรับการเพิ่มผลประโยชน์ในอนาคต)
- (14.5) อัตราแนวโน้มต้นทุนการรักษาพยาบาล
- (14.6) ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยอื่น ๆ ที่เป็นสาระสำคัญที่นำมาใช้
- กิจการต้องเปิดเผยข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยแต่ละรายการในรูปค่าสัมบูรณ์ (เช่น ร้อยละที่เป็นค่าสัมบูรณ์) และไม่เปิดเผยเพียงผลแตกต่างระหว่างร้อยละหรือตัวแปรอื่น ๆ
- (15) ผลกระทบของร้อยละ 1 ที่เพิ่มขึ้นและที่ลดลงของอัตราแนวโน้มต้นทุนค่ารักษาพยาบาลที่สมมติขึ้น โดยแสดงผลกระทบต่อ
- (15.1) ยอดรวมของส่วนประกอบที่เป็นต้นทุนบริการปัจจุบันและต้นทุนดอกเบี้ยของต้นทุนค่ารักษาพยาบาลหลังจากออกจากงานสุทธิในแต่ละงวดและ
- (15.2) ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์สะสมของต้นทุนค่ารักษาพยาบาลหลังจากออกจากงาน
- เพื่อวัตถุประสงค์การเปิดเผยข้อมูลนี้ต้องสมมติให้ข้อสมมติอื่นคงที่ สำหรับโครงการที่ดำเนินงานในสภาพแวดล้อมที่มีภาวะเงินเฟ้อสูง ให้เปิดเผยผลกระทบของร้อยละที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงของอัตราแนวโน้มต้นทุนค่ารักษาพยาบาลที่สมมติขึ้นซึ่งมีค่าโดยสาระสำคัญเท่ากับผลกระทบร้อยละ 1 ในสภาพแวดล้อมที่มีภาวะเงินเฟ้อต่ำ
- (16) จำนวนเงินทุกข้อต่อไปนี้สำหรับงวดประจำปีปัจจุบันและงวด 4 ปีก่อน
- (16.1) มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการและส่วนเกินหรือส่วนขาดของโครงการ
- (16.2) การปรับปรุงตามประสบการณ์ซึ่งเกิดขึ้นจาก
- (16.2.1) หนี้สินโครงการซึ่งแสดงเป็นจำนวนเงินหรือร้อยละของหนี้สินโครงการ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน และ
- (16.2.2) สินทรัพย์โครงการแสดงเป็นจำนวนเงินหรือร้อยละของสินทรัพย์โครงการ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

(17) ประมวลการที่ดีที่สุดของนายจ้างทันทีที่สามารถประมวลได้อย่างสมเหตุสมผลสำหรับเงิน
ที่คาดว่าจะต้องจ่ายสมทบเข้าโครงการระหว่างงวดปีที่เริ่มหลังรอบระยะเวลารายงาน

121. ในย่อหน้าที่ 120ก (2) กำหนดให้อธิบายลักษณะทั่วไปของประเภทของโครงการ คำอธิบายดังกล่าวควรแยกแสดงโครงการบำนาญจากเงินเดือนคงที่ที่ออกจากโครงการบำนาญจากเงินเดือนเดือนสุดท้าย และออกจากโครงการรักษาพยาบาลของพนักงานหลังออกจากงาน นอกจากนี้คำอธิบายของโครงการควรรวมถึง วิธีปฏิบัติ ที่ไม่เป็นทางการที่ทำให้เกิดภาระผูกพันจากการอนุมานที่รวมในการวัดมูลค่าของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ตามย่อหน้าที่ 52 โดยไม่กำหนดให้ลงรายละเอียดมากกว่านี้
122. เมื่อกิจการมีโครงการผลประโยชน์มากกว่าหนึ่งโครงการ การเปิดเผยข้อมูลอาจทำในยอดรวม โดยแยกแต่ละโครงการ หรือเปิดเผยเป็นกลุ่มตามรูปแบบที่เห็นว่าเป็นประโยชน์มากที่สุด เกณฑ์ดังต่อไปนี้อาจจะเป็นประโยชน์ในการแยกกลุ่ม
- 122.1 ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของโครงการ เช่น แยกโครงการในประเทศจากโครงการต่างประเทศ หรือ
- 122.2 ลักษณะความเสี่ยงที่แตกต่างกันอย่างเป็นสาระสำคัญ เช่น แยกแสดงโครงการบำนาญจากเงินเดือนคงที่ จากโครงการบำนาญตามเงินเดือนเดือนสุดท้าย และจากโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน
- เมื่อกิจการเปิดเผยข้อมูลแบบยอดรวมของกลุ่มของโครงการกิจการ อาจทำในรูปแบบของค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักหรือเปิดเผยเป็นช่วงที่แคบโดยเปรียบเทียบ
123. ในย่อหน้าที่ 30 ให้เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการผลประโยชน์ของกลุ่มนายจ้างที่ต้องปฏิบัติเสมือนเป็นโครงการสมทบเงิน
124. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เกี่ยวกับ
- 124.1 รายการเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีกับโครงการผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน และ
- 124.2 ผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับผู้บริหารสำคัญ
125. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงานตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ประมวลการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น

ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

126. ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานประกอบด้วยรายการต่างๆ เช่น
- 126.1 การลางานระยะยาวที่ยังได้รับผลตอบแทน เช่น การให้ลางานระยะยาวหลังจากทำงานเป็นระยะเวลา การลาในปีที่เว้นจากการทำงาน เป็นต้น
- 126.2 ผลประโยชน์จากการทำงานครบ 50 ปีหรือผลประโยชน์จากการทำงานเป็นระยะเวลาอื่น ๆ
- 126.3 ผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับความทุพพลภาพระยะยาว
- 126.4 ส่วนแบ่งกำไรและโบนัสที่จะจ่ายเป็นเวลา 12 เดือน หรือมากกว่า หลังจากสิ้นงวดที่พนักงานได้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง และ

126.5 ผลตอบแทนที่จะจ่ายเป็นเวลา 12 เดือน หรือมากกว่าหลังจากสิ้นงวดที่ได้มีสิทธิได้รับ

127. การวัดมูลค่าของผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน มักไม่มีระดับของความไม่แน่นอนเหมือนกรณีการวัดมูลค่าผลประโยชน์หลังออกจากงาน นอกจากนี้การเริ่มนำมาใช้หรือการเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานมักไม่ทำให้เกิดต้นทุนบริการในอดีตอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญ ด้วยเหตุนี้ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ จึงต้องการให้ใช้วิธีการบัญชีอย่างง่ายสำหรับบันทึกผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน วิธีนี้แตกต่างจากการบัญชีที่ใช้สำหรับผลประโยชน์หลังออกจากงาน ดังนี้
- 127.1 รับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทันที และต้องไม่นำเรื่องขอบเขตมาใช้
- 127.2 รับรู้ต้นทุนบริการในอดีตทั้งหมดทันที

การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า

128. จำนวนที่รับรู้เป็นหนี้สินสำหรับผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานต้องเป็นยอดรวมสุทธิของจำนวนต่อไปนี้
- 128.1 มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันของผลประโยชน์ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน (ดูย่อหน้าที่ 64)
- 128.2 หักด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน (ถ้ามี) ซึ่งจะใช้ในการชำระภาระผูกพันโดยตรง (ดูย่อหน้าที่ 102 ถึง 104)
- กิจการต้องปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 49 ถึง 91 โดยไม่รวมย่อหน้าที่ 54 และ 61 ในการวัดมูลค่าหนี้สินและปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 104ก ในการรับรู้และวัดมูลค่าสิทธิที่จะได้รับชดเชย
129. กิจการต้องรับรู้ยอดรวมสุทธิของจำนวนต่อไปนี้สำหรับผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานเป็นค่าใช้จ่าย หรือรายได้ (ขึ้นอยู่กับย่อหน้าที่ 58) เว้นแต่มีมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น ๆ กำหนดหรืออนุญาตให้รวมเป็นต้นทุนของสินทรัพย์
- 129.1 ต้นทุนบริการปัจจุบัน (ดูย่อหน้าที่ 63 ถึง 91)
- 129.2 ต้นทุนดอกเบี้ย (ดูย่อหน้าที่ 82)
- 129.3 ผลตอบแทนที่คาดไว้จากสินทรัพย์โครงการ (ตามย่อหน้าที่ 105 ถึง 107) และจากสิทธิที่จะได้รับชดเชยที่รับรู้เป็นสินทรัพย์ (ตามย่อหน้าที่ 104ก)
- 129.4 ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (ซึ่งต้องรับรู้ทันที)
- 129.5 ต้นทุนบริการในอดีต (ซึ่งต้องรับรู้ทันที)
- 129.6 ผลกระทบจากการลดขนาดโครงการลงหรือการชำระผลประโยชน์ (ตามย่อหน้าที่ 109 และ 110)
130. รูปแบบหนึ่งของผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานได้แก่ ผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับความทุพพลภาพเป็นระยะเวลานาน ถ้าระดับของผลประโยชน์ขึ้นอยู่กับระยะเวลาของการบริการ ภาระผูกพันจะเกิดขึ้นเมื่อมีการให้บริการแล้ว การวัดมูลค่าของภาระผูกพันนั้นต้องสะท้อนความเป็นไปได้ที่จะต้องจ่ายเงินและระยะเวลาที่คาดว่าจะต้องจ่าย ถ้าระดับของผลประโยชน์สำหรับพนักงานที่ทุพพลภาพทุกรายเท่ากันโดยไม่คำนึงถึงจำนวนปีที่ให้บริการ กิจการจะต้องรับรู้ต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของผลประโยชน์นั้นเมื่อมีเหตุการณ์ที่เป็น สาเหตุของความทุพพลภาพระยะยาวเกิดขึ้น

การเปิดเผยข้อมูล

131. แม้ว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ได้กำหนดให้กิจการเปิดเผยข้อมูลผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานอย่างเจาะจง มาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น ๆ อาจกำหนดให้เปิดเผย เช่น เมื่อค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นผลจากผลประโยชน์ดังกล่าวมีสาระสำคัญที่ต้องเปิดเผยตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน นอกจากนี้ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานสำหรับผู้บริหารสำคัญ

ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง

132. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างแยกจากผลประโยชน์อื่นของพนักงาน เพราะเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดภาวะผูกพันขึ้นนั้นคือการเลิกจ้างมากกว่าเกี่ยวกับบริการที่พนักงานให้
- ### การรับรู้รายการ
133. กิจการต้องรับรู้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเป็นหนี้สินและค่าใช้จ่ายต่อเมื่อกิจการแสดงให้เห็นว่าผูกพันตามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้เท่านั้น ดังนี้
- 133.1 ยกเลิกการจ้างพนักงานหรือกลุ่มของพนักงานก่อนวันเกษียณตามปกติ
  - 133.2 ให้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างซึ่งเป็นผลมาจากการให้ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนให้มีการออกจากงานโดยสมัครใจ
134. กิจการจะแสดงเจตนาผูกพันอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการเลิกจ้างเฉพาะเมื่อกิจการมีโครงการที่เป็นทางการอย่างละเอียดสำหรับการเลิกจ้างและไม่มีความเป็นไปได้ที่จะยกเลิกโครงการนั้น โดยอย่างน้อยที่สุดรายละเอียดของโครงการต้องรวมถึงข้อมูลทุกข้อต่อไปนี้
- 134.1 สถานที่ หน่วยงาน และจำนวนพนักงานโดยประมาณที่จะเลิกจ้าง
  - 134.2 ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างสำหรับงานแต่ละระดับหรือแต่ละหน้าที่งาน และ
  - 134.3 กำหนดเวลาที่จะนำโครงการไปปฏิบัติซึ่งงานนำไปปฏิบัติควรจะเริ่มอย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่สามารถทำได้และระยะเวลาที่จะดำเนินการให้เสร็จสมบูรณ์ไม่ควรนานเกินไป เพื่อไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อโครงการได้
135. กิจการอาจผูกมัดโดยกฎหมาย สัญญาหรือข้อตกลงอื่น ๆ กับพนักงานหรือตัวแทนของพนักงานหรือผูกมัดตามภาวะผูกพันจากการอนุमानที่มีพื้นฐานจากแนวปฏิบัติของธุรกิจ ประเพณีหรือความประสงค์ที่จะปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในการที่จะจ่าย (หรือให้ผลประโยชน์อื่น ๆ) แก่พนักงานเมื่อสิ้นสุดการจ้างงาน การจ่ายดังกล่าวถือเป็นผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างมักจ่ายเป็นเงินก้อนทั้งจำนวนแต่บางครั้งจะรวมถึง
- 135.1 การให้ผลประโยชน์เมื่อออกจากงานหรือผลประโยชน์หลังออกจากงานอื่นเพิ่มเติม ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมผ่านโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน
  - 135.2 เงินเดือนที่จ่ายจนกระทั่งสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนด หากพนักงานไม่ได้ให้บริการที่ให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเพื่อกิจการอีกต่อไป

136. ผลประโยชน์ของพนักงานบางลักษณะเป็นรายการที่จะจ่ายโดยไม่คำนึงถึงสาเหตุในการลาออกของพนักงาน ลักษณะการจ่ายผลประโยชน์ดังกล่าวมีความแน่นอน (ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ที่จะให้สิทธิขาดหรือการให้บริการขั้นต่ำ) แต่จังหวะเวลาของการจ่ายยังไม่แน่นอน แม้ว่าในบางประเทศจะเรียกผลประโยชน์เหล่านี้ว่าค่าตอบแทนจากการออกจากงานหรือเงินสมนาคุณจากการเลิกจ้าง ผลประโยชน์ดังกล่าวถือเป็นผลประโยชน์หลังออกจากงาน ไม่ใช่ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง กิจการจึงต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับผลประโยชน์หลังออกจากงาน บางกิจการให้ระดับของผลประโยชน์สำหรับการเลิกจ้างโดยสมัครใจตามความต้องการของพนักงาน (ซึ่งโดยเนื้อหาสาระแล้วถือเป็นผลประโยชน์หลังออกจากงาน) ต่ำกว่าผลประโยชน์จากการเลิกจ้างที่บังคับโดยกิจการ ผลประโยชน์เพิ่มเติมที่จะจ่ายเนื่องจากการบังคับให้ออกจากงานถือเป็นผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง

137. ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างไม่ก่อให้เกิดผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตต่อกิจการ จึงต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทันที

138. เมื่อกิจการรับรู้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง กิจการอาจต้องพิจารณาถึงการลดขนาดโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงานหรือโครงการผลประโยชน์อื่นของพนักงานด้วย (ดูย่อหน้าที่ 109)

การวัดมูลค่า

139. เมื่อผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างครบกำหนดจ่ายมากกว่า 12 เดือนหลังจากรอบระยะเวลารายงาน ให้กิจการคิดลดผลประโยชน์ดังกล่าวตามอัตราคิดลดที่ระบุในย่อหน้าที่ 78

140. ในกรณีที่มีการให้ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนการลาออกโดยสมัครใจของพนักงานที่เป็นแรงงานส่วนเกินการวัดมูลค่าของผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างนั้นต้องกำหนดตามจำนวนพนักงานที่คาดว่าจะรับข้อเสนอ

การเปิดเผยข้อมูล

141. เมื่อมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจำนวนพนักงานที่จะรับข้อเสนอผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างจะทำให้เกิดหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ประเมินการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น ให้กิจการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นเว้นแต่ระดับความเป็นไปได้ที่จะต้องจ่ายเงินออกไปเพื่อชำระผลประโยชน์เป็นไปได้อย่าง

142. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยลักษณะและจำนวนของค่าใช้จ่ายหากมีสาระสำคัญ ผลประโยชน์จากการเลิกจ้างอาจทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่จำเป็นจะต้องเปิดเผยเพื่อปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว

143. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างของผู้บริหารสำคัญตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

144.-152. (ย่อหน้านี้ไม่ใช่)

การปฏิบัติในช่วงการเปลี่ยนแปลง

153. ในส่วนนี้ได้ระบุแนวปฏิบัติในช่วงการเปลี่ยนแปลงสำหรับโครงการผลประโยชน์ เมื่อกิจการได้นำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ครั้งแรกสำหรับผลประโยชน์ของพนักงานอื่น ๆ กิจการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง นโยบายบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
154. เมื่อนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ครั้งแรก กิจการต้องกำหนดมูลค่าหนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลงสำหรับโครงการผลประโยชน์ ณ วันนั้น โดย
  - 154.1 มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน (ตามย่อหน้าที่ 64) ณ วันที่นำมาตรฐานการบัญชีมาใช้
  - 154.2 ลบด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ (ถ้ามี) ณ วันที่มีการนำมาตรฐานการบัญชีมาใช้ ซึ่งเป็นแหล่งที่จ่ายชำระภาระผูกพันของผลประโยชน์โดยตรง (ดูย่อหน้าที่ 102 ถึง 104)
  - 154.3 ลบด้วยต้นทุนบริการในอดีตที่ต้องรับรู้ในงวดต่อไป ตามย่อหน้าที่ 96
155. ถ้าหนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลงมากกว่าหนี้สินที่จะรับรู้ ณ วันที่เดียวกันตามนโยบายบัญชีเดิมของกิจการ กิจการต้องเลือกแนวทางที่จะเพิ่มหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์โดยเพิกถอนไม่ได้ ตามย่อหน้าที่ 54 ดังนี้
  - 155.1 รับรู้โดยทันที ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง นโยบายบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด หรือ
  - 155.2 รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปีนับจากวันที่นำมาตรฐานการบัญชีนี้มาใช้ หากกิจการเลือกปฏิบัติตามแนวทางนี้ กิจการต้อง
    - 155.2.1 นำข้อจำกัดที่กล่าวไว้ในย่อหน้าที่ 58.2 มาใช้ในการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ใด ๆ ที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน
    - 155.2.2 เปิดเผยข้อมูล ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานเกี่ยวกับ (1) จำนวนที่เพิ่มขึ้นที่ยังไม่ได้รับรู้ และ (2) จำนวนที่รับรู้ในงวดปัจจุบัน
    - 155.2.3 จำกัดการรับรู้ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นภายหลังไว้ (ยกเว้นต้นทุนบริการในอดีตที่ติดลบ) ดังนี้ หากจะรับรู้ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยตามย่อหน้าที่ 92 และ 93 กิจการต้องรับรู้ผลกำไรนั้นได้มากเท่ากับผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้สะสมสุทธิ (ก่อนการรับรู้ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยนั้น) ที่เกินกว่าส่วนของหนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลง ที่ยังไม่ได้รับรู้ และ
    - 155.2.4 รวมถึงส่วนที่เกี่ยวข้องของหนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลงที่ยังไม่ได้รับรู้ในการวัดมูลค่าผลกำไรหรือขาดทุนภายหลังที่เกิดจากการชำระผลประโยชน์หรือการลดขนาดโครงการลง

ถ้าหนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่าหนี้สินที่ควรรับรู้ ณ วันที่เดียวกันตามนโยบายบัญชีเดิมของกิจการ กิจการต้องรับรู้การลดลงนั้นทันทีตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง นโยบายบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด

155.3 รับรู้ส่วนเพิ่มดังกล่าวโดยปรับกับกำไรสะสม ณ วันต้นงวดของรอบระยะเวลาบัญชีปี 2554 (กรณีที่กิจการนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้เป็นครั้งแรกในปี 2554)

155.4 รับรู้ส่วนเพิ่มดังกล่าวโดยใช้วิธีปรับย้อนหลัง

156. เมื่อนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ครั้งแรก ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีจะรวมทั้งผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทั้งหมดที่เกิดขึ้นในงวดก่อนแม้ว่าจะอยู่ในขอบเขตร้อยละ 10 ตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 92

ตัวอย่างของย่อหน้าที่ 154 ถึง 156

ณ 31 ธันวาคม 2541 งบแสดงฐานะการเงินของกิจการรวมหนี้สินเงินบำนาญไว้ 100

ณ วันที่ 1 มกราคม 2542 กิจการนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้โดยมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็น 1,300 และมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการเป็น 1,000

วันที่ 1 มกราคม 2536 กิจการได้ปรับปรุงเงินบำนาญ (ต้นทุนสำหรับผลประโยชน์ที่ยังไม่ได้เป็นสิทธิขาด คือ 160 และค่าเฉลี่ยของระยะเวลาที่ยังเหลืออยู่ ณ วันที่ดังกล่าวจนกระทั่งมีสิทธิขาด คือ 10 ปี)

ผลกระทบในช่วงการเปลี่ยนแปลงมีดังนี้

มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน	1,300
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ	(1,000)
หัก ต้นทุนบริการในอดีตที่จะรับรู้ในงวดหลัง ($160 \times 4/10$)	(64)
หนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลง	236
หนี้สินที่รับรู้แล้ว	100
หนี้สินที่เพิ่มขึ้น	<u>136</u>

กิจการอาจเลือกรับรู้จำนวนที่เพิ่ม 136 ทันทีหรือภายใน 5 ปีก็ได้ แต่การเลือกนั้นไม่สามารถเพิกถอนได้

ณ 31 ธันวาคม 2542 มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามมาตรฐานการบัญชีนี้คือ 1,400 และมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการคือ 1,050 ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมสุทธิที่ยังไม่ได้รับรู้ตั้งแต่วันที่มีการใช้มาตรฐานการบัญชีนี้คือ 120 อายุงานเฉลี่ยที่คาดว่าจะเหลืออยู่ของพนักงานที่เข้าร่วมโครงการคือ 8 ปี กิจการเลือกใช้นโยบายการรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทั้งหมดโดยทันที ตามที่อนุญาตในย่อหน้าที่ 93

ผลกระทบของข้อจำกัดในย่อหน้าที่ 155.2.3 เป็นดังนี้

กำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมสุทธิที่ยังไม่ได้รับรู้	120
ส่วนของหนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลงที่ยังไม่ได้รับรู้ ($136 \times 4/5$)	(109)
กำไรที่รับรู้ได้มากที่สุด (ตามย่อหน้าที่ 155.2.3)	<u>11</u>

วันที่ถือปฏิบัติ

157. มาตรฐานการบัญชีนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป เว้นแต่ที่เจาะจงในย่อหน้าที่ 159 และ 159ก และสนับสนุนให้ถือปฏิบัติได้ก่อนบังคับใช้

158. ย่อหน้านี้ไม่ใช่ เพราะไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ในประเทศไทย
- 159.-159ง (ย่อหน้านี้ไม่ใช่)
160. กิจการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง นโยบายบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด ซึ่งกำหนดให้ใช้การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีโดยใช้วิธีปรับย้อนหลัง ยกเว้นกิจการต้องเปิดเผยจำนวนที่กำหนดตามย่อหน้าที่ 120ก (16) โดยกิจการต้องปฏิบัติตามการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ด้วยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปเมื่อเริ่มนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ตามย่อหน้าที่ 120ก
161. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ได้แก้ไขคำนิยามในมาตรฐานการบัญชีทุกฉบับ นอกจากนี้ยังมีการแก้ไขย่อหน้าที่ 93ก ถึง 93ง ย่อหน้าที่ 106 (ตัวอย่าง) และย่อหน้าที่ 120ก กิจการต้องถือปฏิบัติตามที่มีการแก้ไขสำหรับงวดประจำปี que เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 หากกิจการนำมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน มาใช้ก่อนวันที่ถือปฏิบัติ กิจการต้องนำการแก้ไขดังกล่าวมาใช้กับงวดนั้นด้วย

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างประกอบ

ภาคผนวกนี้ทำขึ้นเพื่อแสดงตัวอย่างเท่านั้น และไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

ข้อความบางส่วนของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและงบแสดงฐานะการเงินแสดงไว้เพื่อให้เห็นผลกระทบของรายการที่อธิบายด้านล่าง ข้อความเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับข้อกำหนดของการเปิดเผยข้อมูลและการนำเสนองบการเงินทั้งหมดตามมาตรฐานการบัญชีอื่น ๆ

ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลต่อไปนี้เป็นข้อมูลของโครงการผลประโยชน์ที่จัดให้มีกองทุน สมมติว่ารายการทั้งหมดเกิดขึ้น ณ สิ้นปี เพื่อให้การคำนวณดอกเบี้ยง่ายขึ้น มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันและมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการเท่ากับ 1,000 บาท ณ วันที่ 1 มกราคม 25X1 ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมสุทธิที่ยังไม่รับรู้ ณ วันนั้นเท่ากับ 140 บาท

	25X1	25X2	25X3
อัตราคิดลด ณ ต้นปี	10.0%	9.0%	8.0%
อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากสินทรัพย์โครงการ ณ ต้นปี	12.0%	11.1%	10.3%
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	130	140	150
ผลประโยชน์ที่จ่าย	150	180	190
เงินสมทบที่จ่าย	90	100	110
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน ณ 31 ธันวาคม	1,141	1,197	1,295
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ ณ 31 ธันวาคม	1,092	1,109	1,093
อายุงานเฉลี่ยที่คาดว่าจะเหลืออยู่ของพนักงาน (ปี)	10	10	10

ในปี 25X2 กิจการแก้ไขโครงการเพื่อให้ผลประโยชน์เพิ่มเติมโดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 25X2 มูลค่าปัจจุบัน ณ วันที่ 1 มกราคม 25X2 ของผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นของการให้บริการโดยพนักงานก่อนวันที่ 1 มกราคม 25X2 ที่เป็นสิทธิขาดแล้วเท่ากับ 50 บาท และสำหรับผลประโยชน์ที่ยังไม่เป็นสิทธิขาดเท่ากับ 30 บาท ณ วันที่ 1 มกราคม 25X2 กิจการประมาณระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่ผลประโยชน์ที่ไม่เป็นสิทธิขาดจะกลายเป็นสิทธิขาดคือ 3 ปี ดังนั้น ต้นทุนบริการในอดีตที่เกิดจากผลประโยชน์ที่ยังไม่เป็นสิทธิขาดที่เพิ่มขึ้นจะรับรู้โดยวิธีเส้นตรงตลอด 3 ปี ต้นทุนบริการในอดีตที่เกิดจากผลประโยชน์ที่เป็นสิทธิขาดที่เพิ่มขึ้นจะรับรู้ทันที (ตามย่อหน้าที่ 96 ของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้) กิจการใช้นโยบายการรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยตามข้อกำหนดขั้นต่ำตามย่อหน้าที่ 93

การเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันและมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ

ขั้นตอนแรกคือสรุปการเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันและมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ เพื่อใช้กำหนดจำนวนของผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับงวด ดังแสดงข้างล่างนี้

	25X1	25X2	25X3
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน วันที่ 1 มกราคม	1,000	1,141	1,197
ต้นทุนดอกเบี้ย	100	103	96
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	130	140	150
ต้นทุนบริการในอดีต- ผลประโยชน์ที่ยังไม่เป็นสิทธิขาด	-	30	-
ต้นทุนบริการในอดีต-ผลประโยชน์ที่เป็นสิทธิขาด	-	50	-
ผลประโยชน์ที่จ่าย	(150)	(180)	(190)
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของภาระผูกพัน (ยอดที่ทำให้ดุล)	<u>61</u>	<u>(87)</u>	<u>42</u>
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน วันที่ 31 ธันวาคม	<u>1,141</u>	<u>1,197</u>	<u>1,295</u>
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ วันที่ 1 มกราคม	1,000	1,092	1,109
ผลตอบแทนที่คาดหวังจากสินทรัพย์โครงการ	120	121	114
เงินสมทบ	90	100	110
ผลประโยชน์ที่จ่าย	(150)	(180)	(190)
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจากสินทรัพย์โครงการ (ยอดที่ทำให้ดุล)	<u>32</u>	<u>(24)</u>	<u>(50)</u>
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>1,092</u>	<u>1,109</u>	<u>1,093</u>

ข้อจำกัดของขอบเขต

ขั้นตอนต่อไปนี้เป็นกำหนดข้อจำกัดของขอบเขต และเปรียบเทียบข้อจำกัดของขอบเขตนี้กับผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมที่ยังไม่ได้รับรู้ เพื่อกำหนดจำนวนผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสุทธิที่จะรับรู้ในงวดถัดไป ตามย่อหน้าที่ 92 ของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ข้อจำกัดของขอบเขตนี้คือ จำนวนที่มากกว่าของรายการต่อไปนี้

1. ร้อยละ 10 ของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันก่อนหักสินทรัพย์โครงการ และ
2. ร้อยละ 10 ของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ

ขอบเขตดังกล่าว และผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่รับรู้แล้วและ
ยังไม่ได้รับรู้เป็นดังนี้

	25X1	25X2	25X3
กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์			
ประกันภัยสะสมที่ยังไม่ได้รับรู้สุทธิ ณ วันที่ 1 มกราคม	140	107	170
ข้อจำกัดของขอบเขต ณ วันที่ 1 มกราคม	<u>100</u>	<u>114</u>	<u>120</u>
ส่วนเกิน (ก)	<u>40</u>	<u>-</u>	<u>50</u>
อายุงานเฉลี่ยที่คาดว่าจะเหลืออยู่ (ปี) (ข)	10	10	10
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ที่ต้องรับรู้ (ก/ข)	4	-	5
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ที่ยังไม่ได้รับรู้ ณ วันที่ 1 มกราคม	140	107	170
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับปี - ภาระผูกพัน	(61)	87	(42)
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับปี - สินทรัพย์โครงการ	<u>32</u>	<u>(24)</u>	<u>(50)</u>
รวม	111	170	78
ผล (กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่รับรู้	<u>(4)</u>	<u>-</u>	<u>(5)</u>
(5) ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>107</u>	<u>170</u>	<u>73</u>

จำนวนที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินและกำไรหรือขาดทุน และการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนสุดท้ายเป็นการกำหนดจำนวนที่จะต้องรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินและกำไรหรือขาดทุน และการ
วิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องเปิดเผยตามย่อหน้าที่ 120ก(6) ถึง 120ก(7) และย่อหน้าที่ 120ก(13) ของ
มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ (การวิเคราะห์ที่ต้องเปิดเผยตามย่อหน้าที่ 120ก(3) และย่อหน้าที่ 120ก(5) แสดง
ในภาคผนวกนี้ ภายใต้หัวข้อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันและของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์
โครงการ) ดังนี้

	<u>25X1</u>	<u>25X2</u>	<u>25X3</u>
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน	1,141	1,197	1,295
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ	<u>(1,092)</u>	<u>(1,109)</u>	<u>(1,093)</u>
	49	88	202
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตาม หลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้	107	170	73
ต้นทุนบริการในอดีตที่ยังไม่ได้รับรู้ - ผลประโยชน์			
ที่ไม่เป็นสิทธิขาด	<u>—</u>	<u>(20)</u>	<u>(10)</u>
หนี้สินที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน	<u>156</u>	<u>238</u>	<u>265</u>
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	130	140	150
ต้นทุนดอกเบี้ย	100	103	96
ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้จากสินทรัพย์โครงการ	(120)	(121)	(114)
ผล (กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลัก คณิตศาสตร์ประกันภัยสุทธิที่รับรู้ในปี	(4)	—	(5)
ต้นทุนบริการในอดีต-ผลประโยชน์ที่ไม่เป็นสิทธิ ขาด	—	10	10
ต้นทุนบริการในอดีต-ผลประโยชน์ที่เป็นสิทธิขาด	<u>—</u>	<u>50</u>	<u>—</u>
ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	<u>106</u>	<u>182</u>	<u>137</u>
ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงจากสินทรัพย์โครงการ			
ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้จากสินทรัพย์โครงการ	120	121	114
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลัก คณิตศาสตร์ประกันภัยจากสินทรัพย์โครงการ	<u>32</u>	<u>(24)</u>	<u>(50)</u>
ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงจากสินทรัพย์โครงการ	<u>152</u>	<u>97</u>	<u>64</u>

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูล

ภาคผนวกนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นตัวอย่างเท่านั้น และไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

ข้อความบางส่วนที่นำมาจากหมายเหตุประกอบงบการเงินจะแสดงวิธีการเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในกรณีของบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ที่ให้ผลประโยชน์แก่พนักงานหลายแบบ ข้อความส่วนนี้ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูลและการนำเสนอตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้และฉบับอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ได้แสดงการเปิดเผยของ

1. นโยบายการบัญชีสำหรับผลประโยชน์ของพนักงาน (ดูมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน) ในย่อหน้าที่ 120ก(1) ของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้การเปิดเผยต้องรวมนโยบายการบัญชีของกิจการสำหรับการรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของกิจการ
2. คำอธิบายทั่วไปของประเภทของโครงการตามย่อหน้าที่ 120ก(2)
3. จำนวนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ย่อหน้าที่ 120ก(8) และย่อหน้าที่ 120ก(9))
4. คำอธิบายเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่คาดหวังโดยรวมตามย่อหน้าที่ 120ก(12)
5. ผลประโยชน์ของพนักงานที่ให้แก่คณะกรรมการและผู้บริหารสำคัญ (ดูมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน)
6. ผลประโยชน์ของพนักงานที่ใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ (ดูมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์)

ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน

จำนวนเงินที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน มีดังนี้

	โครงการ		ผลประโยชน์ค่ารักษาพยาบาลหลังออกจากงาน	
	ผลประโยชน์บำนาญ	25X1	25X2	25X1
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันที่จัดให้มีกองทุน	20,300	17,400	-	-
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ	(18,420)	(17,280)	-	-
	1,880	120	-	-
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันที่ไม่ได้จัดให้มีกองทุน	2,000	1,000	7,337	6,405
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่ได้รับรู้	(1,605)	840	(2,707)	(2,607)
ต้นทุนบริการในอดีตที่ยังไม่ได้รับรู้	(450)	(650)	-	-
หนี้สินสุทธิ	<u>1,825</u>	<u>1,310</u>	<u>4,630</u>	<u>3,798</u>
จำนวนในงบแสดงฐานะการเงิน				
หนี้สิน	1,825	1,400	4,630	3,798
สินทรัพย์	-	(90)	-	-
หนี้สินสุทธิ	<u>1,825</u>	<u>1,310</u>	<u>4,630</u>	<u>3,798</u>

สินทรัพย์โครงการบำนาญได้รวมหุ้นสามัญที่ออกโดย (ชื่อของกิจการที่เสนอรายงาน) ซึ่งมีมูลค่ายุติธรรมเท่ากับ 317 (25X1: 281) นอกจากนี้สินทรัพย์โครงการได้รวมอสังหาริมทรัพย์ที่ครอบครองโดย (ชื่อของกิจการที่เสนอรายงาน) ซึ่งมีมูลค่ายุติธรรมเท่ากับ 200 (25X1:185)

จำนวนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนมีดังนี้

	โครงการ		ผลประโยชน์ค่ารักษาพยาบาล	
	ผลประโยชน์บำนาญ		หลังออกจากงาน	
	25X2	25X1	25X2	25X1
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	850	750	479	411
ดอกเบี้ยจากภาวะผูกพัน	950	1,000	803	705
ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้จากสินทรัพย์โครงการ	(900)	(650)	-	-
ผลขาดทุน (กำไร) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสุทธิที่รับรู้ในปี	(70)	(20)	150	140
ต้นทุนบริการในอดีต	200	200	-	-
ผลขาดทุน (กำไร) จากการลดขนาดโครงการลงและการชำระผลประโยชน์	175	(390)	-	-
รวม (รวมถึงค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ของพนักงาน)	<u>1,205</u>	<u>890</u>	<u>1,432</u>	<u>1,256</u>
ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงจากสินทรัพย์โครงการ	<u>600</u>	<u>2,250</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

การเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันของภาวะผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ มีดังนี้

	โครงการ		ผลประโยชน์ค่ารักษาพยาบาล	
	ผลประโยชน์บำนาญ		หลังออกจากงาน	
	25X2	25X1	25X2	25X1
ภาวะผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ยกมา	18,400	11,600	6,405	5,439
ต้นทุนบริการ	850	750	479	411
ต้นทุนดอกเบี้ย	950	1,000	803	705
ผลขาดทุน (กำไร) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	2,350	950	250	400
ผลขาดทุน (กำไร) จากการลดขนาดโครงการลง	(500)	-	-	-
หนี้สินลดลงจากการชำระ	-	(350)	-	-
หนี้สินที่รับมาจากการรวมธุรกิจ	-	5,000	-	-
ผลต่างอัตราแลกเปลี่ยนของโครงการต่างประเทศ	900	(150)	-	-
ผลประโยชน์ที่จ่าย	<u>(650)</u>	<u>(400)</u>	<u>(600)</u>	<u>(550)</u>
ภาวะผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ยกไป	<u>22,300</u>	<u>18,400</u>	<u>7,337</u>	<u>6,405</u>

การเปลี่ยนแปลงมูลค่าธุรกรรมของสินทรัพย์โครงการมีดังนี้

	โครงการผลประโยชน์บำนาญ	
	25X2	25X1
มูลค่าธุรกรรมของสินทรัพย์โครงการยกมา	17,280	9,200
ผลตอบแทนที่คาดหวัง	900	650
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(300)	1,600
สินทรัพย์ที่นำไปชำระ	(400)	-
เงินที่นายจ้างจ่ายสมทบ	700	350
สินทรัพย์ที่ได้มาจากการรวมธุรกิจ	-	6,000
ผลต่างอัตราแลกเปลี่ยนของโครงการต่างประเทศ	890	(120)
ผลประโยชน์ที่จ่าย	(650)	(400)
	<u>18,420</u>	<u>17,280</u>

กลุ่มคาดว่าจะสมทบเงิน 900 เข้าโครงการผลประโยชน์บำนาญในปี 25X3
ประเภทหลักของสินทรัพย์โครงการเป็นร้อยละของสินทรัพย์โครงการทั้งหมดมีดังนี้

	25X2	25X1
ตราสารทุนยุโรป	30%	35%
ตราสารทุนอเมริกาเหนือ	16%	15%
หุ้นกู้ยุโรป	31%	28%
หุ้นกู้อเมริกาเหนือ	18%	17%
อสังหาริมทรัพย์	5%	5%

ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สำคัญ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน (แสดงด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก) มีดังนี้

	25X2	25X1
อัตราคิดลด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	5.0%	6.5%
ผลตอบแทนที่คาดหวังจากสินทรัพย์โครงการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	5.4%	7.0%
เงินเดือนในอนาคตที่เพิ่มขึ้น	5%	4%
เงินบำนาญในอนาคตที่เพิ่มขึ้น	3%	2%
สัดส่วนของพนักงานที่เลือกลาออกก่อนเกษียณอายุ	30%	30%
ต้นทุนค่ารักษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้นประจำปี	8%	8%
การเปลี่ยนแปลงสูงสุดในอนาคตของผลประโยชน์การดูแลสุขภาพระดับภาครัฐ	3%	2%

อัตราแนวโน้มต้นทุนค่ารักษาพยาบาลที่สมมติมีผลกระทบต่อจำนวนเงินที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนอย่างมีนัยสำคัญ

โดยการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 ของอัตราแนวโน้มต้นทุนค่ารักษาพยาบาลที่สมมติขึ้นจะเกิดผลกระทบดังนี้

	เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	ลดลงร้อยละ 1
ผลกระทบต่อผลรวมของต้นทุนบริการและต้นทุนดอกเบี้ย	190	(150)
ผลกระทบต่อภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์	1,000	(900)

จำนวนเงินของรายการปัจจุบันและ 4 ปีย้อนหลัง มีดังนี้

โครงการผลประโยชน์บำนาญ

	<u>25X2</u>	<u>25X1</u>	<u>25X0</u>	<u>25w9</u>	<u>25w8</u>
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์	(22,300)	(18,400)	(11,600)	(10,582)	(9,144)
สินทรัพย์โครงการ	18,420	17,280	9,200	8,502	10,000
ส่วนเกิน (ส่วนขาด)	(3,880)	(1,120)	(2,400)	(2,080)	856
การปรับปรุงหนี้สินโครงการตามประสบการณ์	(1,111)	(768)	(69)	543	(642)
การปรับปรุงสินทรัพย์โครงการตามประสบการณ์	(300)	1,600	(1,078)	(2,890)	2,777

ผลประโยชน์ค่ารักษาพยาบาลหลังออกจากงาน

	<u>25X2</u>	<u>25X1</u>	<u>25X0</u>	<u>25w9</u>	<u>25w8</u>
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์	7,337	6,405	5,439	4,923	4,221
การปรับปรุงหนี้สินโครงการตามประสบการณ์	(232)	829	490	(174)	(103)

นอกจากนี้กลุ่มยังได้เข้าร่วมโครงการผลประโยชน์ของอุตสาหกรรมที่ให้อำนาจซึ่งเชื่อมโยงกับเงินเดือนเดือนสุดท้ายและจัดหาเงินทุนโดยเป็นการจ่ายเงินเข้าสมทบโครงการในระดับที่เพียงพอกับผลประโยชน์ที่ต้องจ่ายเมื่อพนักงานลาออก ในทางปฏิบัติกลุ่มไม่สามารถกำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันของกลุ่มหรือต้นทุนบริการปัจจุบันที่เกี่ยวข้องได้ เนื่องจากโครงการดังกล่าวคำนวณภาระผูกพันบนพื้นฐานที่แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญจากเกณฑ์ที่ใช้ในงบการเงินของ (กิจการที่เสนอรายงาน) (ให้อธิบายเกณฑ์ดังกล่าว) ตามเกณฑ์นั้น งบการเงินของโครงการดังกล่าวจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 25X0 แสดงหนี้สินที่ยังไม่จ่ายเข้ากองทุนเท่ากับ 27,525 หนี้สินที่ยังไม่จ่ายเข้ากองทุนจะส่งผลให้มีการจ่ายเงินในอนาคตโดยนายจ้างที่เข้าร่วมโครงการ โครงการนี้มีสมาชิกประมาณ 75,000 ราย โดยที่ 5,000 รายเป็นพนักงานปัจจุบันหรืออดีตพนักงานของ (ชื่อกิจการที่เสนอรายงาน) หรือเป็นผู้ที่พนักงานให้การอุปการะ ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนซึ่งเท่ากับเงินสมทบที่ครบกำหนดสำหรับปีและไม่รวมในจำนวนข้างต้นมีจำนวนเท่ากับ 230 (25X1:215) เงินสมทบในอนาคตของกลุ่มอาจเพิ่มขึ้นอย่างเป็นสาระสำคัญถ้ากิจการอื่นถอนตัวจากโครงการนี้

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างการปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58ก

ภาคผนวกนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นตัวอย่างเท่านั้น และไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

ประเด็น

ย่อหน้าที่ 58 ของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดเพดานของสินทรัพย์โครงการผลประโยชน์ที่รับรู้ได้ดังนี้

58. จำนวนที่กำหนดได้จากย่อหน้าที่ 54 อาจเป็นตัวเลขติดลบ (ซึ่งหมายถึงสินทรัพย์) กิจการต้องวัดค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวตามมูลค่าที่ต่ำกว่าระหว่างรายการใดรายการหนึ่งดังนี้

58.1 จำนวนที่กำหนดได้จากย่อหน้าที่ 54 (คือ ส่วนเกิน/ส่วนขาดของโครงการ บวก (หัก) ผล (กำไร) ขาดทุนที่ยังไม่รับรู้)

58.2 ผลรวมของ

58.2.1 ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมสุทธิที่ยังไม่ได้รับรู้และต้นทุนบริการในอดีต (ตามย่อหน้าที่ 92 ถึง 93 และย่อหน้าที่ 96) และ

58.2.2 มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่อยู่ในรูปของเงินที่ได้รับคืนจากโครงการ หรือการลดเงินสมทบที่จะจ่ายในอนาคตของโครงการ มูลค่าปัจจุบันดังกล่าวกำหนดโดยใช้อัตราคิดลดที่กำหนดในย่อหน้าที่ 78

หากไม่มีย่อหน้าที่ 58ก (ดูด้านล่าง) ย่อหน้าที่ 58.2.1 จะส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ดังนี้

การชะลอการรับรู้ผล (กำไร) ขาดทุน จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในการคำนวณจำนวนเงินที่ระบุตามย่อหน้าที่ 54 บางครั้งทำให้ต้องรับรู้ผลกำไร (ขาดทุน) ในกำไรหรือขาดทุน

ตัวอย่างต่อไปนี้แสดงผลกระทบของการปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58 โดยไม่มีย่อหน้าที่ 58ก โดยสมมติว่านโยบายการบัญชีของกิจการไม่รับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในขอบเขตและทยอยตัดจำหน่ายผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่อยู่นอกขอบเขต (ไม่ว่าจะมีการใช้ขอบเขตหรือไม่นั้นไม่สำคัญ ประเด็นเกิดเมื่อมีการชะลอการรับรู้ตามย่อหน้าที่ 54)

ตัวอย่าง 1

	ก	ข	ค	ง = ก+ค	จ = ข+ค	ฉ = ค่าที่ต่ำกว่าระหว่าง ก กับ จ	ช
ปี	ส่วนเกินของโครงการ	ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มี (ย่อหน้าที่ 58.2.2)	ผลขาดทุนที่ยังไม่รับรู้ตามย่อหน้าที่ 54	ย่อหน้าที่ 54	ย่อหน้าที่ 58.2	เพดานของสินทรัพย์ซึ่งหมายถึงสินทรัพย์ที่รับรู้	ผลกำไรที่รับรู้ในปีที่ 2
1	100	0	0	100	0	0	-
2	70	0	30	100	30	30	30

สิ้นปีที่ 1 โครงการมีส่วนเกินจำนวน 100 (ในคอลัมน์ ข ในตารางข้างต้น) แต่ไม่มีผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ คงเหลือให้กิจการ ไม่ว่าจะจากการได้รับเงินคืนหรือการลดการจ่ายสมทบในอนาคต (คอลัมน์ ข) และไม่มีผลกำไร และขาดทุน ที่ยังไม่รับรู้ตามย่อหน้าที่ 54 (คอลัมน์ ค) ดังนั้น หากไม่มีเพดานของสินทรัพย์ กิจการจะรับรู้สินทรัพย์จำนวน 100 ซึ่งเท่ากับจำนวนเงินที่ระบุตามย่อหน้าที่ 54 (คอลัมน์ ง) เพดานของสินทรัพย์ตามย่อหน้าที่ 58 ช่วยจำกัดสินทรัพย์ให้เป็นศูนย์ (คอลัมน์ จ)

ในปีที่ 2 โครงการมีผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจำนวน 30 ทำให้ส่วนเกินลดลงจาก 100 เป็น 70 (คอลัมน์ ก) ซึ่งชะลอการรับรู้ไว้ตามย่อหน้าที่ 54 (คอลัมน์ ค) ดังนั้นหากไม่มีเพดานของสินทรัพย์บริษัทจะรับรู้จำนวนเงิน 100 (คอลัมน์ ง) เป็นสินทรัพย์ เพดานของสินทรัพย์หากไม่มีย่อหน้าที่ 58ก จะเท่ากับ 30 (คอลัมน์ จ) กิจการจะรับรู้สินทรัพย์จำนวน 30 (คอลัมน์ จ) ซึ่งทำให้เกิดผลกำไรเป็นรายได้ (คอลัมน์ ข) แม้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหมดคือการลดลงของส่วนเกินที่กิจการจะไม่ได้รับประโยชน์

ผลกระทบทางตรงข้ามเกิดขึ้นได้กับผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเช่นกัน (ตรวจเท่าที่ผลกำไรดังกล่าวลดผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมที่ยังไม่รับรู้)

ย่อหน้าที่ 58ก

ย่อหน้าที่ 58ก ห้ามการรับรู้ผลกำไร (ขาดทุน) ที่เกิดขึ้นจากต้นทุนบริการในอดีต และผลขาดทุน (กำไร) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเท่านั้น

58ก การปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58 ต้องไม่ทำให้กิจการรับรู้ผลกำไรเพียงเพราะมีผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยหรือต้นทุนบริการในอดีตในงวดปัจจุบัน หรือรับรู้ผลขาดทุนเพียงเพราะมีผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในงวดปัจจุบัน กิจการจึงต้องรับรู้รายการต่อไปนี้ทันทีภายใต้ย่อหน้าที่ 54 หากรายการดังกล่าวเกิดขึ้นในขณะที่มีการกำหนดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ตามย่อหน้าที่ 58.2

- (1) ผลขาดทุนสุทธิจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับงวดปัจจุบัน และต้นทุนบริการในอดีตสำหรับงวดปัจจุบัน หากผลขาดทุนสุทธิจากการประมาณดังกล่าวเกินกว่าการลดลงของมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ระบุในย่อหน้าที่ 58.2.2 หากมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจไม่เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มขึ้น ผลขาดทุนสุทธิจากการประมาณการตามคณิตศาสตร์ประกันภัยทั้งหมดสำหรับงวดปัจจุบัน และต้นทุนบริการในอดีตสำหรับงวดปัจจุบันทั้งหมดต้องรับรู้ทันทีตามย่อหน้าที่ 54
- (2) ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสุทธิสำหรับงวดปัจจุบันหลังหักต้นทุนบริการในอดีตของงวดปัจจุบัน หากผลกำไรสุทธิจากการประมาณดังกล่าวเกินกว่าการเพิ่มขึ้นของมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในย่อหน้าที่ 58.2.2 หากมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจไม่เปลี่ยนแปลงหรือลดลง ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสุทธิสำหรับงวดปัจจุบันหลังหักต้นทุนบริการในอดีตของงวดปัจจุบันทั้งหมดต้องรับรู้ทันทีตามย่อหน้าที่ 54

ตัวอย่าง

ตัวอย่างต่อไปนี้แสดงผลของการปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58ก โดยสมมติเหมือนตัวอย่างข้างต้นว่านโยบายการบัญชีของกิจการไม่รับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในขอบเขต และทยอยตัดจำหน่าย ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่อยู่นอกขอบเขตเพื่อความสะดวกจะไม่คำนึงถึงการตัดจำหน่ายผลกำไรและขาดทุนที่ยังไม่รับรู้นอกขอบเขตในตัวอย่าง

ตัวอย่าง 1 (ต่อ) – การปรับปรุงเมื่อมีผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย และไม่มี การเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีอยู่

ปี	ส่วนเกินของ โครงการ	ผลประโยชน์ เชิงเศรษฐกิจ ที่มี (ย่อหน้าที่ 58.2.2)	ผลขาดทุนที่ ยังไม่รับรู้ ตามย่อ หน้าที่ 54	ง = ก+ค	จ = ข+ค	ฉ = ค่าที่ต่ำ กว่าระหว่าง ง กับ จ	
						ก	ข
			ย่อหน้าที่ 54	ย่อหน้าที่ 58.2	เพดานของ สินทรัพย์ ซึ่ง หมายถึง สินทรัพย์ ที่รับรู้	ผลกำไร ที่รับรู้ ในปีที่ 2	
1	100	0	0	100	0	0	-
2	70	0	0	70	0	0	0

ข้อเท็จจริงเป็นไปตามตัวอย่างที่ 1 ก่อนหน้านั้น การปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58ก ทำให้ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการ³ไม่เปลี่ยนแปลง ดังนั้นผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทั้งหมดจำนวน 30 จึงรับรู้ทันทีตามย่อหน้าที่ 54 (คอลัมน์ ง) เพดานของสินทรัพย์ยังเป็นศูนย์ (คอลัมน์ ฉ) และไม่มีผลกำไรที่ต้องรับรู้

ผลลัพธ์ที่ได้คือผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจำนวน 30 จะรับรู้ทันทีแต่หักกลบด้วยการลดลงของผลกระทบต่อเพดานของสินทรัพย์

	<u>สินทรัพย์ในงบแสดงฐานะ การเงินตามย่อหน้าที่ 54 (คอลัมน์ ง ข้างต้น)</u>	<u>ผลกระทบต่อเพดาน ของสินทรัพย์</u>	<u>เพดานของสินทรัพย์ (คอลัมน์ ฉ ข้างต้น)</u>
ปี 1	100	(100)	0
ปี 2	70	(70)	0
ผลกำไร (ขาดทุน)	(30)	30	0

จากตัวอย่างข้างต้นมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้แก่กิจการไม่เปลี่ยนแปลง การปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58ก มีความซับซ้อนขึ้นหากมีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการ ดังตัวอย่างต่อไป

³ ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการใช้เพื่อเรียกผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เข้าเงื่อนไขการรับรู้รายการตามย่อหน้าที่ 58.2.2

ตัวอย่าง 2 – การปรับปรุงเมื่อมีผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยและการลดลงของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

	ก	ข	ค	ง = ก+ค	จ = ข+ค	ฉ = ค่าที่ต่ำกว่าระหว่าง ง กับ จ	ช
ปี	ส่วนเกินของ โครงการ	ผลประโยชน์ เชิงเศรษฐกิจ ที่มี (ย่อหน้าที่ 58.2.2)	ผลขาดทุนที่ ยังไม่รับรู้ตาม ย่อหน้าที่ 54	ย่อหน้าที่ 54	ย่อหน้าที่ 58.2	เพดานของ สินทรัพย์ ซึ่ง หมายถึง สินทรัพย์ ที่รับรู้	ผลกำไร ที่รับรู้ ในปีที่ 2
1	60	30	40	100	70	70	-
2	25	20	50	75	70	70	0

ณ สิ้นปีที่ 1 โครงการมีส่วนเกินจำนวน 60 (ในคอลัมน์ ก) และผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการจำนวน 30 (คอลัมน์ ข) ผลขาดทุนที่ยังไม่รับรู้จำนวน 40 ตามย่อหน้าที่ 54⁴ (คอลัมน์ ค) ดังนั้น หากไม่มีเพดานของสินทรัพย์ กิจการจะรับรู้สินทรัพย์เท่ากับ 100 (คอลัมน์ ง) แต่เพดานของสินทรัพย์จำกัดสินทรัพย์ให้เป็น 70 (คอลัมน์ ฉ)

ในปีที่ 2 โครงการมีผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจำนวน 35 จึงทำให้ส่วนเกินลดลงจาก 60 เป็น 25 (คอลัมน์ ก) ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการลดลง 10 จาก 30 เป็น 20 (คอลัมน์ ข) จากการปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58ก ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจำนวน 35 วิเคราะห์ได้ดังนี้

ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เท่ากับการลดลงของ ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ	10
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกินกว่าการลดลงของ ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ	25

ตามย่อหน้าที่ 58ก ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจำนวน 25 รับรู้ทันทีตามย่อหน้าที่ 54 (คอลัมน์ ง) ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ลดลง 10 รวมอยู่ในผลขาดทุนสะสมที่ยังไม่รับรู้ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็น 50 (คอลัมน์ ค) เพดานของสินทรัพย์จึงยังคงเท่ากับ 70 (คอลัมน์ ฉ) และไม่มีผลกำไรที่รับรู้

ผลลัพธ์ที่ได้คือผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจำนวน 25 ให้รับรู้ทันที แต่หักกลบด้วยผลกระทบของเพดานของสินทรัพย์ที่ลดลง

⁴ การใช้ย่อหน้าที่ 58ก ทำให้มีการรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยบางส่วนที่ชะลอออกไปตามย่อหน้าที่ 54 และส่งผลให้รวมในการคำนวณเพดานของสินทรัพย์ ตัวอย่างเช่น ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสะสมที่ยังไม่รับรู้ (ซึ่งได้สะสมเพิ่มในขณะที่จำนวนเงินตามย่อหน้าที่ 58.2 ยังต่ำกว่าจำนวนเงินตามย่อหน้าที่ 54) จะไม่รับรู้ทันทีจำนวนเงินตามย่อหน้าที่ 58.2 เริ่มต่ำกว่า ในทางตรงกันข้าม การรับรู้จำนวนดังกล่าวจะยังคงชะลอออกไปตามนโยบายการบัญชีของกิจการ ผลขาดทุนที่ยังไม่รับรู้สะสมในตัวอย่างนี้คือผลขาดทุนซึ่งชะลอการรับรู้ถึงแม้ได้ใช้ย่อหน้าที่ 58ก แล้ว

	<u>สินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินตามย่อหน้าที่ 54 (คอลัมน์ ง ข้างต้น)</u>	<u>ผลกระทบต่อเพดานของสินทรัพย์</u>	<u>เพดานของสินทรัพย์ (คอลัมน์ จ ข้างต้น)</u>
ปี 1	100	(30)	70
ปี 2	75	(5)	70
ผลกำไร (ขาดทุน)	(25)	25	0

ตัวอย่าง 3 – การปรับปรุงเมื่อมีผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยและผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการลดลง

	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ค</u>	<u>ง = ก+ค</u>	<u>จ = ข+ค</u>	<u>ฉ = ค่าที่ต่ำกว่าระหว่าง ก กับ จ</u>	<u>ช</u>
ปี	ส่วนเกินของโครงการ	ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มี (ย่อหน้าที่ 58.2.2)	ผลขาดทุนที่ยังไม่รับรู้ตามย่อหน้าที่ 54	ย่อหน้าที่ 54	ย่อหน้าที่ 58.2	เพดานของสินทรัพย์ ซึ่งหมายถึงสินทรัพย์ที่รับรู้	ผลกำไรที่รับรู้ในปีที่ 2
1	60	30	40	100	70	70	-
2	110	25	40	150	65	65	(5)

ณ สิ้นปีที่ 1 โครงการมีส่วนเกิน 60 (ในคอลัมน์ ข) และผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการมีจำนวน 30 (คอลัมน์ ข) ผลขาดทุนที่ยังไม่รับรู้มีจำนวน 40 ตามย่อหน้าที่ 54 (คอลัมน์ ค) ซึ่งเกิดก่อนดำเนินถึงเพดานของสินทรัพย์ ดังนั้น หากไม่มีเพดานของสินทรัพย์ กิจการจะรับรู้สินทรัพย์ 100 (คอลัมน์ ง) เพดานของสินทรัพย์จำกัดสินทรัพย์ให้เป็นเพียง 70 (คอลัมน์ ฉ)

ในปีที่ 2 โครงการมีผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย 50 ทำให้ส่วนเกินเพิ่มขึ้นจาก 60 เป็น 110 (คอลัมน์ ก) ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการลดลง 5 (คอลัมน์ ข) การปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58ก ไม่มีการเพิ่มขึ้นของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการ ดังนั้น ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทั้งหมด 50 (คอลัมน์ ง) จึงรับรู้ทันทีตามย่อหน้าที่ 54 และผลขาดทุนสะสมที่ยังไม่รับรู้ตามย่อหน้าที่ 54 ยังเท่ากับ 40 (คอลัมน์ ค) เพดานของสินทรัพย์ลดลงเป็น 65 เพราะการลดลงของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ซึ่งการลดลงนั้นไม่ใช่ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยตามที่มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดไว้จึงไม่สามารถชะลอการรับรู้ได้

ผลลัพธ์ที่ได้ ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจำนวน 50 ให้รับรู้ทันที แต่หักลบด้วยผลกระทบของเพดานของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นด้วยจำนวนที่มากกว่า

	<u>สินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินตามย่อหน้าที่ 54 (คอลัมน์ ง ข้างต้น)</u>	<u>ผลกระทบต่อเพดานของสินทรัพย์</u>	<u>เพดานของสินทรัพย์ (คอลัมน์ จ ข้างต้น)</u>
ปี 1	100	(30)	70
ปี 2	150	(85)	65
ผลกำไร (ขาดทุน)	50	(55)	(5)

ในตัวอย่างที่ 2 และ 3 ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการลดลง อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างที่ 2 ไม่มีการรับรู้ผลขาดทุนขณะที่ตัวอย่างที่ 3 รับรู้ผลขาดทุน ผลแตกต่างของแนวปฏิบัติเช่นนี้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติต่อการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีอยู่ก่อนใช้ย่อหน้าที่ 58ก ย่อหน้าที่ 58ก มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อป้องกันการรับรู้ผลกำไร (ขาดทุน) จากต้นทุนบริการในอดีตหรือผล(ขาดทุน) กำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ผลลัพธ์อื่นที่เป็นไปได้ของการชะลอการรับรู้และเพดานของสินทรัพย์จะไม่เปลี่ยนแปลงจากการใช้ย่อหน้าที่ 58ก

ตัวอย่าง 4 – การปรับปรุงในงวดที่เพดานของสินทรัพย์โครงการไม่มีผลกระทบแล้ว

ปี	ส่วนเกินของโครงการ	ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มี (ย่อหน้าที่ 58.2.2)	ผลขาดทุนที่ยังไม่รับรู้ตามย่อหน้าที่ 54	ง = ก+ค	จ = ข+ค	จ = ค่าที่ต่ำ	
						กวาระหว่าง ง กับ จ	ข
				ย่อหน้าที่ 54	ย่อหน้าที่ 58.2	เพดานของสินทรัพย์ ซึ่งหมายถึงสินทรัพย์ที่รับรู้	ผลกำไรที่รับรู้ในปีที่ 2
1	60	25	40	100	65	65	-
2	(50)	0	115	65	115	65	0

ณ สิ้นปีที่ 1 โครงการมีส่วนเกิน 60 (ในคอลัมน์ ก) และผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการจำนวน 25 (คอลัมน์ ข) ผลขาดทุนที่ยังไม่รับรู้ 40 ตามย่อหน้าที่ 54 (คอลัมน์ ค) ที่เกิดขึ้นก่อนคำนึงถึงเพดานของสินทรัพย์ ดังนั้น หากไม่มีเพดานของสินทรัพย์ กิจการจะรับรู้สินทรัพย์ 100 (คอลัมน์ ง) เพดานของสินทรัพย์จะจำกัดสินทรัพย์ให้เป็น 65 (คอลัมน์ จ)

ในปีที่ 2 โครงการมีผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย 110 ทำให้ส่วนเกินลดลงจาก 60 เป็นส่วนขาด 50 (คอลัมน์ ก) ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการลดลงจาก 25 เป็น 0 (คอลัมน์ ข) เพื่อการปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58ก กิจการต้องคำนวณว่าผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเกิดขึ้นเท่าใดในขณะที่ยังไม่รับรู้ตามโครงการผลประโยชน์คำนวณตามย่อหน้าที่ 58.2 เมื่อส่วนเกินกลายเป็นส่วนขาด จำนวนเงินที่คำนวณตามย่อหน้าที่ 54 จะต่ำกว่ายอดรวมสุทธิตามย่อหน้าที่ 58.2 ดังนั้นผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นในขณะที่ยังไม่รับรู้ตามโครงการผลประโยชน์คำนวณตามย่อหน้าที่ 58.2 จึงเท่ากับผลขาดทุนที่ไปลดส่วนเกินให้เป็นศูนย์ (ซึ่งเท่ากับ 60) ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยวิเคราะห์ได้ดังนี้

ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นเมื่อสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์คำนวณตาม ย่อหน้าที่ 58ข เกิดจาก

ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เท่ากับการลดลงของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ	25
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกินกว่าการลดลงของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ	<u>35</u>
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นเมื่อสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์คำนวณตามย่อหน้าที่ 54	60
รวมผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	<u>110</u>

ตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 58ก ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจำนวน 35 รับรู้ทันทีตาม ย่อหน้าที่ 54 (คอลัมน์ ง) ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจำนวน 75 (25+50) รวมอยู่ในผลขาดทุนสะสมที่ยังไม่รับรู้ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็น 115 (คอลัมน์ ค) จำนวนเงินที่คำนวณตามย่อหน้าที่ 54 กลายเป็น 65 (คอลัมน์ ง) และตามย่อหน้าที่ 58.2 กลายเป็น 115 (คอลัมน์ จ) สินทรัพย์ที่รับรู้เป็นจำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างจำนวนทั้งสองจึงเท่ากับ 65 (คอลัมน์ ฉ) และไม่มีผลกำไรหรือผลขาดทุนที่ต้องรับรู้ (คอลัมน์ ช)

ผลลัพธ์ที่ได้คือ ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย 35 ใ้รับรู้ทันที แต่หักลบด้วยผลกระทบของเพดานของสินทรัพย์ที่ลดลง

	<u>สินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินตามย่อหน้าที่ 54 (คอลัมน์ ง ข้างต้น)</u>	<u>ผลกระทบต่อเพดานของสินทรัพย์</u>	<u>เพดานของสินทรัพย์ (คอลัมน์ ฉ ข้างต้น)</u>
ปี 1	100	(35)	65
ปี 2	65	0	65
ผลกำไร (ขาดทุน)	(35)	35	0

ข้อสังเกต

1. การปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 58ก ในสถานการณ์ที่มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการเพิ่มขึ้น ต้องระลึกว่ามูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีอยู่ต้องไม่เกินส่วนเกินของโครงการ
2. ในทางปฏิบัติ การปรับปรุงผลประโยชน์ให้ดีขึ้นทำให้เกิดต้นทุนบริการในอดีตและการเพิ่มเงินสมทบที่คาดไว้ในอนาคตเนื่องจากต้นทุนบริการปัจจุบันที่เพิ่มขึ้นในปีต่อ ๆ ไป การเพิ่มขึ้นของเงินสมทบที่คาดไว้ในอนาคตอาจเพิ่มผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการในรูปของการลดการจ่ายสมทบในอนาคต การห้ามรับรู้ผลกำไรที่เป็นผลจากต้นทุนบริการในอดีตในงวดปัจจุบันนั้น ไม่ได้ห้ามการรับรู้ผลกำไรเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ในทำนองเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ทำให้เกิดผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยอาจเพิ่มเงินสมทบที่คาดไว้ในอนาคต และผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มีให้กิจการในรูปของการลดลงของเงินสมทบที่คาดไว้ในอนาคต การห้ามรับรู้ผลกำไรเพียงเพราะเกิดผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในงวดปัจจุบันไม่เป็นการห้ามรับรู้ผลกำไรเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

ภาคผนวก ค

การปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น

การแก้ไขในภาคผนวกนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป หากกิจการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ในรอบระยะเวลาบัญชีก่อนหน้าการแก้ไขดังกล่าวจะต้องถูกนำไปใช้ในรอบระยะเวลาบัญชีก่อนหน้านั้นด้วย

การแก้ไขที่รวมอยู่ในภาคผนวกเมื่อมาตรฐานการบัญชีนี้มีการแก้ไข และประกาศใช้ในปี 2554 ได้รวมเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1 เรื่อง การปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินครั้งแรก (เมื่อมีการประกาศใช้) มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ที่ออกเผยแพร่